

Jaarrapportage 2025

Regio Midden-Holland

KernKracht is een belangenorganisatie ter bevordering van psychische, sociale en maatschappelijke gezondheid

Stichting KernKracht

Tielweg 3
2803 PK Gouda

T 0182-519060
E info@kernkracht.nl
www.kernkracht.nl

Instagram KernKracht
Facebook StichtingKernKracht
LinkedIn Stichting KernKracht

Inhoudsopgave

1.	Korte terugblik/ Samenvatting 2025	4
	Ontwikkelingen en knelpunten 2026	4
2.	Stichting KernKracht	12
3.	Lokale subsidies	15
3.1	Onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO)	15
3.2	Inzet ervaringsdeskundigheid bij schuldenproblematiek Gouda	21
3.3	Herstel & Participatie	23
3.4	Project Ervaringsdeskundigheid voorlichting, trainingen en intervisie	30
3.5	Lokale Ervaringscafés voor jongeren in de regio	35
4.	Regionale inzet	38
4.1	Onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO) Midden-Holland	38
4.2	Straatadvocaat volwassenen & jongeren Midden-Holland	39
4.2.1	Straatadvocaat volwassenen	39
4.2.2	Straatadvocaat Jongeren	41
4.3	Crisiskaart Midden-Holland	43
4.4	ExpEx Midden-Holland <i>Coördinatie, maatjes, voorlichtingen en vele (extra) andere activiteiten</i>	45
4.5	Cliëntenparticipatie Midden-Holland	58
4.6	HerstelHuis Midden-Holland	59
4.7	Mantelzorgondersteuning (O)GGz 'Naasten voor Naasten'	68
4.8	Informatie bundelen en verstrekken	70
4.9	Bijeenkomsten en overleggen Midden-Holland	71
5.	Bovenregionale en landelijke inzet	72
5.1	Bovenregionale trainingen/workshops	72
5.2	Landelijke werkgroepen	72
5.3	Provinciaal overleg	73
5.4	Landelijke bijeenkomsten	73
5.5	Trainingen landelijk (eigen inkomsten)	73
Bijlage 1	Schema omschrijving projecten	74
Bijlage 2	Stakeholders	80
Bijlage 3	Afkortingen	81

10 KENMERKEN van zelfregie en herstelorganisaties

Voor wie?

1

Een zelfregie en herstel organisatie is voor iedereen laagdrempelig toegankelijk en in het bijzonder voor mensen met (ernstige/langdurige) psychische (de EPA-doelgroep) en/of sociaal- emotionele kwetsbaarheid en hun naasten.

Waartoe?

2

Een zelfregie en herstel organisatie is gericht op leren, herstel en ontwikkeling, dit gaat verder dan alleen een luisterend oor en koffie.

Hoe werkt het?

3

Zowel bezoekers/deelnemers als medewerkers en vrijwilligers hebben iets te halen én te brengen. Er is sprake van co-creatie en gezamenlijk eigenaarschap.

4

De ondersteuning krijgt vorm vanuit de behoeften van de mensen.

5

Wij zien elkaar als mens, niet als cliënt of hulpverlener.

6

Er is sprake van wederkerigheid en gelijkwaardigheid, op basis van wederzijds begrip, herkenning en erkenning.

7

Er wordt gewerkt vanuit 'wat past bij jou' zonder stappenplannen of protocollen. Er is een aanbod van methodische zelfhulp dat zich vanuit co-creatie en peer-support steeds verder ontwikkelt.

8

In het steunpunt komt collectieve ervaringskennis samen.

Met wie?

10

Samenwerking met de formele en informele (keten)partners:

- Sociaal domein (gemeente) •
- Welzijnsorganisaties •
- Huisartsen •
- Zorgaanbieders •

Zodat makkelijk afstemming kan plaatsvinden en mensen wanneer nodig kunnen worden gekoppeld aan de voor hen juiste personen of instanties.

Door wie?

9

In het initiatief zijn ervaringsdeskundigen en/of ervaringswerkers in de lead.

1. Korte terugblik/ Samenvatting 2025 Ontwikkelingen en knelpunten 2026

Daadkrachtig en positief, met het vermogen om vanuit de kern van mensen te werken. Met passie en lef, vanuit (h)erkenning eigen ervaring in te zetten en de leefwereld van inwoners en naasten centraal stellen.

In dit jaarverslag nodigen wij u uit om kennis te nemen van de activiteiten en ontwikkelingen in 2025 en de inzet die geleverd is om onze belangenbehartiging, inzet ervaringsdeskundigheid, mooie projecten en regieversterking naar een hoger plan te tillen. Wij hebben ondanks verschillende onzekerheden veel kunnen doen én bereiken voor en door mensen met een psychische kwetsbaarheid en dak- en thuislozen en hun omgeving. Hieronder alvast een korte terugblik.

Personele zaken

In ons team zijn er een paar wisselingen geweest binnen het ExpEx project. Er is ook een vrijwilliger doorgestroomd naar een betaalde baan. We zijn betrokken bij een nieuw project 'Domeinoverstijgend Samenwerken Zorg en Veiligheid' op Hollands Midden niveau. Een medewerker van ons werkt als ervaringsdeskundige 16 uur gedetacheerd in dit project om het ervaringsdeskundige perspectief te borgen en meer vorm te geven. Ook werd een medewerker gedetacheerd voor 12 uur per week bij Youz als ervaringsdeskundige. Daarnaast werkt een medewerker als projectcoördinator bij het project Poule met een Doel om ervaringsdeskundigheid meer vorm te geven en te borgen met meerdere jeugdzorg organisaties in de regio Hollands Midden. De projecten in Hollands Midden doen we samen met onze collega's van Lumen Holland Rijnland.

Extra bijeenkomsten vrijwilligers

Een aantal vrijwilligers hebben een Winterschool georganiseerd voor de vrijwilligers van KernKracht om bepaalde thema's met elkaar te bespreken. Ook zijn er korte trainingen gegeven. Hier was veel animo voor.

We zijn dankbaar voor de (extra) inzet van de vele (120) vrijwilligers van KernKracht!

ExpEx Ervaringscafé's voortgezet!

Door subsidie van het Oranjefonds en MIND vanuit het programma 'Herstel Dichtbij' hebben we 3 jaar van 2022 t/m 2024 in elke gemeente 2 ervaringscafés per maand kunnen organiseren. We zijn dankbaar dat we dankzij de subsidie van 5 gemeenten in Midden-Holland de Ervaringscafés in alle gemeenten hebben kunnen continueren gemiddeld twee keer per week in 2025. In Gouda kunnen we zelfs wekelijks het Ervaringscafé voorzetten. In Waddinxveen hebben we financiën voor één keer per week

EHBJ Boxen

De ExpEx jongeren hebben met elkaar 60 Eerste Hulp Bij Jeugdzorg Boxen (EHBJ Boxen) kunnen uitdelen bij Enver, Siriz en de jongerenopvang MH. Dit kon plaatsvinden dankzij sponsoring van de Soroptimistenclub Gouda. In deze Boxen zitten spullen die jongeren tot steun kunnen zijn.

Foto expositie Getekend door het leven

Dankzij extra subsidie van de gemeente Gouda hebben we met de ExpEx jongeren en fotograaf Bram Tackenberg een mooie foto expositie kunnen maken over lichaamstekeningen (tatoeages en Littekens) om op deze manier het taboe op zelfbeschadiging bespreekbaar te maken. De expositie heeft 2 maanden in de bibliotheek in Gouda gehangen. Daarnaast hebben we meerdere voorlichtingsavonden gehouden.

Walk into the light

Tijdens wereld suïcide preventie week hebben we op 9 September de 'Walk into the light' georganiseerd in Gouda vanaf onze locatie op de Tielweg. We waren met ruim 25 deelnemers. In Zuidplas is dit op 11 september vanuit locatie 't Blok, St ZO georganiseerd. Hier waren ruim 30 deelnemers aanwezig. Op beide dagen hebben we vanaf 6.00 uur een wandeling gemaakt om zo het licht tegemoet te lopen. Daarna hebben we samen ontbeten. Het waren indrukwekkende wandelingen en ontmoetingen.

Krachtgroep naasten

Vanuit het project Naasten voor Naasten is in 2023 een Krachtgroep naasten gestart. In 2025 zijn er mede dankzij extra subsidie en inzet ervaringsdeskundige naasten vrijwilligers 3 krachtgroepen geweest. Vanuit een gedeelde ervaring en positieve insteek van de Krachtgroep naasten kunnen de deelnemers steun, herkenning, erkenning, begrip en verlichting ervaren én geven.

Collectieve belangenbehartiging 'Dakloosheid Voorbij' Kansfonds

Dankzij een subsidie van het Kansfonds vertegenwoordigt de Straatadvocaat van KernKracht Midden-Holland, in de coalitie 'Dakloosheid Voorbij' om zich in te zetten voor de landelijke collectieve belangenbehartiging voor dak- en thuisloze mensen. Zeven lokale (G4)/regionale belangenbehartigingsorganisaties nemen deel aan deze coalitie en worden hierdoor versterkt in de lokale/regionale belangenbehartiging. Op wereld daklozendag was er een grote landelijke campagne 'Het begint met een dak' waar we huiskamers zonder dak hadden neergezet om zo aandacht te vragen voor dit probleem.

Trainingen

Veel mensen hebben weer een training binnen KernKracht mogen volgen

- 14 nieuwe vrijwilligers hebben de training 'werken met eigen ervaringen' afgerond (18 gestart)
- 7 nieuwe voorlichters hebben hun certificaat gehaald
- 3 ervaringscoaches zijn opgeleid
- 11 deelnemers hebben de 'Eigen kracht' training gevolgd
- 8 jongeren opgeleid tot ExpEx (ervaringsdeskundige)
- 8 deelnemers hebben een training 'omgaan met Suïcide gedachten' gevolgd
- 8 deelnemers opgeleid tot ervaringsdeskundige Naasten

Er is ook één medewerker tot trainer 'Eigen kracht' opgeleid en een medewerker tot crisiskaartconsulent.

Stagiaires

We hadden dit jaar 2 stagiaires waarvan 1 stagiaire het met positief resultaat heeft afgerond, en inmiddels in dienst is bij KernKracht. Eén stagiaire helaas voortijdig zijn stage moest stoppen. In het najaar 2025 zijn er wederom twee stagiaires gestart.

KernKracht 2025 in cijfers

- Contacten regionaal Onafhankelijke clientondersteuning (OCO) - 1786 contacten
- OCO spreekuur Boelekade voor dak -en thuislozen - 151 clientcontacten
- Straatadvocaat volwassenen 369 contacten en jongeren 215 contacten
- Spreekuur geldzaken (Gouda) 61 inwoners 67 contacten, 10 voorlichtingen 84 bezoekers
- Herstelhuis 151 aanmeldingen, 114 gasten hebben er een verblijf gehad
- Crisiskaart 12 nieuwe kaarten, 28 updates
- Naasten voor Naasten 17 x 1 op 1 ondersteuning en 27 kortdurende ondersteuningsvragen
- 45 voorlichtingen gegeven door Ervaringsdeskundigen in de regio MH met totaal 666 bezoekers
- 7 Ervaringscoaches hebben 74 huisbezoeken gedaan om aan herstelwensen te werken
- Er zijn 31 Volwassen maatjes koppels wekelijks/ tweewekelijks actief
- 164 Ervaringscafe's gehouden in de regio Midden-Holland:

- 23 Ervaringscafe's in Bodegraven-Reeuwijk
  - 23 Ervaringscafe's in Krimpenerwaard
  - 52 Ervaringscafe's in Gouda/ 13 Krachtgroepen
  - 11 Ervaringscafe's in Waddinxveen
  - 23 Ervaringscafe's in Zuidplas
  - 20 Ervaringscafe's voor jeugd van 11-15 jaar
  - 12 keer een Tsjill-aut (voor jongeren met Autisme)
- de ExpEx hebben 21 voorlichtingen gegeven.
- Bij ExpEx zijn 53 Maatjeskoppels van ExpEx met jongeren in totaal 567 ontmoetingen

Totale uren vrijwilligerswerk

Er is door vrijwilligers 15.354 uur aan vrijwilligerswerk verricht in 2025!

Dat staat gelijk aan 9,5 FTE (fulltime medewerkers)

Dit doen we zelfs zonder specifieke vrijwilligerscoördinator.

Social return on Investment (SROI)

Er zijn in 2025 2 vrijwilligers in loondienst gekomen bij KernKracht. Vijf vrijwilligers zijn vanuit KernKracht elders in loondienst gaan werken.

Eén vrijwilliger is een opleiding tot ervaringsdeskundige gestart aan het Zadkine en is bij het Herstelhuis als stagiaire gestart.

Eén vrijwilliger is de opleiding Social work aan de Hogeschool van Rotterdam gestart.

Al deze mensen zaten vaak al langdurig in een uitkering.

KernKracht krijgt geen subsidie voor het toeleiden naar werk. Iedere vrijwilliger heeft een coach (betaalde medewerker).

Er zijn geen specifieke inspanningen voor verricht die gericht zijn op die stap. Het blijkt dat als we gewoon onszelf zijn en onze vrijwilligers op de KernKracht manier benaderen, dit erg empowerend werkt. Vrijwilligers worden deel van een team waarin ze zichzelf mogen zijn, gezien en gewaardeerd worden om wie ze zijn en wat ze kunnen. En ze worden uitgenodigd om zelf initiatieven en verantwoordelijkheid te nemen, als dat bij ze past. Hierdoor vermindert eenzaamheid, isolatie en zelfstigma. Zelfvertrouwen en moed groeien, daardoor wordt het makkelijker om de stap naar betaald werk te zetten.

Ontwikkelingen 2026

Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)

Doel van dit akkoord is onder meer het toegankelijk en betaalbaar houden van kwalitatief goede zorg en ondersteuning in Nederland. Ook zetten de ondertekenaars zich in om tot en met 2028 het stijgende arbeidsmarkttekort te verlagen. Binnen AZWA zijn structurele middelen beschikbaar gesteld waarbij we hopen dat meerdere projecten hieruit gefinancierd gaan worden zodat we meer structurele financiering hebben want (meer) zekerheid biedt voor de toekomst.

Ervaringscafés voor volwassenen

Er is steeds meer vraag naar Ervaringscafe's voor volwassenen zoals ze er nu zijn voor jongeren. We hebben daar een subsidie aanvraag voor gedaan. We hebben daar gelukkig regionaal financiering voor gekregen. Per 2026 zullen we Ervaringscafés gaan organiseren in elke regio gemeenten 1 x per maand. Deze noemen we voortaan Krachtcafés en zijn bedoeld voor inwoners van 30-65 jaar. Fijn dat we dit in de hele regio kunnen gaan organiseren. Deze zijn ook met name bedoeld voor de mensen die na een beschermde woonvorm weer zelfstandig gaan wonen. We kunnen vanuit deze subsidie deze inwoners ook een stukje extra ondersteuning vanuit de OCO geven. Hiervoor is een nieuwe medewerker aangesteld.

Verkenkend gesprek

Het verkennend gesprek is een nieuwe manier van samenwerken binnen het mentale gezondheidsnetwerk Midden-Holland. In dit gesprek komen de inwoner met (psychische) klachten, diens naasten, professionals uit de ggz, het sociaal domein en vaak ook een ervaringsdeskundige samen. Het doel is om de hulpvraag goed te begrijpen, de krachten van de persoon centraal te stellen en samen te zoeken naar passende ondersteuning of zorg. Het gaat niet om een diagnose of een behandelplan, maar om het gezamenlijk verkennen van mogelijkheden. Soms betekent dit dat de inzet van de ggz passend is, maar vaak ook dat ondersteuning in het sociaal domein of vanuit het eigen netwerk beter aansluit. KernKracht levert voor dit project de ervaringsdeskundigen en een stuk training voor de verkenners. Hiervoor hebben extra financiering gekregen en een nieuwe medewerker voor aangesteld.

Ervaringsacademie

De vraag naar de inzet van ervaringsdeskundigen in de regio Midden-Holland neemt enorm toe. Ook binnen de ontwikkelingen van het regionale transitieplan voor Midden-Holland. Wij hebben daar extra financiering voor aangevraagd en toegezegd gekregen. Dit doen we samen met onze collega's Lumen Holland Rijnland, ook zij hebben de toekenning gekregen. We zetten ons in voor een Ervaringsacademie waar we meerdere trainingen kunnen ontwikkelen en organiseren.

Gestructureerde leerlijnen met (losse) modules met gewenste competenties die aansluiten bij de verschillende functies

- Gestructureerde leerlijnen met (losse) modules met gewenste competenties die aansluiten bij de verschillende functies
- Mogelijk nieuwe modules/ trainingen ontwikkelen / inkopen
- Digitaal aanbod E-health modules/ webinars/ e-learning (ontwikkelen)
- Toetsing / certificeren regelen

We zijn dankbaar dat we hiermee van start zijn gegaan in 2026

Foto expositie Getekend door het leven in Zuidplas

De expositie reist door naar Zuidplas. We zijn dankbaar dat de expositie in de gemeente Zuidplas is geëxposeerd. We hopen dat meerdere gemeenten in Midden-Holland zullen volgen. Wij vinden het belangrijk om de taboe rondom zelfbeschadiging bespreekbaar te maken.

Regionale Knelpunten

Woningnood

Er komen meer vragen op het gebied van wonen. Cliënten (ook met urgentie) moeten langer wachten op een woning. De woningnood is hoog en doorstroom is daardoor ook erg lastig. Lange wachttijden voor beschermd/ beschut wonen, nauwelijks doorstroom uit de opvang. Hierdoor blijven o.a. jongeren veel langer in de opvang dan wenselijk is. Meer signalen en knelpunten dakloosheid kunt u lezen in hoofdstuk 4.

Informatievoorziening dakloosheid bij uitvoeringspartijen onvoldoende

Een zorgelijk signaal dat opviel in 2025 is dat de informatievoorziening bij uitvoeringspartijen in de hele regio zwaar ondermaats is. Wij constateren dat zowel medewerkers van gemeenten, wijkteams en zorgaanbieders niet weten hoe te handelen wanneer iemand die dakloos is, of dreigt te worden bij hen aanklopt. Een gevolg hiervan is dat de hulpvrager niet geholpen wordt, of slecht geadviseerd waardoor zij van het kastje naar de muur gestuurd worden.

Trage trajecten beschikkingen

Trage beschikkingstrajecten leiden tot uitstel van rechtsbescherming en verergering van problemen. Bij afwijzingen (en soms ook bij aanvragen) duurt het regelmatig lang voordat er een formele beschikking volgt. Dit heeft twee directe gevolgen:
Cliënten blijven lang in onzekerheid en kunnen vaak geen vervolgstap zetten (bijv. bezwaar maken) zolang de beschikking ontbreekt.
Extra werkdruk voor begeleiding: er moet herhaaldelijk worden nagebeld en opgevolgd om überhaupt de beschikking te ontvangen

Prijsstijgingen

Mensen komen sneller in de financiële problemen door de prijsverhogingen. Het taboe wat op armoede en schulden heerst is groot daar zou veel meer aandacht naar toe moeten.
De aanmeldingen binnen OCO worden steeds complexer, problematiek is vaker gestapeld. Langer tijd kwijt aan casussen.

OCO knelpunten per gemeenten

Zie voor de signalen/ knelpunten OCO per gemeente pagina 13 t/m 16.

Knelpunten KernKracht

Een groeiende vraag, stijgende kosten en personele problemen maken het steeds moeilijker om de GGZ toegankelijk en betaalbaar te houden. Vernieuwing, innovatie en veranderkracht zijn hard nodig. Onder meer door de toenemende maatschappelijke complexiteit, individualisering, (prestatie)druk, bevolkingsgroei en vergrijzing nemen de aantallen in de GGZ bovendien gestaag toe. Vanuit KernKracht proberen we in dit krachtenveld onze expertise vanuit de verschillende projecten in te zetten om op een laagdrempelige manier mensen te steunen in hun herstel. Waardoor de druk op de reguliere GGZ afneemt. Dit vraagt ook de nodige ontwikkelingen, groei, financiering en inzet van KernKracht.

Herstelhuis

Het jaar 2025 zou het jaar van de waarheid worden of we de Koolmees kunnen openhouden. De afgesproken monitor, Maatschappelijke kosten baten analyse (MKBA) is in 2025 door het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) opgeleverd. Met deze MKBA zouden de gemeenten in Midden-Holland en VGZ besluiten tot definitieve voortzetting bij een positief resultaat. De MKBA heeft duidelijk uitgewezen wat de besparingen op meerdere terreinen zijn voor de regio. Ook een tweede onderzoek en rapport wat bij stichting Lumen Holland Rijnland heeft plaatsgevonden waarin alle landelijke Herstelhuizen ook zijn meegenomen heeft dit uitgewezen. Toch hebben VGZ en de gemeenten Midden-Holland tot nu toe nog geen definitieve toezegging gedaan voor de continuïteit. Als de financiering wegvalt zal de Koolmees moeten sluiten. Dit is een grote zorg! De gemeenten en VGZ wordt nadrukkelijk gevraagd de eerder genoemde ambities met het Herstelhuis blijvend mogelijk is maken.
Gedurende 2026 zal in elk geval het Herstelhuis geopend zijn.

Integraal Zorgakkoord (IZA)

Eind 2022 zijn in het Integraal Zorg Akkoord (IZA) o.a. afspraken gemaakt gericht op het verbeteren van de samenwerking tussen sociaal domein, de huisartsenzorg en de GGZ.
Alle activiteiten van KernKracht passen naadloos in de het IZA en daarom zien we een kans om vanuit deze financiering meer middelen te kunnen krijgen via de gemeenten om daardoor nog meer inwoners van Midden-Holland te kunnen steunen in hun herstel. KernKracht is ook betrokken in de regionale werkgroepen en is deelnemer aan 'Gedeelde Zorg'.
Het knelpunt daarbij is wel dat er meerdere reeds bestaande projecten gefinancierd zijn met IZA middelen. Dit zijn tijdelijke middelen terwijl die projecten al jaren bestaan. KernKracht blijft bij de

gemeenten aangeven dat we ervan uit gaan gaat dat de activiteiten gecontinueerd blijven na einde financiering IZA. Juist vanwege de naadloze aansluiting van deze activiteiten bij de ambities van gemeenten en van Gedeelde Zorg.

Landelijk dekkend netwerk van laagdrempelige steunpunten

In het IZA is afgesproken dat een landelijk dekkend netwerk van laagdrempelige steunpunten wordt ingericht, zodat iedere inwoner nabij laagdrempelig terecht kan voor de juiste ondersteuning. De steunpunten zijn toegankelijk voor iedereen, maar vooral voor inwoners met ernstige psychische kwetsbaarheid (EPA). Er zijn landelijk 10 kenmerken afgesproken zie pagina 3.

Nu merken we landelijk maar ook regionaal dat GGz aanbieders ook laagdrempelige steunpunten gaan opzetten of hun centra ombouwen naar een Herstelacademie? Onze zorg is of dit wel op de manier gaat zoals bedoeld in de 10 kenmerken? Tot nu toe gaat het niet in overleg met KernKracht terwijl wij weten wat er inhoudelijk nodig is en ook weten hoe.

We zien en horen landelijk via de NVZH en collega's in het land dat dit een landelijke trend is. Wij dringen erop aan aan tafel te zitten en onze inhoudelijke bijdrage te leveren als er besluitvorming plaatsvindt over deze steunpunten.

Toename vraag Onafhankelijke Clientondersteuning (OCO)

We ervaren dat steeds meer mensen ons weten te vinden maar tegelijkertijd legt dat wel een grotere werkdruk neer bij onze vrijwillige en betaalde medewerkers. Zij zeggen niet graag nee tegen een hulpvraag en moeten daardoor steeds meer doen in dezelfde tijd. Dit kan mogelijk tot wachtlijsten binnen de OCO leiden, dat vinden we geen wenselijke situatie. Wanneer wij geen vrijwilligers hadden was er zeker een wachtlijst.

In 2025 was er wederom een toename in clientcontacten zonder extra uren qua financiering, dit is niet houdbaar meer op den duur. Ook de (multi)problematiek neemt toe. Wij onderstrepen ook op deze plek richting de gemeenten dat urenuitbreiding essentieel is om de afgesproken doelstellingen te blijven behalen.

Tekort aan Maatjes

Sinds corona hebben we meer aanvragen voor een maatje maar helaas hebben we veel minder toestroom van vrijwilligers die we eigenlijk nodig hebben. We hadden al een wachtlijst en die hebben we helaas nog steeds. We hebben meerdere acties gedaan om maatjes te werven maar dat heeft helaas nog niet de nodige effecten. Eenzaamheid is een groot probleem. Wij blijven hieraan werken.

Toename vraag Maatjes bij jongeren

Na de coronacrisis komen er nog steeds veel vragen waar ook eenzaamheid een rol speelt. Hierdoor doen steeds meer jongeren een beroep op het ExpEx project en aanvraag voor Maatjes en is er een wachtlijst. Dit kan niet uit de reguliere coördinatie uren van het ExpEx project. We hebben daarom een aanvraag gedaan bij het Oranjefonds om extra uren voor coördinatie voor maatjesproject ExpEx Midden-Holland.

Voortgang Ervaringscafe's voor jongeren in de regio

Doordat de subsidie van het Oranjefonds voor de Ervaringscafe's is gestopt eind december 2024 zijn we afgelopen jaar wederom druk geweest om de continuïteit te zoeken voor vervolg financiering bij alle gemeenten. Gouda heeft wederom eind 2025 al toegezegd wekelijks een Ervaringscafe's te financieren Tot nu toe heeft iedere gemeenten de financiering voor 2026 toegezegd behalve Zuidplas, daar kan het Ervaringscafe voorlopig door de sponsering van de Rotaryclub Zuidplas doorgaan. Daar zijn we dankbaar voor. Continuïteit en zekerheid voor de Ervaringscafe's is echt nodig!

Huurverhoging pand Tielweg

In 2022 hebben we van de verhuurder een nieuw huurcontract gekregen met een huurverhoging van ruim 13.000 euro. Dit heeft met name te maken met de verhoogde servicekosten die de verhuurder vanwege de investeringen die hij heeft gedaan ter verduurzaming van het pand. Ook de hoge prijsstijgingen maken dat dit vanuit zijn perspectief nodig is. In 2025 is er wederom een verhoging in service en huurkosten geweest. Ook de huur van de locaties voor de Ervaringscafé's nemen toe.

Deze kosten kunnen we komend jaar wel dragen vanuit overschot eerdere jaren maar is voor ons niet toekomstbestendig!

Wij blijven als Kernkracht zoeken naar een andere locatie.

Wachlijsten GGZ

De wachlijsten bij de GGZ zijn nog steeds een groot probleem. Mensen moeten lang wachten voordat ze bij de GGZ terecht kunnen. Door de lange wachttijden voor hulp ontstaan er meer crisissituaties door bv. spanningen in gezinnen.

Gelukkig is er al een aantal jaar de wekelijkse regionale Overleg/ Transfer GGZ. Hier denken we wekelijks mee met urgente casuïstiek en bieden ondersteuning bij wachttijd (krijgen we geen extra subsidie voor). Tot nu toe doen we dat vanuit de OCO-middelen. Hiervoor zou meer uren voor OCO per gemeente beschikbaar moeten zijn. Vanuit de overlegtafel komen ook steeds meer ondersteuningsvragen naar ons toe. De werkdruk op de medewerkers neemt toe (en was al hoog). Voor 2026 is er extra tijd voor OCO aangevraagd. Graag blijven we in gesprek met gemeenten om deze middelen vanuit de IZA/ AZWA te gaan bekostigen.

Loonsverhogingen

Vanaf 2019 t/m 2021 is onze subsidie minimaal geïndexeerd door de gemeenten, bij sommige in het geheel niet. In die periode was er een loonsverhoging van 8,1%

De Loonsverhogingen van 2022 t/m 2025

Recente afspraken (bovenop de doorlopende afspraken)

Totaal is deze loonverhoging 15,25%

We verrekenen deze kosten door naar de gemeenten in onze aanvragen maar worden niet of gedeeltelijk meegenomen. Dat betekent dat KernKracht steeds meer eigen inkomsten moet genereren wat niet vanzelfsprekend is. Dit legt ook weer een extra druk qua onzekerheid op onze werknemers. Uiteindelijk zullen we minder uren kunnen maken wanneer er een tekort is, wat mogelijk een mindering in contracturen zal betekenen.

Voor 2026 zijn de CAO GGZ Loonsverhoging

Een verhoging van 3 procent per 1 juli 2026

Wij blijven aandacht vragen voor de noodzaak van indexering en zullen scherp aangeven welk aanbod we moeten laten vervallen indien dit niet gehonoreerd kan worden.

Subsidies

De huidige financiering is gebaseerd op projectbasis en is van oudsher op een bijzondere manier vormgegeven. Vanaf 2015 zijn er rechtstreekse subsidierelaties met alle gemeenten vanuit een regionale financiering met verdeelsleutels per inwoner.

Voor twee projecten (Herstel en Participatie en project Ervaringsdeskundigheid) hebben we per 2021 ook een lokale subsidie gekregen. Financiering is risicovol gezien projecten zijn begroot op 5 gemeenten, dat niet toekomstbestendig.

Dit maakt de projecten kwetsbaar en geeft veel onzekerheid voor twee belangrijke projecten binnen onze organisatie.

Wij gaan graag met de regio in gesprek om deze projecten weer regionaal gefinancierd te krijgen.

Dat is zowel voor ons als voor alle gemeenten veel praktischer en minder risicovol.

Meerjaren subsidies

Ook zouden wij voor meerdere jaren een subsidietoekenning ontvangen (rekening houdend met inflatie) om de kwaliteit en continuïteit te waarborgen.

Meerjarensubsidies biedt de organisatie aanzienlijke voordelen ten opzichte van jaarlijkse subsidies, vooral op het gebied van continuïteit, planning en stabiliteit.

Hier zijn de belangrijkste voordelen:

- **Financiële zekerheid en rust:** Het grootste voordeel is de voorspelbaarheid van inkomsten over een langere periode (bijv. 4 jaar). Dit vermindert de jaarlijkse stress rondom financiering en geeft de organisatie financiële stabiliteit.
- **Langetermijnplanning en visie:** Instellingen kunnen met een meerjarensubsidie strategischer plannen en langdurige trajecten of ontwikkelingen in gang zetten. Het maakt het mogelijk om te investeren in projecten die niet in één jaar afgerond kunnen worden.
- **Continuïteit en professionalisering:** Het biedt zekerheid aan personeel, wat bijdraagt aan continuïteit in de organisatie en de mogelijkheid tot verdere professionalisering van activiteiten.
- **Minder administratieve lasten:** In plaats van elk jaar een nieuwe subsidieaanvraag in te dienen, hoeft dit slechts één keer per meerjarige periode. Dit bespaart tijd en administratieve kosten.
- **Duurzame impact:** Omdat de financiering zeker is, kan de organisatie zich beter richten op het behalen van de maatschappelijke doelen op de lange termijn, in plaats van op de korte termijn overleving.

We hopen dat gemeenten wellicht met de AZWA middelen meer continuïteit kunnen bieden.

Met dit jaarverslag willen we het enthousiasme en de enorme inzet van onze betaalde en vrijwillig medewerkers over brengen. Hiermee proberen wij een zo volledig mogelijk beeld te schetsen van de besteding van de verleende subsidiemiddelen in 2025. Graag gaan we met de regiogemeenten in gesprek over de hierboven genoemde punten. Het zou mooi zijn om de nieuwe deze nieuwe collegeperiode aan te grijpen om onze meerwaarde kenbaar te maken.

Enorme dank voor de subsidies, het vertrouwen en grote dank aan iedereen die zich in 2025 hiervoor heeft ingezet om alle activiteiten en diensten binnen KernKracht ervaringsdeskundig vorm te geven!

Met vriendelijke krachtgroet,

Petra van Buren
Directeur-bestuurder
Maart 2026

2. Stichting KernKracht

Voor mensen die gebruik maken van de Geestelijke gezondheidszorg (GGz), Maatschappelijke opvang (MO) en/of Verslavingszorg (VZ) is kwaliteit van leven en (volledige) participatie in de maatschappij minder vanzelfsprekend. Dit is vaak een gevolg van de complexe problematiek waarmee zij te maken hebben. Toch heeft iedereen recht op voldoende kwaliteit van leven. Wij vinden het daarom belangrijk om juist voor hen op te komen en hen te adviseren en waar nodig te ondersteunen bij het versterken van hun positie. Bevorderen van eigen regie en kracht zijn hierbij het uitgangspunt. Wij erkennen dat het noodzakelijk is om een brug te slaan naar de maatschappij.

De kracht van onze organisatie ligt in de bijzondere manier waarop wij werken: door en voor cliënten! Het ervaringsdeskundig cliëntperspectief is de basis voor onze werkwijze. De inzet van ervaringskennis maakt ons aanbod bijzonder en borgt gelijker tijd binnen de organisatie het werken vanuit het cliëntperspectief. Ons aanbod is zowel op de individuele cliënt als op het collectief gericht, we zien dit als onlosmakelijk met elkaar verbonden voor de realisatie van onze doelstellingen.

Er zijn gemiddeld 120 vrijwilligers en 17 werknemers (11,7 fte) op allerlei manieren betrokken bij de uitvoering van de werkzaamheden. Daarnaast bestaat de Raad van Toezicht uit drie leden.

Scholingsbeleid intern

Binnen KernKracht hebben we beperkte middelen voor studie en/ of bijscholing. Toch besteden we de nodige aandacht aan interne scholing op verschillende gebieden. We maken regelmatig gebruik van de gratis trainingen voor cliëntenorganisaties o.a. bij de landelijke organisatie INVOLV.

Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling

KernKracht heeft een meldcode. Het doel van de meldcode is dat het helpt eerder en beter te handelen als er vermoeden is van mishandeling, verwaarlozing of seksueel misbruik. Hiervoor gebruiken we een stappenplan. Deze stappen leiden niet per definitie tot een melding. Er is in 2025 geen melding gedaan.

Vertrouwenspersoon

KernKracht heeft een interne en externe vertrouwenspersoon. Van de interne vertrouwenspersoon is twee keer gebruik gemaakt. Van de externe vertrouwenspersoon is geen gebruik gemaakt.

Klachten

De vrijwilligers en werknemers van KernKracht (handelend vanuit een gedragscode) en proberen zo goed mogelijk hun werk te doen. Wanneer men niet tevreden is over de dienstverlening van KernKracht kan men proberen intern de klacht op te lossen. Wanneer dit niet tot tevredenheid wordt opgelost kan men zich richten tot de onafhankelijke klachtencommissie. De klachtencommissie is een onafhankelijke commissie voor drie regionale cliëntenorganisaties (Kompassie Den Haag, Steunpunt Zelfregie en Herstel Utrecht en KernKracht). In 2025 zijn er geen klachten geweest (al 16 jaar niet).

Medezeggenschap KernKracht

Sinds 2018 heeft KernKracht meer dan 10 werknemers in dienst. Daarom is er sindsdien een gestructureerde medezeggenschap vormgegeven door twee keer per jaar een personeelsvergadering te organiseren, waaraan werknemers en vrijwilligers deelnemen. In 2025 hebben we wederom tweemaal een personeelsvergadering gehad. Eenmaal per jaar sluit hier ook de Raad van Toezicht bij aan.

Vrijwilligers Adviesraad (VAR)

Het idee is ontstaan door vrijwilligers om een VAR op te richten zodat er meegedacht kan worden met het team en management/ directeur-bestuurder. Doel hiervan is gevraagd en ongevraagd advies

te geven, op te komen voor de belangen van alle vrijwilligers en een denktank te zijn voor bruisende ideeën van vrijwilligers. Bijna vanuit elk project is een vrijwilliger betrokken bij de VAR. De VAR heeft 4 keer per jaar een overleg en 3 keer per jaar met de directeur-bestuurder. Daarnaast worden de VAR leden uitgenodigd op belangrijke zaken rondom beleid van KernKracht. In 2024 hebben we afspraken officieel vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst tussen de directeur-bestuurder en de VAR.

Raad van Toezicht

In 2017 heeft het toenmalig bestuur besloten om naar een Raad van Toezicht model te gaan. Hierin is de Governancecode zorg leidend geweest. Goed bestuur en toezicht zijn belangrijke voorwaarden. De code is een instrument om de Governance zo in te richten dat die bijdraagt aan het waarborgen van goede ondersteuning aan het realiseren van de maatschappelijke doelstelling van de organisaties en het maatschappelijk vertrouwen. In maart 2018 is er een Raad van Toezicht benoemd en zij hebben Petra van Buren aangesteld als directeur-bestuurder.

Verslag van de Raad van Toezicht

In jaarverslagen kijken we altijd over de schouder terug op wat is geweest. We tellen bijeenkomsten, we noemen het aantal “bereikte” mensen, beschrijven de mooie momenten. Bij KernKracht heeft dat terugkijken vele kanten. De Raad van Toezicht is enerzijds bijzonder trots op - en dankbaar voor - al het werk dat is verricht. Anderzijds weten we ook dat niet alle doelen gerealiseerd konden worden. Dat er door omstandigheden in de maatschappij en door de schaarste aan middelen en woonruimte mensen buiten de boot vallen. KernKracht heeft de verantwoordelijkheid om te benoemen en te agenderen wat dat betekent voor mensen. Als Raad zijn we blij met wat Herstelhuis de Koolmees als logeershuis kan betekenen voor een kortstondige periode van rust en herstel. Mooi dat dit werk in 2026 door kan gaan. Tegelijk maken we ons zorgen om de onzekerheid daarvan voor de toekomst. KernKracht is hierin financieel afhankelijk van de VGZ en van de gemeenten. Inmiddels is er genoeg bewijs dat het aanbod van de Koolmees kosten op meerdere terreinen bespaart.

Als Raad van Toezicht zijn we blij met de goede samenwerking met de Directeur- Bestuurder Petra van Buren. Het is goed te bemerken dat zij – naast de aansturing van de organisatie – haar blik ook blijft richten op de regio en de samenwerking met andere stakeholders. Want KernKracht kan haar meerwaarde alleen waarmaken als er goede afstemming is met alle spelers “in het veld”.

In 2025 heeft de Raad 5 keer vergaderd. Daarnaast zijn we aanwezig geweest op onderdelen van de personeelsbijeenkomsten, hebben we vrijwilligers gesproken en hebben we middels het jaarlijkse functioneringsgesprek inhoud gegeven aan de rol van werkgever van de Directeur-Bestuurder.

Dank aan iedereen – medewerkers, vrijwilligers voor alle inzet voor het belangrijke werk van de afgelopen jaar.

Dank ook aan alle gemeenten in Midden-Holland voor de subsidie waarmee we ons werk kunnen doen. Ook de fondsen en coöperatie VGZ die dit mogelijk hebben gemaakt, hartelijk dank.

Wij wensen iedereen veel leesplezier en herkenning bij het lezen van dit verslag.

Mede namens Eleonore Karman en Agnes ter Horst

Corine Dijkstra
Voorzitter RvT KernKracht

Het profiel van de Raad van Toezicht

Het doel van de RvT is toezicht te houden op de strategische doelstellingen, de maatschappelijke prestaties en op de financiële continuïteit van KernKracht. De besluiten die de RvT dient goed te keuren dan wel waar de directeur-bestuurder vooraf instemming voor moet vragen zijn genoemd in de statuten;

Daarnaast is de RvT een belangrijke sparringpartner voor de directeur-bestuurder en kan zij gevraagd en ongevraagd adviseren. Verder treedt zij op als werkgever voor de directeur-bestuurder.

Voor het goed functioneren van de RvT zijn de volgende aspecten van belang:

- Het toezicht van de RvT op de directeur-bestuurder omvat in ieder geval de realisatie van de strategie en doelstellingen en de daaraan verbonden risico's, de opzet en de werking van de interne risicobeheersing, de maatschappelijke verantwoording, het financiële verslaggeving proces en de naleving van toepasselijke wet- en regelgeving;
- Het houden van toezicht vindt mede plaats door het goedkeuren dan wel vooraf instemming verlenen aan besluiten van de directeur-bestuurder. De besluiten die de RvT dient goed te keuren dan wel waar de directeur-bestuurder vooraf instemming voor moet vragen zijn genoemd in de statuten;
- De RvT functioneert zoveel mogelijk volgens de Governance Code zorg en heeft haar functioneren vastgelegd in een Reglement RvT;
- De RvT bestaat uit generalisten die gezamenlijk een multidisciplinair team vormen om op deze wijze hun collectieve verantwoordelijkheid in te kunnen vullen. Hiervoor is kennis en ervaring vereist op een aantal beleidsterreinen;
- Eensgezindheid over een gedeelde koers wordt gecombineerd met een kritische individuele instelling, waarbij met een open mind de visie en strategie van de organisatie met de directeur bestuurder en met elkaar wordt besproken;
- De leden van de RvT zijn onafhankelijk en vrij van last en ruggespraak. Noch zakelijk, noch anderszins mag sprake zijn van belangenverstremgeling.

De (neven) functies van de leden van de Raad van Toezicht:

Voorzitter: Mevrouw C.P. Dijkstra-Bal – Bestuursadviseur COA Den Haag,
Raad van Toezicht Scholengemeenschap De Goudse Waarden.

Secretaris: Mevrouw E.J. Karman-Moerman – Griffier gemeente Gouda,
Voorzitter Rotaryclub Gouda,
Secretaris St. Vrienden van het Brede School Mentorproject in Gouda.

Lid: Mevrouw A. ter Horst – geen nevenfuncties

3. Lokale subsidies

3.1 Onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO)

Bereik

Gehele jaar 2025 per gemeente.

Gemeente/ ureninzet	Cliëntcontacten jan-dec 2025	Ter vergelijking cliëntcontacten jan-dec 2024
Bodegraven-Reeuwijk/ 7 uur per week	239	218
Gouda/ 24 uur per week	692	647
Krimpenerwaard/ 12 uur per week	271	260
Waddinxveen/ 24 uur per week	388	401
Zuidplas/ 10 uur per week	196	169
Totaal	1786	1695

De aantallen zijn toegenomen t.o.v. vorig jaar, toen ook in veel gemeenten over het algemeen een flinke stijging was in aanvragen. Met veel extra inzet, met name van vrijwilligers, lukt het aan de vraag te voldoen, maar de druk op OCO is enorm toegenomen terwijl er geen urenuitbreiding is. De druk komt ook voort uit de verzwaring van de problematieken waarmee inwoners bij OCO komen.

De OCO van KernKracht wordt steeds vaker benaderd door verwijzers in die gemeenten, zij raken steeds meer bekend met KernKracht en OCO. Door verzwaring van problematieken is daarnaast de behoefte van inwoners aan ondersteuning toegenomen.

De wachtlijsten in de GGZ zijn ook een grote oorzaak van de toename van vraag naar OCO.

Spreekuren

KernKracht biedt in alle gemeenten van Midden-Holland OCO spreekuren waar inwoners met hun vragen betreffende psychische kwetsbaarheid terecht kunnen.

De vragen waarmee mensen bij cliëntondersteuning zijn gekomen lopen uiteen van eenmalige vragen voor informatie en advies tot langer durende ondersteuning in het verkrijgen van passende hulp, inzicht geven in klachten en handvatten bieden in het omgaan met psychische kwetsbaarheid. Uitgangspunten/werkwijze bij het bieden van ondersteuning zijn altijd: aansluiten bij wensen cliënt, op basis van gelijkwaardigheid, versterken eigen regie, hoop en perspectief bieden.

Uniek in de cliëntondersteuning die KernKracht biedt is de inzet van zowel formele als informele cliëntondersteuners. Cliënten ervaren: (h)erkenning, hoop (voorbeeldrol), empowerment, compassie. De informeel cliëntondersteuner ervaart zingeving door de doorgroeimogelijkheid van ontvanger naar gever van de ondersteuning. Het sluit daarmee goed aan op het werken aan eigen herstel. Belangrijk is dat iedereen uit de doelgroep zich herkent. De aandacht gaat daarom uit naar een diversiteit in de samenstelling van het team.

Hieronder een overzicht van de geboden ondersteuning:

- Luisterend oor bieden
- Informatieverstrekking

- Hulpvraagverduidelijking
- Doorverwijzing
- Ondersteuning bij WMO aanvragen en keukentafelgesprekken
- Bemiddeling bij ontevredenheid over geboden begeleiding / behandeling
- Ondersteuning bij gesprekken met de gemeente
- Ondersteuning bij gesprekken met UWV, WIA, Bedrijfsarts, Werkcoach gemeente
- Ondersteuning bij gesprekken met de GGZ
- Inzicht geven in klachten d.m.v. inzet ervaringsdeskundigheid
- Handvatten bieden in het omgaan met psychische kwetsbaarheid en om terugval te voorkomen
- Ondersteuning bij het vinden van passende daginvulling/ dagbesteding
- Ondersteuning bij het vinden van passende begeleiding
- Ondersteuning bij het vinden van passende hulpverlening/ behandeling
- Overbruggingsgesprekken in geval wachtlijst
- Verwijzing naar andere relevante projecten binnen KernKracht

Uit de praktijk:

Cliënt met verslavingsproblematiek wordt in eerste instantie ondersteund bij zijn praktische hulpvragen, maar na enige tijd, werd duidelijk dat er diepere problemen speelden in zijn leven. Hij had verschillende gebeurtenissen niet goed kunnen verwerken, wat uiteindelijk had geleid tot zijn alcoholgebruik.

Doordat de cliëntondersteuner af en toe eigen ervaringen deelde, begon de cliënt de ondersteuner meer te vertrouwen en opende hij zich over zijn verleden. Op een gegeven moment kon ingegaan worden op zijn alcoholgebruik en voorzichtig gevraagd worden of hij overwoog om te stoppen. Dat zag hij toen nog niet zitten, het onderwerp is toen met rust gelaten.

Enige tijd later verraste hij door zelf te zeggen: "Ik heb een afspraak gemaakt om te stoppen met drinken. Kun je mij hierbij helpen?" Cliënt en ondersteuner zijn hierover in gesprek gegaan en hebben besproken waar hij wilde afkicken. Hij had één voorwaarde: zijn hond moest mee kunnen. Samen is op zoek gegaan en is een geschikte plek gevonden in Den Haag, waar hij werd opgenomen voor een detoxbehandeling.

Toen hij uit de kliniek was, en wij weer een afspraak hadden kwam op mij af en zei:

"Dank je wel!. Jij zag mij als mens – zonder oordeel of stigma. Je was er gewoon voor mij. Dat heeft ervoor gezorgd dat ik de stap durfde te zetten om te stoppen met drinken."

Uit de praktijk:

Een cliënt van rond de 40 liep door een aantal gebeurtenissen vast in zijn leven. Hij was arbeidsongeschikt geraakt door een bedrijfsongeval, hij woonde in het ouderlijk huis met zijn moeder en zij kwam te overlijden. Zijn familie wilde het huis verkopen en daardoor moest hij eruit. Door al deze opeenvolgende gebeurtenissen was hij behoorlijk van slag. Nadat er via de gemeente woonruimte was gevonden is hij in contact met KernKracht gekomen. Door te luisteren naar zijn verhaal en naar wat alles emotioneel met hem deed, stelde hij zich open om stap voor stap zaken te regelen. Zo is er ambulante begeleiding ingezet en zijn toeslagen aangevraagd. Na enige tijd nam hij weer contact op omdat hij niet tevreden was met de begeleiding die hij gekregen had. Samen is dit opgepakt richting de gemeente. Deze contactmomenten met instanties waren voor hem moeilijk en hij zag daar erg tegenop. Door met hem van tevoren alles te bespreken en samen het telefoongesprek aan te gaan is er hulp ingezet die beter past en zijn de uren begeleiding uitgebreid.

Uit de praktijk:

Een cliënt liep door depressie, autisme en ADHD vast op meerdere domeinen, die allemaal vielen onder plannen en organiseren van het dagelijks leven. De cliëntondersteuner heeft ondersteuning geboden in het aanvragen van een maatwerkvoorziening WMO voor begeleiding aan huis. Ter overbrugging van de wachttijd heeft de cliëntondersteuner ondersteunende gesprekken verzorgd en samen met de cliënt het keukentafelgesprek voorbereid. WMO Beslistermijn was door drukte bij gemeente uitgelopen. Aanvraag is toegekend. Daarna warme overdracht van cliënt naar begeleiding.

Voorlichting Acute Dag Behandeling (ADB) GGz Rivierduinen-regionaal

Bij de Acute Dag Behandeling van GGZ Rivierduinen wordt door de informeel cliëntondersteuner informatie gegeven over cliëntondersteuning, 1x per 4 weken. De uitwisseling van ervaring maakt dat cliënten na ontslag weten waar ze terecht kunnen. Voorlichting wordt aan de hand van actuele praktijkvoorbeelden gedaan, zodat het tastbaar en concreet is voor de deelnemers. Tevens komt de eigen ervaringsdeskundigheid aan bod.

Belasting spreekuur (regionaal)

Doordat het belastingspreekuur voor mensen met een GGz achtergrond bij Kwintes werd stopgezet hebben wij deze dienst overgenomen. Wekelijks zijn er twee dagdelen beschikbaar voor mensen met vragen rondom belastingen.

Deskundigheidsbevordering/ coaching

Maandelijks hebben de cliëntondersteuners een bijeenkomst voor intervisie en overleg. Daarnaast zijn er op thema interne bijscholingen en jaarlijks functioneringsgesprekken. Wanneer van toepassing maken vrijwilligers gebruik van scholing bij VIP (vrijwilligers informatiepunten), MIND en/of INVOLV. Coaching gesprekken zijn er wekelijks met de informeel cliëntondersteuners, teamleden vinden elkaar voor collegiale toetsing.

Wervingsacties en PR

We verspreiden regelmatig de flyers van OCO in de diverse regio's bij onder meer buurthuizen, wijkcentra, bibliotheken, gezondheidscentra, huisartsen, welzijnsorganisaties, zorgorganisaties etc. Daarnaast gaan onze informele cliëntondersteuners regelmatig naar overleggen en bijeenkomsten zoals hieronder aangegeven en brengen daar de mogelijkheid van OCO onder de aandacht.

Overleggen/ bijeenkomsten/ trainingen

- Wekelijkse regionale Overlegtafel GGz (Transfertafel) i.h.k.v. de wachtlijsten
- Fysieke Overlegtafel GGz
- Training Verkennende gesprekken
- Samen Gezond Bodegraven-Reeuwijk symposium
- Samen Gezond Bodegraven-Reeuwijk netwerkborrel
- Presentatie Boris Evertshuis Bodegraven
- Voorlichting bij Jeugd en Wmo consulenten Bodegraven-Reeuwijk
- OCO overleg team Gouda (Sociaal team, MEE, KernKracht)
- Sirenelunches Gouda
- Bijeenkomsten In-Gouda
- Bijeenkomsten Gouda inclusief
- Goudse Scholendialoog: 2 bijeenkomsten gastspreker
- Periodiek overleg Zorg en Overlast Krimpenerwaard (GGD) 3x
- Welzijnsoverleggen Krimpenerwaard
- Netwerk jeugd en Veiligheid Krimpenerwaard
- Voorlichting bij Wmo consulenten Krimpenerwaard
- Co-design sessie maatschappelijke agenda sociale basis Krimpenerwaard
- Wekelijkse casuïstiekbesprekingen Waddinxveen
- 6 wekelijks overleg WadWijzer Waddinxveen
- 6 wekelijks intervisie met Kwadraad Waddinxveen
- Inloop spreekuren in de wijk (Zonnig Zuig en de Wingerd) WadWijzer Waddinxveen
- Kenniscarrousel Waddinxveen
- Bijeenkomst Villa Pinedo Waddinxveen

- Maandelijks casuïstiekbespreking Zuidplas met de Wijk-GGD, St. ZO!, POH en KernKracht
- Bijeenkomst VG Zuidplas
- Wijksafari Zuidplas
- Workshop GZNO Zuidplas
- AI Challenge Zuidplas
- Sirenelunch Zuidplas
- Netwerkbijeenkomst Eenzaamheid Zuidplas

Verkennde gesprekken

Vanuit onafhankelijke cliëntondersteuning nemen we deel aan de GGZ Overlegtafel om mee te denken over passende zorg bij complexe casuïstiek. Van daaruit is de behoefte ontstaan aan 'verkennde' gesprekken met de cliënt om naar andere mogelijkheden te zoeken als behandeling op zich laat wachten door de wachtlijsten. Dit zijn herstel ondersteunende gesprekken waarin kwaliteit van leven en de eigen regie van de cliënt centraal staan.

Na de pilot in 2024 zijn de verkennde gesprekken dit jaar voortgezet. Een gesprek is met (uiteraard) de cliënt, de verwijzer (bv POH, begeleider, behandelaar) en een ervaringsdeskundige van KernKracht. Vanuit KernKracht nemen ervaringsdeskundige cliëntondersteuners deel aan de verkennde gesprekken.

In 2026 worden de Verkennde gesprekken voortgezet van het regionaal IZA transformatieplan.

Signalen OCO algemeen

- Eenzaamheid blijft een grote rol spelen bij veel mensen, er is veel behoefte aan daginvulling. Een deel van de vragen kunnen we doorzetten naar het Maatjesproject van KernKracht. Een ander deel niet omdat de problematieken te complex zijn voor de inzet van een maatje. Soms is dan wel een ervaringscoach van KernKracht passend of kan de cliënt terecht bij één van de ervaringsdeskundige cliëntondersteuners. Laagdrempelige voorzieningen zoals een ervaringscafé voor volwassenen wordt gemist.
- De wachtlijsten bij de GGZ zijn nog steeds een groot probleem. Mensen moeten lang wachten voordat ze bij de GGZ terecht kunnen. Door de lange wachttijden voor hulp ontstaan er meer crisissituaties door bv. verergering problematieken en spanningen in gezinnen. Gelukkig is er al een aantal jaar de wekelijkse regionale Overlegtafel GGZ. Hier denken we wekelijks mee met urgente casuïstiek. Daarnaast bieden we ondersteunende gesprekken aan mensen die op de wachtlijst staan ter overbrugging zodat hun problematieken niet verergeren.
- Naast de wachtlijsten in de GGZ is er sprake van een aanmeldstop bij diverse GGZ aanbieders waardoor mensen het gevoel hebben helemaal geen kant meer op te kunnen. Door de inzet van ervaringsdeskundigen bij KernKracht voorkomen we dat problemen verergeren en zorgen we ervoor dat mensen weer hoop en perspectief krijgen.
- Een groot gedeelte van de vragen betreffen huisvesting/woonsituatie. Door krapte op de woningmarkt kunnen ongewenste woonsituaties niet opgelost worden. Cliënten (ook met urgentie) moeten langer wachten op een woning. Het woonprobleem blijft alleen maar groeien, nog geen teken van verbetering ten opzichte van de afgelopen jaren. Dit veroorzaakt een hoop frustratie en wanhoop bij cliënten. Problematiek rondom wonen is geregeld in combinatie met echtscheidingsproblematiek.
- Door wachtlijsten GGZ en problemen op de woningmarkt neemt ook de frustratie en wanhoop bij de sociale omgeving van de cliënt toe. Problemen verergeren en verspreiden zich op deze manier.

Ouders van jeugd in de leeftijd rond 18 komen ook steeds vaker om ondersteuning vragen doordat (passende) zorg niet wordt gecontinueerd kan worden.

- Mensen komen sneller in de financiële problemen door alle prijsverhogingen. Doordat die doorzet vanuit vorige jaren worde de financiële problemen groter en verspreiden zich naar meerdere mensen.
- De aanmeldingen worden steeds complexer, problematiek is vaker gestapeld. Bijvoorbeeld: op wachtlijst voor behandeling én problematische gezinssituatie én problemen op het werk én financiële problemen. Daarnaast vaker suïcidale gedachten, boosheid naar instanties, wanhoop. Daarnaast is er steeds vaker sprake van dubbele problematiek zoals verslaving en psychische problematiek en/of dakloosheid. Casussen vragen daardoor langere tijd.

Signalen OCO Bodegraven-Reeuwijk

- Veel eenzaamheid, meer vragen voor daginvulling. Meer mensen geven daarbij aan last te hebben van roddels en stigma en durven daarom niet naar reguliere activiteiten/ dagbesteding in de gemeente.
- De wachtlijsten en aanmeldstop in de GGZ blijven een groot probleempunt waardoor problematieken kunnen verergeren. De inzet van ambulante begeleiding of POH GGz ter overbrugging is in veel gevallen ook maar beperkt of niet mogelijk.
- Gebrek aan woonruimte waardoor ongewenste woonsituaties niet opgelost kunnen worden.
- Door wachtlijsten GGz en problemen op de woningmarkt neemt ook de frustratie en wanhoop bij de sociale omgeving van de cliënt toe. Problemen verergeren en verspreiden zich op deze manier. Ouders van jeugd in de leeftijd rond 18 komen ook steeds vaker om ondersteuning vragen doordat (passende) zorg niet wordt gecontinueerd kan worden.
- Meer vragen over (financiële) administratie, mensen die het overzicht kwijt zijn of de energie niet hebben om deze zaken te regelen en uit te voeren (door de aanwezigheid van andere problematiek). Ook wordt dit mede veroorzaakt door de langdurige inflatie waardoor steeds meer mensen minder overhouden.

Signalen OCO Gouda

- De aanmeldingen worden steeds complexer, problematiek is vaker gestapeld. Bijvoorbeeld: op wachtlijst voor behandeling én problematische gezinssituatie én problemen op het werk én financiële problemen. Daarnaast is er steeds vaker sprake van dubbele problematiek zoals verslaving en psychische problematiek en/ of dakloosheid.
- Mensen komen sneller in de financiële problemen door alle prijsverhogingen.
- Probleem lange wachtlijsten en aanmeldstop GGZ waardoor mensen zo lang op hulp moeten wachten dat problemen verergeren.
- Door wachtlijsten GGz en problemen op de woningmarkt neemt ook de frustratie en wanhoop bij de sociale omgeving van de cliënt toe. Problemen verergeren en verspreiden zich op deze manier.
Ouders van jeugd in de leeftijd rond 18 komen ook steeds vaker om ondersteuning vragen doordat (passende) zorg niet wordt gecontinueerd kan worden.
- Lange wachttijden WMO
- Veel eenzaamheid, veel behoefte aan daginvulling.
- Mensen ervaren vaker problemen met woonoverlast. Daarbij komt de woningnood waardoor mensen (ook met urgentie) langer moeten wachten op een woning.
- Vaker is ondersteuning gevraagd bij gesprekken met het UWV. Mensen ervaren druk om aan het werk te gaan terwijl ze nog niet ver genoeg zijn in hun herstel om duurzaam te kunnen gaan werken.

Signalen OCO Krimpenerwaard

- Toename vragen m.b.t. spanningen binnen gezinnen met volwassen kinderen die op de wachtlijst staan of niet gemotiveerd zijn voor behandeling. Dit levert vaker crisissituaties op en overbelast zijn van ouders/ verzorgers.
- Naast het probleem van de lange wachttijden en aanmeldstop in de GGZ, komt nog het probleem van woningnood waardoor jonge volwassenen langer thuis moeten wonen. Steeds vaker geldt dit ook voor oudere volwassenen die nog thuis wonen bij inmiddels bejaarde ouders.
- Meer vragen over (financiële) administratie, mensen die het overzicht kwijt zijn of de energie niet hebben om deze zaken te regelen en uit te voeren (door de aanwezigheid van andere problematiek). Ook kan dit mede veroorzaakt worden door de langdurige inflatie waardoor steeds meer mensen minder overhouden.
- Mensen komen sneller in de financiële problemen door alle prijsverhogingen. Doordat die doorzet vanuit vorige jaren worde de financiële problemen groter en verspreiden zich naar meerdere mensen.

Signalen OCO Zuidplas

- Toename vragen m.b.t. spanningen binnen gezinnen met volwassen kinderen die op de wachtlijst staan of niet gemotiveerd zijn voor behandeling. Dit levert vaker crisissituaties op en overbelast zijn van ouders/ verzorgers.
- Naast het probleem van de lange wachttijden en aanmeldstop in de GGZ, komt nog het probleem van woningnood waardoor jonge volwassenen langer thuis moeten wonen.
- Woonoverlast problemen. Met de Wijk-GGD hebben we een goede samenwerking zodat problemen beter opgepakt kunnen worden.
- Veel eenzaamheid, veel behoefte aan daginvulling.
- Mensen komen sneller in de financiële problemen door alle prijsverhogingen. Doordat die doorzet vanuit vorige jaren worde de financiële problemen groter en verspreiden zich naar meerdere mensen.

Signalen OCO Waddinxveen

- De aanmeldingen worden steeds complexer, problematiek is vaker gestapeld. Langere tijd kwijt aan casussen.
- Afsluiten en overdragen naar de juiste hulpverlening duurt nog steeds te lang en verloopt moeizaam wanneer dit in samenwerking met gemeente/ Wmo is. Hierdoor ontstaan lange ondersteuningstrajecten en ontstaan ondersteuningstrajecten bij Wadwijzer, terwijl bepaalde hulpvragen niet bij Wadwijzer thuishoren.
- De wachtlijsten in de GGZ blijven een groot probleempunt waardoor problematieken kunnen verergeren, waardoor meer en langer inzet nodig is om cliënt goed te helpen.
- De wachtlijsten en aanmeldstop in de GGZ blijven een groot probleempunt waardoor problematieken kunnen verergeren.
- Veel vragen op het gebied van wonen. Mensen (ook met urgentie) moeten langer wachten op een woning.
- Problematiek wonen vaak in combinatie met echtscheidingsproblematiek.
- Weinig mogelijkheden kinderopvang waardoor mensen knel komen te zitten met werk.
- Nog steeds aanmeldstop huisartsen. Men wordt terug verwezen naar huisarts uit vorige woonplaats.
- Veel vragen over gemeentelijke voorzieningen afgelopen periode zoals bv minima regelingen en leerlingenvervoer.

3.2 Inzet ervaringsdeskundigheid bij schuldenproblematiek Gouda

De gemeente Gouda wil een duurzame aanpak ontwikkelen rondom mensen met schulden. Zij heeft daarvoor de samenwerking gezocht met organisaties in het maatschappelijk veld, zo ook met KernKracht. Uit deze samenwerking is de pilot 'Inzet ervaringsdeskundigheid bij Schuldenproblematiek' ontstaan. In 2020 zijn we een pilot gestart om ervaringsdeskundigen te betrekken bij schuldenproblematiek. Voor inwoners van Gouda heeft KernKracht mensen getraind die zelf ervaring hebben gehad met schulden. Deze ervaringsdeskundigen zijn andere mensen die nu te maken hebben met schulden, en alles wat dat met zich meebrengt, graag tot steun. Dit doen ze door vanuit persoonlijke ervaring de ander bij te staan met een luisterend oor, tips of handige informatie.

Spreekuur Geldzaken

Iedere dinsdagmiddag van 13:00-16:30 uur is bij KernKracht op de Tielweg 3 het inloopspreekuur Geldzaken waar inwoners met financiële zorgen uit Gouda terecht kunnen voor steun van een ervaringsdeskundige.

Op het spreekuur Geldzaken kunnen mensen terecht voor steun en het uitwisselen van praktische tips met een ervaringsdeskundige. Besproken kan worden waarde inwoner tegenaan loopt in het leven met schulden of weinig geld. De ervaringsdeskundigen weten uit eigen ervaring wat er speelt en kunnen zich daardoor goed inleven in de ander die nu financiële zorgen heeft; ze bieden hoop op vooruitgang en verbetering van de situatie.

Werving

Vanuit OCO wordt actief doorverwezen naar het inloopspreekuur Geldzaken. Dit wordt als laagdrempelig ervaren omdat mensen in veel gevallen al met hun hulpvraag voor OCO op de locatie geweest zijn en soms al bekend zijn met de desbetreffende ervaringsdeskundige van het inloopspreekuur Geldzaken.

Het inloopspreekuur Geldzaken is gepromoot bij diverse bijeenkomsten in Gouda zoals de Sirenelunches, In-Gouda, Inclusiebijeenkomsten.

Bereik

In geheel 2025 hebben 41 inwoners uit Gouda gebruik gemaakt van het inloopspreekuur Geldzaken en zijn 67 gesprekken gevoerd.

In vergelijking met 2024: toen hebben 39 inwoners uit Gouda gebruik gemaakt van het inloopspreekuur Geldzaken en zijn 65 gesprekken gevoerd.

Vanuit de informele cliëntondersteuning wordt het spreekuur Geldzaken steeds beter gevonden. Door schaamte durven inwoners moeilijk zelf ondersteuning te vragen. Door de (h)erkenning en het begrip daarvoor vanuit eigen ervaring die gedeeld wordt en het laagdrempelige karakter van de informele cliëntondersteuning kan vertrouwen worden opgebouwd. Inwoners voelen zich daardoor minder alleen staan en kunnen hun schaamte overwinnen om stap[pen] te zetten richting hulp.

Quotes bezoekers spreekuur Geldzaken:

"Ik ben zo blij dat je me zag en begreep dat ik niet goed kon praten over mijn geldzorgen. Doordat je dat zelf ook meegemaakt hebt en me begreep, durfde ik mijn geldzorgen te bespreken. En ik ben ook heel blij dat je de 1^e keer met me meegegaan bent naar de Voedselbank. Ik had daar alleen niet naar binnen durven gaan."

"Ik voelde me zo slecht, ik had een zootje gemaakt van mijn administratie en kreeg steeds meer financiële problemen. Ik durfde er gewoon niet meer naar te kijken. Door jouw begrip en geduld om rustig alles op een rijtje te zetten, kreeg ik overzicht. En heb ik nu hulp voor mijn problemen".

“Ik durfde niet naar de gemeente voor hulp. Ik schaamde me voor mijn financiële problemen en was bang dat ze geen begrip zouden hebben voor mijn problemen. Ik ben zo blij dat ik bij jou terecht kon, je begreep uit eigen ervaring mijn problemen en schaamte. Ik was zo opgelucht te horen dat jij ook problemen met geld hebt gehad en dat je er ook weer uit kan komen. Ook ben je met me meegegaan bij het vragen van hulp. Ik sta er eindelijk niet meer helemaal alleen voor”.

Voorlichtingen ‘Van niets naar iets’ en bezoek Voedselbank

Dit jaar hebben wij in zes buurthuizen in Gouda bijeenkomsten georganiseerd met als thema ‘Van niets naar iets’. Tijdens deze bijeenkomsten stond het delen van ervaringen rondom armoede en schulden centraal, evenals het bieden van onderlinge steun en het uitwisselen van praktische tips.

Voorafgaand aan de start van de bijeenkomsten hebben wij een afstemmingsoverleg gevoerd met de Teamleider Schuldhulpverlening van het Huis van de Stad. Tijdens dit gesprek zijn wij geïnformeerd over de actuele ontwikkelingen op het gebied van armoede en schulden binnen de gemeente. Deze informatie hebben wij meegenomen in de voorbereiding en uitvoering van onze voorlichtingen.

De opkomst bij de bijeenkomsten was beperkt. Een belangrijke oorzaak lijkt het aanhoudende stigma rondom armoede en schulden. Het blijkt in de praktijk moeilijk om mensen de stap te laten zetten naar het buurthuis om deel te nemen aan een bijeenkomst over dit onderwerp.

Desondanks waren de bijeenkomsten voor de aanwezigen van grote waarde. Bezoekers gaven aan veel te hebben gehad aan de (h)erkenning, het delen van persoonlijke ervaringen en de uitwisseling van tips. Eén bezoeker gaf aan het zelfs prettig te hebben gevonden dat hij de enige aanwezige was, omdat dit hem de ruimte gaf om openhartig te spreken en meer te delen dan hij in een grotere groep zou hebben gedaan.

Daarnaast zijn wij tijdens uitgifte-uren in gesprek gegaan met klanten van de Voedselbank Gouda. Hierbij hebben wij informatie verstrekt over ons inloopsprek uur Geldzaken en de bijeenkomsten in de buurthuizen. Meerdere klanten namen een flyer mee en gaven aan het spreekuur te willen bezoeken. Zij benoemden dat zij het waardevol vonden om herkenning te ervaren en zich minder alleen te voelen in hun situatie. Tijdens onze aanwezigheid bij de uitgifte ontstonden gesprekken waarin bezoekers o.a. vertelden hoe zij het volhielden.

Bereik 2025

Datum	Locatie	Bezoekers	Ervaringsdeskundige
24-6-2025	Van Noord	4	2
30-6-2025	De Walvis	4	2
1-7-2025	Nelson Mandela Centrum	3	2
10-7-2025	Voedselbank	15	3
14-7-2025	Het Vogelnest	4	2
24-10-2025	Voedselbank	20	2
30-10-2025	Voedselbank	12	2
7-11-2025	Voedselbank	15	2
10-11-2025	’t Govertje	3	2
8-12-2025	De Bühne	4	2
	Totaal	84	

In vergelijking tot 2024 hebben we 10 voorlichtingen in buurthuizen gegeven met totaal 36 personen.

Pr en Wervingsacties

Er is een persbericht in Kontakt verschenen.

Er is op 15 plekken (voedselbank, non-foodbank, gezondheidscentrum Korte Akkeren, 5 buurthuizen, SchuldHulpMaatje, Humanitas, GGZ Rivierduinen, REAKT, Brijder, Kwintes, Bruisnest) contact geweest en er zijn flyers uitgedeeld over de voorlichtingsbijeenkomsten.

Er is geflyerd in de buurten (Goverwelle, Achterwillens) van buurthuizen een week voor de bijeenkomsten. Bij de Voedselbank is ook geflyerd.

Ook werd ons aanbod regelmatig gepost op onze social media.

3.3 Herstel & Participatie

Maatjesproject, Ervaringscoaches en Regionale Netwerktafel

Het project **Herstel & Participatie** heeft als doel herstel toegankelijk te maken voor iedereen. De ruimte krijgen om naar eigen inzicht te kunnen werken aan herstel zal leiden tot (meer) passende participatie.

Parnassia Groep

GGZ Rivierduinen

Herstel & Participatie is een samenwerkingsproject met Kwintes, Leger des Heils, GGZ Rivierduinen en de Parnassia groep.

Dit project bestaat uit verschillende onderdelen:

- Netwerktafeloverleg
- Maatjesproject
- Ervaringscoaches

3.3.1 Netwerktafel overleg (NTO)

In 2025 is 3 keer het Netwerktafeloverleg Midden-Holland georganiseerd in de vorm van één fysieke bijeenkomst en twee digitale overleggen.

Eén Netwerktafeloverleg aan het begin van 2025 is komen te vervallen door personele bezetting (ziekteverzuim).

Netwerktafeloverleg Midden-Holland 24 juni 2025

Thema: Taboe op stigma (o.a. zelfbeschadiging)

Dit overleg vond (fysiek) plaats bij de Bibliotheek Gouda en er waren 32 mensen aanwezig.

Twee ervaringsdeskundige jongeren hebben een presentatie gegeven over het thema en praktijkvoorbeelden gedeeld. Er werd gezamenlijk een bezoek gebracht aan de expositie "Getekend door het leven".

Aansluitend was er een (alcoholvrije) netwerkborrel waar er ruimte was om met elkaar in gesprek te gaan en ervaringen uit te wisselen.

Netwerktafeloverleg Midden-Holland 25 september 2025

Thema's: Mentale gezondheid en Week tegen eenzaamheid

Dit overleg vond digitaal plaats via Teams. Er waren 19 deelnemers vanuit diverse organisaties aanwezig. Het eerste thema “Mentale gezondheid” werd verzorgd door Karin de Jong, programmamanager bij Gedeelde Zorg Midden-Holland.

Aan de hand van een presentatie heeft zij uitgelegd wat het transformatieplan inhoudt en welke veranderingen dit, voor ons en de inwoners van de regiogemeentes, met zich mee zal brengen in de praktijk.

Kernpunten hierbij waren o.a. de samenwerking tussen huisartsen, ggz en het sociaal domein, het terugdringen van wachtlijsten en verminderen van de inzet van zware zorg, en het benaderen van hulpvragen met een brede blik. Er werden veel vragen gesteld door de deelnemers en zij vonden het erg prettig om op deze manier meer informatie te ontvangen over de ontwikkelingen binnen de transformatie.

Tijdens het tweede thema “Week tegen eenzaamheid” hebben we gezamenlijk besproken welke activiteiten er binnen de regiogemeentes georganiseerd werden om zo het aanbod goed in kaart te brengen.

Ook is besproken hoe we hierbij de samenwerking en verbinding tussen de regiogemeentes kunnen versterken; er werd door meerdere deelnemers aangegeven dat zij niet op de hoogte waren van het aanbod in de omliggende gemeentes en er is behoefte aan meer uitwisseling tussen initiatieven.

Netwerktafeloverleg Midden-Holland 11 december 2025

Thema: Zelfregie en herstel bij informele initiatieven

Dit overleg hebben we laagdrempelige initiatieven in Midden-Holland onder de aandacht gebracht die op eigen wijze ondersteuning bieden aan inwoners. Er waren 27 deelnemers aanwezig.

Deze plekken zijn toegankelijk voor mensen die aan hun herstel willen werken op welke manier dan ook; bijvoorbeeld door het opdoen van sociale contacten, het delen van een maaltijd, het uitwisselen van ervaringen maar ook het volgen van een traject naar vrijwilligers- of betaald werk.

Deze ondersteuning is toegankelijk voor inwoners zonder dat zij daarvoor eerst een indicatie of beschikking moeten regelen; zij kunnen zélf aankloppen wanneer zij daar behoefte aan hebben en er is aandacht is voor Zelfregie en eigen kracht.

Vijf verschillende initiatieven hebben zich voorgesteld en een presentatie gegeven over hoe de praktijk er voor hen uitziet en wat de meerwaarde is van het werken vanuit Zelfregie en eigen kracht;

- ExpEx Midden-Holland; over de Ervaringscafé's voor jongeren die zij organiseren in alle regiogemeentes
- Samen voor Goud; activiteiten die worden georganiseerd voor en door jongeren
- Het Bruisnest; laagdrempelig activiteitenaanbod, vrijwilligerswerk en begeleiding naar betaald werk door middel van IPS-trajecten en “Werk Inclusief Gouda”
- Inloophuis Domino; laagdrempelige ontmoetingsplek waar inwoners terecht kunnen voor een praatje, maaltijden en diverse activiteiten
- Herstelhuis de Koolmees; inwoners kunnen hier maximaal 14 dagen verblijven wanneer zij behoefte hebben aan een plek om op adem te komen. Wordt gerund door ervaringsdeskundigen.

Netwerkacties

- nieuwe medewerkers en organisaties actief betrekken en uitnodigen
- per regiogemeente bekijken wie we in beeld hebben en wie we nog missen
- verdeelsleutel monitoren i.v.m. de vertegenwoordiging per regio
- ophalen van lokale en maatschappelijke vraagstukken vanuit de betrokkenen en deze agenderen wanneer zij relevant zijn en breed gedragen worden binnen het netwerk

- uitnodigen van gastsprekers, vrijwilligers en ervaringsdeskundigen voor een actieve bijdrage bij de verschillende thema's
- onderzoeken waar de kansen en mogelijkheden liggen tot samenwerking en verbinding tussen de betrokkenen

Communicatie en PR

- Posten op social media kanalen en de website
- Aankondiging verspreiden via flyers op verschillende plekken (o.a. buurtcentra, huisartsen) in Midden-Holland
- Periodiek op de hoogte houden van betrokken partijen via onze mailinglijst
- Deelname aan verschillende netwerkbijeenkomsten in de regio; sirenelunch, Gouda In-formeel, werkbezoeken en vrijwilligers- en weekmarkten

Maatschappelijke impact

Het Netwerktafeloverleg Midden-Holland vervult een centrale rol binnen het sociaal domein als verbindend platform waar zorg, welzijn en ondersteuning samenkomen. Het overleg draagt aantoonbaar bij aan een veerkrachtige gemeenschap door samenwerking te stimuleren, initiatieven met elkaar te verbinden en te versterken, en breed draagvlak te creëren voor actuele maatschappelijke opgaven.

Het netwerktafeloverleg heeft als doel de samenwerking tussen organisaties, ervaringsdeskundigen en inwoners te verstevigen, met als resultaat een samenhangende en integrale aanpak van lokale vraagstukken.

In 2025 heeft het netwerk wederom een groei doorgemaakt door de toetreding van diverse nieuwe deelnemers uit verschillende organisaties vanuit de verschillende regiogemeenten. Hierdoor weten formele en informele initiatieven elkaar sneller te vinden, wordt samenwerking verdiept en kan gericht worden ingespeeld op de uiteenlopende behoeften binnen de regio.

Opbrengsten en uitdagingen

Binnen het Netwerktafeloverleg Midden-Holland signaleren de betrokken partijen gezamenlijk een aantal aandachtspunten die van belang zijn om de impact en meerwaarde van dit platform te waarborgen;

- Gezien de voortdurende groei en ontwikkeling van het netwerk is het een opgave om ervoor te zorgen dat deelnemers elkaar weten te vinden en dat kennis en informatie breed gedeeld wordt. Meerdere organisaties geven aan niet altijd voldoende op de hoogte te zijn van het lokale aanbod, of dat van omliggende regiogemeentes. Via het Netwerktafeloverleg vinden zij elkaar en kan kennis en ervaring gedeeld worden.
- Binnen het sociaal domein zijn veel organisaties en projecten actief met vergelijkbare doelstellingen. Zonder adequate afstemming bestaat het risico dat initiatieven langs elkaar heen werken, wat kan leiden tot dubbele inspanningen en het onbenut laten van kansen. Het Netwerktafeloverleg speelt een belangrijke rol in het versterken van samenhang en het voorkomen van versnippering.
- Het betrekken van ervaringsdeskundigen in ons netwerk is van grote waarde om breed te kijken naar participatie en beleid wat aansluit bij de leefwereld van inwoners. Ervaringsdeskundigen brengen perspectieven mee die anders moeilijk te verkrijgen zijn, omdat zij vanuit eigen ervaring vaak sneller in staat zijn om de complexiteit van vraagstukken te doorzien en deze vanuit meerdere invalshoeken kunnen benaderen. Wanneer deze perspectieven onvoldoende worden meegenomen, bestaat het risico dat beleid en initiatieven onvoldoende aansluiten bij de daadwerkelijke behoeften van de doelgroep. Wij moeten ons blijven inzetten voor het structureel borgen van deze betrokkenheid.
- Beperkte beschikbaarheid van financiële middelen en capaciteit vormt een blijvend aandachtspunt. Daarnaast worden de gevolgen van bezuinigingen binnen zorg en welzijn

nadrukkelijk gevoeld en genoemd door deelnemers (o.a. hoge werkdruk, opdracht vanuit werkgevers aangescherpt) en is de ruimte om daadwerkelijk tot uitvoering over te gaan bij velen beperkt.

- Wijzigingen in gemeentelijk of regionaal beleid kunnen invloed hebben op de continuïteit van de samenwerking binnen het netwerk. In een groeiend en divers netwerk vraagt dit om duidelijke regie en coördinatie. Stichting KernKracht vervult hierin een belangrijke rol door samenwerking te faciliteren, overzicht te behouden en het gezamenlijke maatschappelijke doel – een veerkrachtige en inclusieve samenleving in Midden-Holland – centraal te blijven stellen.

3.1.2 Ervaringscoaches

Deelnemers van de ervaringscoach vinden het fijn dat er een vrijwilliger, die eigen ervaring met zich meebrengt, hen bezoekt. Dit maakt dat de deelnemer zich minder alleen voelt staan. Ook werken de deelnemers aan een hersteldoel, dat hen verder helpt. Aan dit hersteldoel gaat altijd een herstelwens van de deelnemer vooraf. Middels herstelacties bereikt de deelnemer stap-voor-stap het doel.

Bereik 2025

Binnen het project Herstel & Participatie zijn in het jaar 2025 kennismakingsgesprekken gevoerd met nieuwe deelnemers en zijn passende koppelingen tot stand gebracht tussen ervaringscoaches en deelnemers. Iedere deelnemer krijgt om het half jaar een evaluatiegesprek, waarin wordt stilgestaan bij de voortgang en de stappen die worden gezet richting het persoonlijke hersteldoel.

In totaal zijn er dit jaar 9 nieuwe aanmeldingen van deelnemers binnengekomen. Eén ervaringscoach is gedurende het jaar gestopt in deze rol en heeft de overstap gemaakt naar vrijwilligerswerk binnen ons Herstelhuis. Daarnaast is één ervaringscoach als stagiair tijdelijk betrokken bij het project.

In totaal zijn er in dit jaar 74 huisbezoeken afgelegd. Daarnaast is met één deelnemer 10 keer telefonisch contact geweest als aanvullende vorm van ondersteuning.

De tijd, die is geïnvesteerd beslaat:

- Huisbezoek bij nieuwe deelnemers
- Uitvoeren van koppelgesprekken met deelnemer en ervaringscoach
- Periodiek evalueren en begeleiden van contact tussen ervaringscoach en deelnemer
- Periodiek contact onderhouden met deelnemers op de wachtlijst
- Eén keer per 2 maanden intervisie met de ervaringscoaches
- Administratieve verwerking

Aan het einde van dit jaar waren er 7 lopende trajecten. Binnen deze trajecten is maatwerk geboden. Zo is bij één deelnemer sprake van ernstige straatvrees, waardoor het noodzakelijk is om in kleinere, zorgvuldig opgebouwde stappen te werken.

Er is sprake van een aanhoudende vraag naar inzet van ervaringscoaches. Via OCO ontvangen wij regelmatig verzoeken voor ondersteuning.

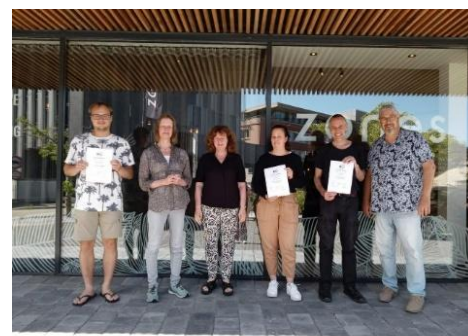
Een deelnemer:

“Doordat de ervaringscoach het kent om met angst te zitten, voelde ik mij niet meer zo ‘raar’. Daardoor durfde ik weer naar buiten te gaan en daar ben ik blij mee.”

Training tot ervaringscoach

In 2025 is de vervolgentraining tot ervaringscoach uitgevoerd. In deze training worden vrijwilligers toegerust met communicatieve vaardigheden, leren zij grenzen bewaken en ontwikkelen zij competenties in het methodisch werken aan herstel. Daarnaast leren zij hoe zij samen met een deelnemer een persoonlijk herstelplan kunnen opstellen, waarin herstelwensen, hersteldoelen en herstelacties worden bepaald.

Dit jaar hebben 3 deelnemers de training afgerond en zijn daarmee als ervaringscoach inzetbaar geworden. Hiermee is de capaciteit van het project vergroot en kan beter worden ingespeeld op de groeiende vraag naar inzet van ervaringscoaches.

Pr en werving

Om deelnemers te bereiken, is actief ingezet op zichtbaarheid en werving. Ons aanbod wordt regelmatig gedeeld via social media. Daarnaast zijn ervaringscoaches en hun inzet gepresenteerd tijdens verschillende bijeenkomsten in de regio als ook in onze Krachtvoer.

Ook zijn onze convenantpartners geïnformeerd over de beschikbaarheid van ervaringscoaches, zodat zij gericht kunnen doorverwijzen. Deze structurele communicatie draagt bij aan een goede samenwerking binnen het netwerk en aan tijdige en passende ondersteuning voor inwoners.

3.1.3 Maatjesproject

In 2025 ontving KernKracht subsidie voor 16 uur coördinatie voor dit deelproject.

Deze uren worden ingezet voor:

- Selectieprocedure; behandelen van nieuwe aanmeldingen van deelnemers en maatjes
- Huisbezoek bij nieuwe deelnemers
- Kennismakingsgesprek met nieuwe maatjes
- Werving van nieuwe maatjes (online en offline)
- Uitvoeren van koppelgesprekken bij een potentiële match
- Periodiek evalueren en begeleiden van contact tussen maatje en deelnemer
- Periodiek contact onderhouden met deelnemers op de wachtlijst
- 4x per jaar een maatjesbijeenkomst (interview/thema)
- Administratieve verwerking

De koppels bestaan uit deelnemers met een psychische kwetsbaarheid die regelmatig worden bezocht door een vrijwillig maatje.

Op dit moment zijn er 31 actieve maatjeskoppels. Daarnaast staan er helaas nog 33 deelnemers op de wachtlijst, wat de toenemende behoefte aan laagdrempelig contact onderstreept.

Voorwaarden en kwaliteitsborging

In 2025 zijn de inhoudelijke voorwaarden van kracht gebleven die in 2024 aangescherpt werden, om zo de kwaliteit van het maatjesproject te waarborgen en beter aan te sluiten bij de expertise die bij KernKracht ligt (ervaringsdeskundigheid en psychische kwetsbaarheid).

Deelnemers boven de 70 jaar worden in principe niet gekoppeld, aangezien voor deze doelgroep veelal ander passend aanbod beschikbaar is gericht op sociaal contact.

De maximale duur van een maatjeskoppel is nog steeds afgebakend tot drie jaar. Hierna kunnen deelnemer en maatje zelf ervoor kiezen om contact te blijven houden als vrienden. Binnen de

coördinatie ontstaat zo weer ruimte voor de begeleiding van nieuwe koppelingen en het matchen van het maatje met een nieuwe deelnemer van de wachtlijst.

Impact en maatschappelijke meerwaarde

Het maatjesproject van KernKracht levert een belangrijke bijdrage aan preventie, sociale cohesie en informele ondersteuning.

Dit is nog steeds het enige maatjesproject in de gemeente Midden-Holland wat specifiek gericht is op mensen met een psychische kwetsbaarheid en hun ondersteuningsbehoefte. Vrijwilligers die zich hiervoor inzetten, kiezen dan ook bewust voor deze doelgroep omdat zij hier affiniteit mee hebben of zelf ervaring hebben (gehad) met kwetsbaarheid.

Het steunende contact met een maatje draagt bij aan het versterken van sociale netwerken, het verminderen van eenzaamheid en het vergroten van maatschappelijke participatie van de deelnemers. Zij ervaren hierdoor vaak meer regie, een groter gevoel van verbondenheid en verbetering van hun mentale welbevinden.

Door inwoners met een psychische kwetsbaarheid te ondersteunen via laagdrempelig en persoonlijk contact, draagt het project ook bij aan het (vroegtijdig) signaleren van problemen en kunnen we de ondersteuning opschalen of doorverwijzen wanneer dat nodig is (OCO/andere organisaties).

Door het brede aanbod van KernKracht kunnen deelnemers en vrijwilligers aanvullende ondersteuning krijgen wanneer nodig en maken zij geregeld gebruik van bijvoorbeeld het Herstelhuis de Koolmees, willen deelnemers na verloop van tijd zelf maatje worden wanneer de mate van herstel dat toelaat of volgen zij een training om zich als vrijwilliger te kunnen gaan inzetten (Eigen Kracht training of Werken met eigen ervaring). Veel deelnemers en maatjes halen veel voldoening en zingeving uit deze wederkerigheid en de mogelijkheid om iets voor een ander te kunnen betekenen.

Maatje Anouk deelt haar ervaring;

“Ongeveer 4 jaar geleden meldde ik mij aan voor het maatjesproject van Kernkracht. Dit omdat ik tijd over had naast mijn werk en graag iets wilde bijdragen voor de maatschappij. Ik kreeg al snel te horen dat er een match was met een vrouw die bij mij in het dorp woont. Vanaf het begin was er een leuke klik. We wandelen samen, doen uitstapjes of drinken koffie bij mijn maatje thuis. De afgelopen jaren hebben we elkaar beter leren kennen, waardoor het contact zich verdiept heeft. Het contact met mijn maatje geeft voldoening, omdat ik weet dat zij het erg waardeert. We hebben uiteindelijk besloten om ons contact voort te zetten zonder Kernkracht, omdat we eigenlijk geen gebruik maakte van de diensten van Kernkracht en omdat we geen ondersteuning/begeleiding nodig hebben bij ons contact. Dank voor de match die jullie hebben gemaakt en het fijne vriendschap dat het ons beiden heeft opgeleverd!”

Knelpunten en uitdagingen

Ook dit jaar bleek de vraag naar maatjes groter dan het aantal beschikbare vrijwilligers. Het vinden en behouden van voldoende geschikte maatjes vormt daarmee een structureel knelpunt. Wat hierbij opvalt is dat steeds meer potentiële maatjes zelf te maken hebben met een (lichte) kwetsbaarheid. Hoewel deze ervaringsdeskundigheid vaak een sterke motivatie is om zich als maatje in te zetten, vraagt dit tegelijkertijd extra begeleiding en afstemming.

Dit heeft ook geleid tot een hogere uitval dan in voorgaande jaren, vaak al voordat zij daadwerkelijk als maatje actief werden. Van de negen aangemelde maatjes zijn er zes voortijdig gestopt. Twee van deze vrijwilligers staan inmiddels op de wachtlijst voor de training *Werken met Eigen Ervaring*. In eerdere jaren kwam het slechts incidenteel voor dat maatjes zelf een kwetsbaarheid hadden; de huidige situatie vraagt daarom om een andere benadering.

Veel deelnemers hebben behoefte aan persoonlijk contact maar ervaren uiteenlopende vormen van angst. Daarnaast hebben zij vaak moeite met het zelf aangaan en onderhouden van sociale contacten. Het sociale netwerk van deelnemers is doorgaans klein, waardoor gevoelens van eenzaamheid veel voorkomen.

Tegelijkertijd is sprake van een toename van de complexiteit en zwaarte van de ondersteuningsvragen van deelnemers. Dit vraagt om een zorgvuldige afweging bij het maken van

koppelingen: de ondersteuningsbehoefte van de deelnemer moet passend zijn bij wat een maatje kan bieden. Het monitoren van de hulpvraag van de deelnemer en het bewaken van de belastbaarheid en grenzen van het maatje zijn hierbij essentieel, zeker wanneer het maatje zelf ook kwetsbaar is.

Zowel deelnemers als maatjes doen regelmatig een beroep op intensievere coördinatie en begeleiding door een ervaren en deskundige medewerker, onder andere om het contact zorgvuldig op te bouwen, verwachtingen af te stemmen en grenzen te bewaken.

In sommige situaties blijkt aanvullende ondersteuning noodzakelijk. Dit kan betekenen dat andere vormen van hulp worden ingeschakeld, dat begeleiding tijdelijk wordt aangepast of beëindigd, of dat een deelnemer (opnieuw) op een wachtlijst wordt geplaatst. Deze afwegingen vragen om frequente evaluaties, meer contactmomenten en het tijdig doorverwijzen naar passende ondersteuning, zoals OCO of andere betrokken organisaties.

Extra bijeenkomsten voor mensen op de wachtlijst

Om deelnemers op de wachtlijst te ondersteunen, zijn drie bijeenkomsten georganiseerd. Ondanks belangstelling vooraf, een goede informatievoorziening naar de deelnemers toe wat te verwachten en persoonlijke uitnodiging, bleef de opkomst beperkt. De drempel om deel te nemen aan een groepsbijeenkomst is voor sommige deelnemers hoog, dit geeft teveel spanning en zij geven aan één-op-één contact te prefereren. Hierdoor haakten sommige deelnemers die zich in eerste instantie hadden aangemeld toch af.

Gemiddeld waren er per bijeenkomst 5-8 deelnemers die het wel fijn vonden om even hun verhaal met elkaar te kunnen delen.

Overige activiteiten

Voor de maatjes is een filmavond georganiseerd, die door zes maatjes werd bezocht.

Ook is december een bijeenkomst georganiseerd rondom het thema stigma waar ook ruimte was voor uitwisseling van ervaringen en uitdagingen met elkaar (interview light). Deze bijeenkomst werd door acht maatjes bezocht die allen aangaven het een zeer waardevol en leerzaam initiatief te vinden.

PR en werving

In het afgelopen jaar is op verschillende manieren ingezet op PR en werving om de zichtbaarheid van het maatjesproject te vergroten en nieuwe maatjes te werven. Hierbij is gebruikgemaakt van zowel online als offline middelen, gericht op het bereiken van een brede doelgroep binnen de regiogemeenten.

De vacature voor maatje staat doorlopend actief op diverse vacaturesites en vrijwilligersbanken binnen alle vijf gemeenten in de regio. Daarnaast worden anonieme advertenties geplaatst namens deelnemers die op zoek zijn naar een maatje. Deze aanpak blijkt effectief, omdat potentiële maatjes zich kunnen herkennen in een concrete hulpvraag en laagdrempelig kunnen reageren. Dit heeft geleid tot enkele nieuwe aanmeldingen van geschikte maatjes.

Via de social media-kanalen worden flyers geplaatst waarin aandacht wordt gevraagd voor het maatjesproject en de behoefte aan nieuwe maatjes. Deze flyers worden ook fysiek verspreid op verschillende plaatsen; o.a. bij huisartsen, buurthuizen en inloopcentra.

Ook staan we geregeld op week- en vrijwilligersmarkten: deze ontmoetingen bieden de mogelijkheid om direct in gesprek te gaan met geïnteresseerden en vragen te beantwoorden. De organisatie blijft ook komend jaar aanwezig op weekmarkten en andere lokale evenementen. Ter versterking van de herkenbaarheid zijn poloshirts met logo en naam van de organisatie aangeschaft.

Ter verdere versterking van de Pr zijn twee professionele promotiefilmpjes gemaakt, waarin maatjes hun ervaringen delen. Deze worden periodiek geplaatst op social media en onze website.

Voornemens en activiteiten 2026

Voor het komende jaar ligt de focus op het verder versterken en verduurzamen van het maatjesproject.

Een belangrijk punt blijft het vergroten van het aantal geschikte maatjes. Hiervoor wordt ingezet op een gerichtere wervingsaanpak. Daarnaast wordt gekeken naar samenwerking met lokale organisaties en netwerken om nieuwe doelgroepen te bereiken. Hiervoor zijn al enkele verkennende gesprekken geweest met de coördinatoren van andere maatjesprojecten zoals Samen Optrekken (Humanitas), schuldhulpmaatjes (Swanenburghshofje) en sociaal makelaars in diverse regiogemeenten en natuurlijk onze convenantpartners van Herstel en Participatie.

Om uitval in de beginfase te beperken, zal het kennismakings- en selectieproces aangescherpt blijven.

Voor de reeds betrokken maatjes wordt ieder kwartaal weer een bijeenkomst georganiseerd. Hierbij is extra aandacht voor het bespreken van eerdergenoemde knelpunten; het tijdig signaleren van overbelasting, grenzen bewaken, uitwisseling met elkaar over je rol als maatje.

Tot slot wordt ingezet op het structureel monitoren van de wachtlijst en de voortgang van koppels, zodat tijdig kan worden bijgestuurd en het aanbod zo goed mogelijk blijft aansluiten bij de vraag.

Bereik 2025

Gemeente	Deelnemers nieuw/gestopt	Deelnemers op wachtlijst	Vrijwilliger nieuw/gestopt	Actieve vrijwilligers	Actieve koppels (eind 2025)
Bodegraven-Reeuwijk	3/ 3	2	1/ 1	4	3
Gouda	9/ 6	14	9/ 7	16	17
Krimpenerwaard	3/ 2	3	2/ 3	4	3
Waddinxveen	4/ 3	5	4/ 2	4	4
Zuidplas	2/ 3	2	2/ 3	3	4
Totaal	21/ 17	26	18/ 16	31	31

Bereik 2024

Totaal	21 / 18	19	13/ 11	19	26
--------	---------	----	--------	----	----

3.4 Project Ervaringsdeskundigheid voorlichting, trainingen en intervisie

Binnen het project Ervaringsdeskundigheid zetten wij ervaringsdeskundigheid in om bij te dragen aan bewustwording en het verminderen van stigma rondom psychische kwetsbaarheid.

De gezamenlijke voorlichtingen in samenwerking met GGz Rivierduinen zijn dit jaar niet voortgezet, vanwege het beëindigen van hun subsidie. We konden dit jaar wel twee keer een professional van GGZ Rivierduinen bij onze voorlichtingen betrekken.

In het afgelopen jaar hebben wij zelfstandig 12 voorlichtingen georganiseerd. Het aantal aanvragen voor voorlichting in de regio is afgenomen. Zo heeft Mbo Rijnland in Gouda ons dit jaar niet benaderd voor een bijdrage. Daarnaast signaleren wij breder dat wij minder vaak worden gevraagd voor voorlichtingen.

Om inhoudelijk beter aan te sluiten bij diverse doelgroepen hebben wij nieuwe voorlichtingen ontwikkeld en voorbereid, waaronder:

- 'Stappen maken in herstel'
- 'Leven met een verslaving'
- 'Leven met stemmen'
- 'Leven met sombere gedachten'

Bij de ontwikkeling van deze thema's is bewust gekozen voor een benadering die niet vertrekt vanuit diagnoses, maar vanuit ervaringen en herstel. Hiermee willen wij bijdragen aan destigmatisering en herkenning bevorderen, zonder mensen te reduceren tot een label. Deze herstelgerichte insteek sluit aan bij onze visie op ervaringsdeskundigheid: het centraal stellen van eigen regie, hoop en perspectief.

Ondanks de afname in aanvragen blijft de maatschappelijke relevantie van ervaringsdeskundige voorlichting onverminderd groot. Het project draagt bij aan het vergroten van begrip en het doorbreken van taboes.

Bereik 2025

Gemeente	Voorlichtingen/ workshops/ bijeenkomsten	Aantal bezoekers	Aantal ED/ ExpEx betrokken
Bodegraven-Reeuwijk	6	60	14
Krimpenerwaard	3	19	6
Gouda	20	305	26 / 2 ExpEx
Waddinxveen	4	90	7
Zuidplas	3	19	8 / 1 ExpEx
Regionale bijeenkomsten	9	173	29
Totaal	45	666	90/ 3

Bereik 2024

Totaal	47	587	117
---------------	-----------	------------	------------

Winterschool (intern)

We hebben 3 keer een winterschool georganiseerd. Twee vrijwillig trainers maakten een programma voor deskundigheidsbevordering. Er werden thema's besproken als

- Grenzen stellen,
- Gedoseerd ervaring inzetten
- Omgaan met spreekangst.

Er waren iedere keer 6 belangstellende vrijwilligers.

Trainingen

In 2025 is tweemaal de basistraining ‘Werken met Eigen Ervaring’ gegeven. Deze training is gericht op het trainen van vrijwilligers tot ervaringsdeskundigen en versterkt hun vermogen om persoonlijke ervaringen functioneel in te zetten ten behoeve van herstel en participatie van anderen.

De trainingen bestaan uit 12 lessen, waarin in totaal 18 deelnemers leerden hoe zij hun eigen ervaringen en die van groepsgenoten deskundig kunnen inzetten. Voorafgaand aan deze training zijn 33 kennismakingsgesprekken gevoerd, waaruit 18 geschikte deelnemers geselecteerd zijn. Aanvankelijk stonden in totaal 42 geïnteresseerden op de wachtlijst. Van de 18 deelnemers behaalden 14 (9 bij de 1^e training en 5 bij de 2^e training) het Bewijs van Deelname; onder hen waren ook een collega en een stagiair.

Een belangrijk resultaat van deze trainingen is dat zeven deelnemers in 2026 zullen doorstromen naar de vervoltraining tot voorlichter. Hiermee kunnen zij hun ervaringsdeskundigheid inzetten in voorlichtingen en in de mogelijk nieuw op te zetten Ervaringscafé's voor volwassenen. De training draagt bij aan de versterking van ervaringsdeskundigheid binnen onze organisatie en vergroot de inzetbaarheid van vrijwilligers in onze projecten.

Dit jaar is één vrijwillige trainer bijgekomen. Zij is ‘on the job’ getraind tot trainer. Over dit proces schrijft zij zelf:

“Ik leer veel van de mooie gesprekken die ontstaan met de deelnemers. Ik leer veel over mijzelf. Over hoe ik handel en waar ik goed in ben. Ook word ik mij er nog meer bewust van wat mij heeft weerhouden om mezelf te kunnen ontwikkelen. En dat was vooral het stemmetje in mijn hoofd die mij vertelde dat ik het niet zou kunnen. Nu ik de sprong wel heb durven wagen en ik word gewaardeerd om wie ik echt ben, maak ik grote stappen die ik nooit voor mogelijk had gehouden.

En als je me nu vraagt wat is dan het verschil met vroeger toen mijn ontwikkeling vastliep? Dan is dat vooral het open durven zijn over hun kwetsbaarheid van de mensen die ik ontmoet bij KernKracht, dat mij helpt om mijzelf te durven laten zien.”

Wat bijzonder is, is dat er binnen onze organisatie ook een vrijwillig hoofdtrainer actief is. Hij beschikt over de kennis en ervaring om zowel betaalde als onbetaalde medewerkers op te leiden tot trainer. Deze vrijwilliger is inmiddels 17 jaar actief bij KernKracht, wat bijdraagt aan continuïteit, kwaliteit en de borging van ervaringsdeskundige begeleiding binnen de organisatie. Daar zijn we trots op!

Door deze combinatie van ervaren hoofdtrainer en nieuwe, on-the-job getrainde vrijwilligers wordt de deskundigheid binnen KernKracht verder versterkt. Het opleiden van vrijwilligers tot trainer heeft een dubbele maatschappelijke impact: enerzijds wordt de kwaliteit van begeleiding en voorlichting gewaarborgd, anderzijds bevordert het persoonlijke ontwikkeling, zelfvertrouwen en inzetbaarheid van de vrijwilligers zelf.

Een deelnemer WMEE:

“In 2025 heb ik het voorrecht gehad deel te nemen de training WMEE. Ik noem het een voorrecht, omdat niet iedereen de kans krijgt om de ellende uit zijn of haar leven om te zetten in iets positiefs.

Voor mij was de interactie met mijn groepsgenoten het meest belangrijk van de training. Ik werd uitgenodigd mijn herstelverhaal te delen en de anderen deelden hun verhaal met mij. Ik mocht luisteren naar hun levenservaringen. Ik vond het verrijkend om te horen hoe de anderen regie hadden genomen over hun herstel en welke nieuwe krachten, inzichten en vaardigheden zij daarbij ontwikkeld hadden. Ik voelde mij niet langer alleen, maar onderdeel van een bijzondere, veerkrachtige groep mensen”.

Een deelnemer WMEE:

“De training riep bij mij ook verdriet en boosheid op. Verdriet over het lijden en sociaal onrecht dat veel mensen ervaren en boosheid over hoe moeilijk het is om een weg te vinden binnen de institutionele hulpverlening en daar serieus genomen te worden.

En daarom ben ik zo dankbaar voor de training. Ik heb nu ervaringsgenoten ontmoet en handvatten gekregen om deze frustratie om te zetten in veranderkracht. Na de theorie mag ik nu in de praktijk ervaren hoe ik voor anderen een bron van empowerment en hoop kan zijn. Zelf heb ik ook weer hoop. De hoop dat ik door mijn inzet voor KernKracht bij kan dragen aan voorzichtige maatschappelijke verandering.”

Informeel netwerk IN-Gouda

KernKracht is mede-initiatiefnemer van IN-Gouda en lid van de kerngroep en de regiegroep. IN-Gouda is er voor alle inwoners van Gouda die op zoek zijn naar informatie over zorg en gezondheid, wonen en huishouden, financiële huishouding, taal, werk en activiteiten vanuit de informele kant. Jaarlijks organiseren we meerdere bijeenkomsten met een thema.

-Op 6 maart is er een bijeenkomst over eenzaamheid georganiseerd.

Hier spraken een vrijwilliger en een jongere van ons ExpEx Midden-Holland project. De aanwezigen werden geraakt door hun ervaringsverhalen, vertelden ze ons achteraf.

-Op 17 juni was er weer een informele markt georganiseerd in het Nelson Mandela centrum; er werd kennisgemaakt met andere organisaties en er waren gesprekken met potentiële vrijwilligers.

-Op 9 oktober was er een Human Library met levende boeken georganiseerd. Waarbij onze ervaringsdeskundigen aan gemeenteraadsleden en ambtenaren van de gemeente Gouda vertelden wat vrijwilligerswerk bij KernKracht voor hen betekent.

Samen Gezond Bodegraven

Wij hebben het wijksamenwerkingsverband Samen Gezond Bodegraven ondertekend. Wij stonden op 14 juni het ‘Samen gezond festival’, een zorgmarkt waar veel organisaties bij betrokken waren.

Overleggen

Doordat de projectmedewerker de eerste 3 maanden aan het re-integreren was na een ziekteproces zijn er minder bijeenkomsten en overleggen bezocht.

Bereik

Wat	Aantal keer
Leefstijlakoord Gouda	2
Intervisie Voorlichters	10
Intervisie Ervaringscoaches	6
Sirenelunch	5
Goudse Standaard	2
IZA/GALA	2
Leontienhuis	1
Mediis	1
Blue Monday run	1
Sociaal Makelaar Bodegraven	2
Wadwijzer Waddinxveen	1

Walk into the light

Op 9 September (wereld suïcide preventie week) hebben we de “Walk into the light’ georganiseerd in Gouda vanaf onze locatie op de Tielweg. We waren met ruim 25 deelnemers.

In Zuidplas hebben we dat op 11 september vanuit locatie ‘t Blok, St ZO georganiseerd. Hier waren we met ruim 30 deelnemers.

Beide wandelingen hebben we vanaf 6.00 uur een wandeling gemaakt om zo het licht tegemoet te lopen. Met elkaar stil te zijn of met elkaar ervaringen uit te wisselen. Er werd ook een gedicht en lied voorgedragen. Daarna hebben we samen ontbeten. Het waren indrukwekkende wandelingen en ontmoetingen.

Social return on investment

Binnen KernKracht is één vrijwilliger, die zich in een traject van re-integratie bevond, succesvol doorgestroomd naar een betaalde functie bij een andere organisatie.

Zij beschreef haar ervaring bij KernKracht als zeer ondersteunend: de coach werd ervaren als accepterend, begripvol en oordeelsvrij. Door deze houding voelde zij geen druk, kreeg zij vertrouwen en positieve feedback, en durfde zij opnieuw stappen te zetten richting werk. Dit proces maakte het mogelijk dat zij succesvol kon re-integreren en de stap durfde te maken om te solliciteren naar een passende functie.

Daarnaast gaf zij aan dat zij bij KernKracht ruimte ervoer voor persoonlijke ontwikkeling en om zelfstandig taken op te pakken. Ook de directeur-bestuurder dacht actief met haar mee, wat zij als zeer ondersteunend heeft ervaren.

Deze ervaring illustreert de maatschappelijke waarde van KernKracht: door een veilige en stimulerende omgeving te bieden, wordt persoonlijke ontwikkeling, zelfvertrouwen en arbeidsre-integratie effectief ondersteund.

Lotgenotengroepen depressievereniging

De depressievereniging heeft twee keer per maand een lotgenotengroep op de Tielweg. Wij hebben regelmatig afstemming en sturen over en weer mensen naar elkaars aanbod. Gezien de depressievereniging over weinig middelen beschikt stellen wij belangeloos onze ruimte beschikbaar. Burgers met depressie ervaring uit Midden-Holland kunnen deelnemen aan deze groepen.

3.5 Lokale Ervaringscafés voor jongeren in de regio

We bieden met ExpEx Midden-Holland een veilige ruimte waar jongeren zichzelf mogen zijn, stappen durven te maken in hun herstel en groeien.

We bieden deze plekken door middel van onze ervaringscafés in alle regio gemeenten door jongeren samen te brengen.

Na drie jaar financiering te hebben gehad van het Oranjefonds en MIND vanuit het project Herstel dichtbij konden we de Ervaringscafés in alle regiogemeenten tweemaal per maand organiseren. In 2025 hebben de gemeenten gelukkig ruimte gevonden zodat we de Ervaringscafés in 2025 konden continueren.

Ervaringscafés

Binnen de ervaringscafés hebben we veel aandacht voor groei van deelnemers en ExpEx. We zitten regelmatig met de betrokken ExpEx om te kijken naar hun persoonlijke doelen. Dit kan gaan om vaardigheden die ze willen leren m.b.t. een toekomstige baan, maar ook om dingen die ze willen leren op sociaal gebied. Zoals het stellen van grenzen.

We stimuleren actief groei van individuen. We nodigen uit, maar het is aan de persoon zelf om daar wel of niet op in te gaan. De reacties onderling zijn hierop telkens erg positief en dat motiveert andere deelnemers om ook uit hun 'comfortzone' te treden.

Het mooie is dat we ook oog hebben voor de doelen en wensen van deelnemers. Door daar ruimte voor te maken, creëren we een omgeving waarin jongeren stapje zetten, zonder dat daar formele 'doelen' aan gehangen worden. Soms lijkt dat juist de ruimte te geven die nodig is om vooruit te komen.

We zien nog steeds veel jongeren die eerst als deelnemer bij een van de ervaringscafés kwamen, om vervolgens de training tot ExpEx te willen volgen en zich daarna actief inzetten als vrijwilliger. Dit toont de waarde van het ervaringscafé als context, waarbij veiligheid en ruimte geven belangrijk zijn.

Voor het vak ervaringsdeskundige, vinden we het belangrijk dat mensen hun eigen grenzen kennen en hier uiting aan geven. Hier besteden we tijdens interviews en themabesprekingen aandacht aan. We stimuleren het en moedigen het aan om te delen wanneer het minder gaat. Zodat we weten dat iemand zich niet in kan zetten en wij steunend kunnen zijn. Dat maakt dat ExpEx zich gezien voelen en ruimte voelen voor situaties waarin het minder zou gaan. We houden ook dan contact.

Specifieke activiteiten tijdens de Ervaringscafés

We bieden tijdens de ervaringscafés concrete activiteiten aan die samen met de jongeren worden bedacht in de vorm van workshops, thema's en activiteiten. Dit kan dus verschillen per locatie. Denk aan bakken, veel verschillende thema-avonden, spelletjesmiddagen, creatief bezig zijn en natuurlijk de inloop waarbij er zowel gepraat als op eigen initiatief een activiteit gedaan kan worden.

De individuele verhalen over wat het Ervaringscafé jongeren brengt, laten zien hoe belangrijk deze plekken voor jongeren zijn.

Uit de praktijk

Een jongere kon in het begin moeilijk keuzes maken, bijvoorbeeld of ze een spelletje wilde doen. Binnen

anderhalve maand voelde ze zich zo vrij dat ze vragen durfde te stellen aan anderen over herstel en hoe ze dat beleven. Ook doet ze mee met de activiteiten. Hierdoor geeft zij zelf aan zich ook beter en gezien te voelen.

Een andere jongere heeft het overzicht over diens leven even niet. Ze komt wel naar het Ervaringscafé en maakt stapjes door adviezen aan anderen te vragen en deze aan te nemen. Ze geeft aan het fijn te vinden dat er structuur is en er veel mogelijk is. Ze maakt nu ook keuzes die ze moeilijk vindt om te maken, maar die ze door de ervaring van anderen te horen toch maakt.

Een vrijwilliger vond het moeilijk om grenzen aan te geven. Door ruimte, erop doorvragen en de continuïteit van het ervaringscafé waar zij vrijwilligerswerk doet, voelde het als een veilige ruimte m hiermee te oefenen. Hierdoor heeft ze de afgelopen tijd geleerd wanneer voor haar een grens is bereikt en geeft het nu zelf aan of pakt even een moment voor zichzelf. Mede hierdoor heeft ze minder last van overprikkeling.

Een jongere durfde nog niet naar het Ervaringscafé, maar had wel de wens om meer sociale contacten te hebben. Door één op één gesprekken, daarna een één op één gesprek voor het ervaringscafé en daarna is ook de stap om vrijwilligers ontmoeten gemaakt. Deze jongere ligt voornamelijk in bed en vind sociaal contact, nieuwe plekken en anderen vertrouwen erg moeilijk. Dit zijn dus erg grote stappen die gemaakt worden.

Jongere in ervaringscafé:

'Ik moest letterlijk de drempel over maar ik ben heel blij dat ik het gedaan heb'.

'Zonder deze plek had ik mij nooit echt begrepen gevoeld. Ik mag hier zijn wie ik wil zijn en anderen begrijpen het ook nog eens'.

Pre-kerst diner

Ook dit jaar hebben we net als voorgaande jaren, afgesloten met een Pre-Kerst ervaringscafé voor alle jongeren in Midden-Holland. Ieder heeft zelf wat te eten of drinken meegenomen en wij hebben we een aantal dingen gekookt, zodat we samen een echt 'pre kerst-diner' hadden. We waren met een groep van ongeveer 28 jongeren en ExpEx.

Bereik 2025

Gemeente	Voorlichtingen /workshops/ bijeenkomsten gegeven/ ervaringscafés/ Tsjill-Aut	Aantal bezoekers (totaal)	Aantal ED/ExpEx betrokken
Bodegraven-Reeuwijk 2x per maand	23x Ervaringscafé	74	1 (en medewerker)
Krimpenerwaard 2x per maand	23x Ervaringscafé	85	1 (en medewerker)
Gouda wekelijks	52x Ervaringscafé 13x Krachtgroep	621 58	5 (en medewerker) 1 (en medewerker)
Waddinxveen 1 x per maand	11x Ervaringscafé	31	1 (en medewerker)
Zuidplas 2 x per maand	23x Ervaringscafé	87	1 (en medewerker)
Midden-Holland	12x Tsjill-Aut	45	2 (en medewerker)
	20x Jongeren Ervaringscafé (11-15 jaar)	42	2 (en medewerker)

Tsjill-Aut voor en door jongeren met autisme

De Tsjill-Aut, het ervaringscafé voor jongeren met autisme, organiseren we elke maand. Per keer bieden we twee activiteiten aan. Dit in twee verschillende ruimtes, waarbij de ene activiteit meer gericht is op thema's m.b.t. autisme, en de andere activiteit is meer van laagdrempelige aard waardoor deelnemers makkelijker aansluiten. Hiermee spelen we in op de behoeften van de deelnemers.

We krijgen steeds meer aanvragen van jongeren met autisme, die vastlopen in het dagelijks leven en op zoek zijn naar contact. Er wordt geregeld aangegeven dat de Tsjill-Aut voor hen niet frequent genoeg is. We zouden hier graag gehoor aan geven maar we krijgen geen subsidie voor de Tsjill-Aut.

Ervaringscafé voor jongeren van 11 t/m 15 jaar

We organiseren om de week het ervaringscafé voor jongeren van 11 t/m 15 jaar.

We krijgen steeds meer aanvragen voor maatjes in deze leeftijd, dus een belangrijke leeftijdscategorie om bij stil te blijven staan.

Er is een vast groepje van drie jongeren die komen. Daarnaast zijn er een aantal jongeren met wie er naartoe wordt gewerkt dat durven komen. Dit doen we door de drempel te verlagen en bijvoorbeeld een van de vrijwilligers alvast te ontmoeten, zodat er eerst vertrouwen opgebouwd kan worden waarna de stap naar deelnemen aan het jongeren ervaringscafé minder groot wordt.

Afgelopen half jaar hebben we er bewust voor gekozen om het te gaan organiseren tijdens het ervaringscafé Gouda. Zo kunnen de jongeren t.z.t. makkelijker de overstap maken naar dat ervaringscafé, wanneer dat passender zou worden qua leeftijd.

Dit valt buiten de reguliere subsidie en we bekostigen het door een crowdfunding van een ExpEx

4. Regionale inzet

4.1 Onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO) Midden-Holland

4.1.1 Onafhankelijke cliëntondersteuning voor dak en thuislozen Midden-Holland

Bereik

Mensen in Midden-Holland die dak- en thuisloos (dreigen te) raken of zorg mijden kunnen OCO krijgen van onze onafhankelijk cliëntondersteuner.

Elke vrijdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur is er een regionaal spreekuur op locatie van de inloop voor dak- en thuislozen uit Midden-Holland op de Boelekade in Gouda.

In geheel 2025 zijn voor onafhankelijke cliëntondersteuning OGGz 151 cliëntcontacten geweest. In 2024 waren dit 158 cliëntcontacten.

De onafhankelijk cliëntondersteuner is een vast aanspreekpunt op de inloop en steeds meer een vertrouwd gezicht geworden waardoor cliënten vaker met vragen komen.

Vragen komen veelal voort uit onzekerheid, gebrek aan informatie of zich 'gemangeld voelen' in de bureaucratie. Juist als toeleiding naar de opvang, het krijgen van een briefadres, post van officiële instanties gerealiseerd worden of zijn, komen er talloze vragen en problemen op iemand af.

Vertrouwen in begeleiders en gemeenteambtenaren is vaak gering. De specifieke expertise en de onafhankelijkheid maken deze vorm van ondersteuning aanvullend en noodzakelijk voor de voortgang. De samenwerking hierin met betrokken partijen is van grote meerwaarde.

Een gesprek met of een advies van de onafhankelijk cliëntondersteuner geeft steun en zekerheid in deze fase. Soms doet een driegesprek plooiën gladstrijken of een plan van aanpak concreter maken. In voorkomende gevallen waarbij iemand het niet eens is met een besluit van de gemeente (Werk en Inkomen, Publiekservices), de woningbouw of bijvoorbeeld politie wordt er ondersteund bij het opstarten van een bij een bezwaar- of beroepsprocedure opstarten. In zo'n 65-70 procent van deze gevallen kan alsnog worden volstaan met een oplossing door bemiddeling. Waar mogelijk vindt er verwijzing plaats naar reguliere begeleiding.

4.1.2 JOCO (Jongeren Onafhankelijke Cliëntondersteuning) Midden-Holland

In het kader van de overgang 18-/18+ bieden we vanuit KernKracht Jongeren Onafhankelijke Cliëntondersteuning. De opgeleide jongeren cliëntondersteuners (JOCO's) bieden ondersteuning aan andere jongeren die vragen hebben rond de overgang 18-/18+. Zij kunnen met vragen terecht als: Hoe moet ik dit aanpakken? Waar moet ik allemaal rekening mee houden? Wat betekent het om volwassen te worden?

De JOCO's komen regelmatig bij de Ervaringscafé's van de ExpEx waar jongeren bij hen terecht kunnen met hun vragen. Als een jongere via de reguliere weg zich aanmeldt voor onafhankelijke cliëntondersteuning, krijgt de jongere de keus voor een JOCO of een reguliere OCO. De inzet is regionaal.

In 2025 hebben 17 jongeren ondersteuning gekregen vanuit JOCO. Dit betrof 7 keer een eenmalig gesprek en 10 keer een langer durend ondersteuningstraject.

Vergeleken met geheel 2024 zijn dit meer langer durende ondersteuningstrajecten; toen: 16 keer een eenmalig gesprek en 5 keer een langer durend ondersteuningstraject.

Dit heeft te maken met de complexere hulpvragen van de jongeren.

Voor JOCO krijgt KernKracht geen subsidie.

4.2 Straatadvocaat volwassenen & jongeren Midden-Holland

4.2.1 Straatadvocaat volwassenen

Bereik 2025

Gemeente	Cliënten	Contacten
Bodegraven-Reeuwijk	6	49
Gouda	35	187
Krimpenerwaard	7	48
Waddinxveen	7	35
Zuidplas	12	31
Anoniem	6	19
Totaal	73	369

Deze cijfers zijn vergelijkbaar met 2024, toen 84 mensen en 417 cliëntcontacten.

De straatadvocaat is een belangenbehartiger voor dak- en thuislozen. Cliënten en netwerkpartners weten de straatadvocaat goed te vinden en zij is benaderbaar op een laagdrempelige manier. Zij bezoekt met grote regelmaat de opvanglocaties en is op die manier een aanspreekpunt voor mensen die dakloos zijn of dreigen te worden.

Samenwerking

Er is een goede samenwerking met diverse ketenpartners in het sociale domein die van meerwaarde is voor de doelgroep. Kennis en expertise worden van beide kanten gedeeld zodat cliënten sneller geholpen kunnen worden. Korte lijnen zijn hier van belang.

Vrijwilligers

Binnen het Straatadvocaat team zijn ook ervaringsdeskundige vrijwilligers actief. Wekelijks komen wij samen om actualiteiten uit de praktijk te bespreken, voorlichtingen voor te bereiden en vanuit eigen ervaring kritisch te kijken naar het beleid dat gaat over daklozen. Onze vrijwilligers zetten zich namens KernKracht ook in voor de landelijke panels (Recht op een thuis/ Jongerenpanel de 3^e kamer) die worden ondersteund door de coalitie Dakloosheid Voorbij!

Klankbordgroep/Achterbansessies

In Januari is er een brainstormsessie georganiseerd voor (ex)dak- en thuislozen uit Midden-Holland. Samen gingen wij in gesprek over het opzetten van een klankbordgroep. Hier zijn maandelijkse bijeenkomsten uit voortgekomen. Na een half jaar heeft het team de sessies geëvalueerd en kwamen wij tot de conclusie dat de signalen die voortkwamen uit de bijeenkomsten, ook bekend zijn bij de straatadvocaat vanuit de onafhankelijke cliëntondersteuning die zij bieden. De doelgroep bevragen over hun ervaringen, zonder dat zij de kennis hebben van beleid, wet- en regelgeving bleek belastend voor de cliënten en vraagt veel capaciteit om hen hierin te ondersteunen. Daarom zijn wij voornemens de beperkte capaciteit die er is, te gebruiken om een training te ontwikkelen om mensen met ervaringskennis gericht te trainen zodat zij echt betekenisvol kunnen participeren.

Signalen/ knelpunten

- Een zorgelijk signaal dat opviel in 2025 is dat de informatievoorziening bij uitvoeringspartijen in de hele regio zwaar ondermaats is. Wij constateren dat zowel medewerkers van gemeenten, wijkteams en zorgaanbieders niet weten hoe te handelen wanneer iemand die dakloos is, of dreigt te worden bij hen aanklopt. Een gevolg hiervan is dat de hulpvrager niet geholpen wordt, of slecht geadviseerd waardoor zij van het kastje naar de muur gestuurd worden. De straatadvocaten konden onafhankelijke en gespecialiseerde cliëntondersteuning bieden, en hebben in minstens 2 gevallen een bijdrage kunnen leveren in het direct voorkomen van dakloosheid. Het signaal is ook besproken tijdens de structurele overleggen met de beleidsadviseurs van de GRJW en het Radenoverleg.
- Woningnood blijft de motor achter veel hulpvragen en vergroot de druk op urgentie en opvang. Het vinden van (betaalbare) woonruimte is in veel gevallen nauwelijks realistisch binnen een korte termijn.
- Urgentie blijkt vaak niet haalbaar binnen de huidige criteria, waardoor cliënten zonder perspectief blijven. Cliënten zien urgentie als 'laatste redding'. In de praktijk blijkt vaak dat er geen recht op urgentie is, omdat de situatie niet binnen de criteria valt of omdat de onderbouwing/voorwaarden niet aansluiten op de regels.
- Maatschappelijke opvang is onvoldoende toegankelijk voor een deel van de doelgroep, mede door afwijzingen op "zelfredzaam" en capaciteitsproblemen. Deze afwijzingen leiden tot onveiligheid en escalatie van problemen (stress, gezondheidsklachten, verlies van dagstructuur). Daarbij speelt ook dat cliënten geregeld het gevoel hebben "van het kastje naar de muur" te worden gestuurd.
- Trage beschikkingstrajecten leiden tot uitstel van rechtsbescherming en verergering van problemen. Bij afwijzingen (en soms ook bij aanvragen) duurt het regelmatig lang voordat er een formele beschikking volgt. Dit heeft twee directe gevolgen:
Cliënten blijven lang in onzekerheid en kunnen vaak geen vervolgstap zetten (bijv. bezwaar maken) zolang de beschikking ontbreekt.
Extra werkdruk voor begeleiding: er moet herhaaldelijk worden nagebeld en opgevolgd om überhaupt de beschikking te ontvangen

Overleg

Een mooie ontwikkeling is dat de straatadvocaat sinds dit jaar, structureel overleg heeft met de beleidsadviseur MO/BW van de GRJW. Iedere twee weken is er overleg om collectieve vragen, signalen en knelpunten vanuit de doelgroep bespreekbaar te maken.

Tijdens deze overleggen worden wij ook weer betrokken bij de regionale aanpak dakloosheid: "van dak naar dak". Wij leveren input uit de praktijk en met ervaringsdeskundigen lezen wij mee op (concept)plannen en krijgen de mogelijkheid om hier feedback op te geven.

Voor zowel volwassenen als jongeren geldt dat de gemeente van oorsprong niet altijd bekend/geregistreerd is. Wij proberen zo goed mogelijk bij te houden waar iemand vandaan komt. In principe wordt er geregistreerd waar de cliënt verblijft/woonachtig is op het moment van aanvang van het traject. Als een cliënt geen vaste woon/verblijfplaats heeft/al verblijft in de opvang, dan proberen wij inderdaad gemeente van herkomst te registreren.

4.2.2 Straatadvocaat Jongeren

Bereik 2025

Gemeente	Cliënten	Contacten
Bodegraven-Reeuwijk	2	12
Gouda	8	74
Krimpenerwaard	4	81
Waddinxveen	5	38
Zuidplas	2	7
Anoniem	1	3
Totaal	22	215

Deze cijfers zijn vergelijkbaar met die van 2024 (toen 31 jongeren en 223 cliëntcontacten). Het aantal cliëntcontacten per cliënt zijn vermeerderd door de complexiteit van de casussen.

De toename in complexiteit van de casuïstiek onder jongeren leidt tot langere begeleidingstrajecten en een intensievere betrokkenheid dan gebruikelijk. Hoewel er informeel wordt gecommuniceerd dat jongeren in de regio niet op straat hoeven te slapen, is dit niet formeel vastgelegd in beleid of uitvoeringsafspraken.

Voor jongeren die in aanmerking komen voor een JOD-traject, wordt bij capaciteitsproblemen tijdelijk opvang in hotels geboden ter overbrugging. Echter, jongeren die buiten de criteria van het JOD vallen, komen ook niet in contact met de OSA-afdeling (Opgroeien en Start Arbeidsmarkt) van de gemeente Gouda. Dit betekent dat zij geen toegang krijgen tot de gespecialiseerde expertise en de integrale aanpak op het gebied van jeugdhulp, participatie, wonen en begeleiding richting zelfstandigheid.

Juist deze groep – vaak bestaande uit jongeren met een belast jeugdzorgverleden en meervoudige problematiek – heeft intensieve en op maat gesneden ondersteuning nodig. In plaats daarvan vallen zij onder dezelfde voorwaarden als volwassenen van de nachtopvang, waar zij geplaatst worden tussen volwassen daklozen met zeer complexe multi-problematiek. Wanneer deze opvang niet passend of veilig blijkt, belanden zij alsnog op straat. De straatadvocaat biedt ook aan deze jongeren ondersteuning en probeert overbrugging te realiseren door opvang via het Rode kruis of het uitdelen van een tent. Door met deze jongeren in contact te blijven, ook als zij op straat staan door het beëindigen van hun traject bij de nachtopvang, blijft de deur open om hen terug te helpen richting de hulpverlening. De trajecten met deze jongeren vragen een intensieve en flexibele aanpak van de straatadvocaat, omdat zij het vertrouwen in gemeente/hulpverlening kwijt zijn en het belang van meewerken niet direct meer zien.

Voor jongeren die als ‘zelfredzaam’ worden gekenmerkt, is er in de huidige praktijk vaak geen opvangvoorziening of urgentie beschikbaar, wat hun kwetsbare positie verder vergroot.

Overleggen

De Straatadvocaat neemt structureel deel aan het zorgcoördinatorenoverleg (ZoCo) en aan het Jongeren onder Dak (JOD) Combi-managers overleg. Signalen die zij in de praktijk tegenkomt kan zij hier goed bespreken.

Er wordt deelgenomen aan het Radenoverleg van KernKracht om de dak- en thuislozen te vertegenwoordigen, omdat de vertegenwoordiging binnen de cliëntenraad binnen de eigen organisatie laag is. Voor jongeren speelt dit nog meer.

Spreekuur Jongerenopvang Midden-Holland

Er is weer wekelijks spreekuur bij de jongerenopvang. De straatadvocaat gaat langs en heeft hierbij laagdrempelig contact met de jongeren en begeleiders. De jongeren hebben de mogelijkheid om in vertrouwen om advies te vragen. Soms leidt dit tot praktische ondersteuning en soms is het uitleggen

van waarom bepaalde processen nodig zijn al helpend. Ook met de begeleiders is er prettige samenwerking.

Regionaal actieplan 'Van dak naar dak'

De straatadvocaat ondersteunt ook de jongeren die worden betrokken bij het regionale actieplan "van dak naar dak". Tijdens diverse bijeenkomsten hebben de jongeren mee kunnen denken over wat zij denken dat er nodig is om dakloosheid tegen te gaan. Ook is er een bijeenkomst geweest waar de GRJW aanwezig was om uitleg te geven en beleidsdoelen die jongeren aangaan te bespreken.

Uit de praktijk

Hoewel de ondersteuning die de straatadvocaat biedt goed zichtbaar is voor mensen die dak- of thuisloos zijn, is er ook veel aandacht voor preventie. Het voorkomen is immers beter, duurzamer en goedkoper dan genezen.

Bij een jongere uit de Krimpenerwaard dreigde het ook mis te gaan. Zijn situatie bevatte een hoop risico factoren die kunnen leiden tot dakloosheid. Toen hij zijn baan verloor heeft de cliënt samen met de straatadvocaat geprobeerd om passende ondersteuning te organiseren. Ondanks een onderbouwde hulpvraag liep de casus vast en werden zijn problemen steeds zorgwekkender. De jongere gaf aan zich niet gehoord te voelen en geen vertrouwen te hebben in de gemeente. De straatadvocaat heeft meermaals geprobeerd om een integrale aanpak binnen de gemeente te bewerkstelligen, zonder voldoende resultaat. Een goede integrale aanpak is noodzakelijk in de strijd tegen dakloosheid. De straatadvocaat zal hierover in gesprek blijven met de gemeente om de urgentie van de problematiek hoog op de agenda te krijgen en te houden.

Signalen/ knelpunten

- Er is geen zicht op de aantallen. De aantallen zullen met de huidige werkprocessen ook niet inzichtelijk worden. Een groot aantal mensen die volgens de ETHOS-Light definitie (zoals genoemd in het Nationaal Actieplan) dakloos zijn, worden niet geregistreerd. Een grote groep mensen wordt onterecht als slechts urgent woningzoekend bestempeld waardoor de omvang van het probleem niet in zicht is. Een mooie ontwikkeling is dat de voorbereiding in Midden-Holland om deel te nemen aan de ETHOS telling is gestart. Ook KernKracht is een tel-organisatie en maakt deel uit van de werkgroep.
- De inflatie raakt jongeren die uitstromen hard. Jongeren onder de 21 jaar hebben geen recht op huursubsidie en als zij afhankelijk zijn van een uitkering komen zij maandelijks structureel te kort.
- Het Nationaal Actieplan dakloosheid vraagt om een paradigmashift om het aantal daklozen voor 2030 naar nul te brengen. De woonladder moet worden omgekeerd en Wonen Eerst moet de norm worden. In de praktijk zien wij helaas nog teveel dat 'gewone' huisvesting geen optie is. Door het gebrek aan huisvesting verergeren problemen op meerdere leefgebieden waardoor maatschappelijke opvang, of andere alternatieve zorgtrajecten toch noodzakelijk blijven.
- De complexiteit van de jongeren in de opvang neemt toe. De begeleiders spreken hun zorgen hier over uit. Toegang tot opvang is in de praktijk vrijwel uitsluitend mogelijk wanneer sprake is van beperkte zelfredzaamheid en multi problematiek. Echter is er beperkte capaciteit om dit ook goed op te kunnen vangen.
- Vanwege de beperkte doorstroom mogelijkheden zitten de jongeren veel te lang in de opvang. Dit heeft een nadelig effect op motivatie en begeleidbaarheid.
- Zowel voor volwassenen als jongeren is het gebrek aan een goede integrale aanpak een knelpunt. Omdat de hulpvragen bij dakloosheid vaak complex en traject overstijgend is, zijn

er veel contactpersonen. Rolverdeling en verantwoordelijkheden zijn voor de cliënt onoverzichtelijk en zij hebben baat bij een vast aanspreekpunt.

Collectieve belangenbehartiging “Dakloosheid Voorbij” Kansfonds

Dankzij een subsidie vanuit het Kansfonds vertegenwoordigt de Straatadvocaat KernKracht, en daarbij Midden-Holland, in de coalitie ‘Dakloosheid Voorbij’ om zich in zetten voor de landelijke collectieve belangenbehartiging voor dak- en thuislozen. Zeven lokale/regionale belangenbehartigingsorganisaties nemen deel aan deze coalitie en worden hierdoor versterkt in de lokale belangenbehartiging. Input vanuit de jongeren in Midden-Holland draagt ook bij aan een compleet beeld van de knelpunten en signalen. Ervaringskennis stond dan ook centraal in de totstandkoming van het SamenThuis2030 manifest (www.samenthuis2030.nl) met uitgangspunten die volgens ons nodig zijn om dakloosheid te bestrijden. Wij herkennen lokaal in gezamenlijkheid dat landelijk beleid anders moet om dakloosheid aan te pakken.

In deze hoedanigheid is de straatadvocaat aanwezig geweest bij het eerste plenaire debat over dakloosheid in de Tweede Kamer ooit. De voortgang die door het ministerie van VWS geschetst wordt kan de straatadvocaat leggen naast het beeld dat zij met haar achterban ziet in de praktijk. In de coalitie krijgen wij de mogelijkheid om de stem van de ervaringskenners te laten horen. Die input krijgt vorm in bijvoorbeeld een initiatiefnota die door de SP en GroenLinks. Deze is inmiddels ingediend en de straatadvocaat was ook aanwezig bij de lancering in de Tweede Kamer. Kennis die opgedaan wordt in deze processen over actueel beleid, wet- en regelgeving is waardevol in de regionale collectieve belangenbehartiging.

4.3 Crisiskaart Midden-Holland

De Crisiskaart is een handzaam document, waarop staat wat omstanders en hulpverleners moeten doen als de kaarthouder een psychische crisis doormaakt. Er staan de belangrijkste afspraken en contactgegevens uit het Crisiskaartplan in. Hierin beschrijft de kaarthouder wat belangrijk is voor hem of haar tijdens een psychische crisis. Wat moeten omstanders doen of laten? Wie kunnen ze bellen? Wat is helpend?

De Crisiskaart is de samenvatting van een crisisplan, dat wordt opgesteld op het moment dat iemand helder voor ogen heeft wat er moet gebeuren op het moment dat hij/zij in een (psychische) crisis raakt. Het opstellen van een Crisiskaart doet de kaarthouder samen met een crisiskaartconsulent. De inzet van de onafhankelijk consulent waarborgt het cliëntperspectief en de kwaliteit van de kaart. Het proces van het maken van een Crisiskaartplan en Crisiskaart is over het algemeen intensief en neemt geruime tijd in beslag. Het nadenken over de opbouw van een crisis is heel waardevol voor een kaarthouder. De opgedane (zelf)kennis kan de impact van een crisis verminderen of een crisis zelfs voorkomen.

De Crisiskaart werkt ook preventief, een cliënt leert eerder signaleren wanneer er een crisis dreigt. Het dragen van de Crisiskaart geeft veel mensen een houvast en veiligheid.

In het kader van het Programma Zorg en ondersteuning voor mensen met verward gedrag en de WvGGz is de Crisiskaart een belangrijke aanvulling aan de wensen van de persoon in kwestie tegemoet te komen en de eigen regie te bevorderen bij een crisis. Ook geeft dit de mantelzorgers/ naasten vaak een stukje meer rust.

KernKracht heeft vier opgeleide crisiskaartconsulenten. Regelmatig nemen zij deel aan een intervisie bijeenkomst.

Quotes Crisiskaarthouders:

“Ik ben opgelucht dat ik nu een Crisiskaart heb, nu het nog wel een jaar kan duren voordat mijn behandeling bij de GGz kan starten. Door alles samen met de consulent rustig op een rijtje te zetten, kon ik daarna goed uitleggen aan mijn partner wat er met mij gebeurd bij crisis en wat ik dan van hem nodig heb. Ik heb nu veel minder stress en zijn er minder spanningen thuis. Dit voorkomt ook weer dat ik in crisis raak.”

“Ik dacht eerst een Crisiskaart is toch hetzelfde als een signaleringsplan van de GGz? Door de voorlichting van de Crisiskaartconsulent bij de ADB heb ik toch een afspraak gemaakt voor het maken van een kaart. En wat bleek? Door de ervaringen die ze deelde en de vragen die ze stelde, heb ik veel meer handvatten gekregen van wat ik zelf kan doen om een crisis te voorkomen en weet ik niet alleen wat ik niet wil, maar juist wat ik wel wil en nodig heb als ik in crisis ben ”.

“Niet alleen ik ben blij met mijn Crisiskaart. Ook mijn zus, dochter en begeleider. Als ik weer “wegraak” dan weten ze hoe ze moeten reageren en weten ze me snel weer in het hier en nu te brengen”.

“De Crisiskaart geeft me gewoon rust. Er staat precies op wat ze wel en vooral ook wat ze niet moeten doen. Ik moet vooral niet aangeraakt worden, dat is echt een trigger. Als ze dat niet doen, dan komt het goed”.

Bereik 2025

Gemeente	Totaal aantal kaarten	Waarvan nieuw uitgegeven	Geüpdatete kaarten	Aangevraagd en in de maak	Gestopt
Bodegraven-Reeuwijk	5	1	3	1	2
Gouda	27	7	11	3	4
Krimpenerwaard	10	2	5	1	1
Waddinxveen	8	1	4		1
Zuidplas	9	1	5	1	
Totaal	59	12	28	6	8

Ter vergelijking 2024

Totaal	56	9	18	4
---------------	-----------	----------	-----------	----------

De cijfers geven een stijging aan van het totaal aantal uitgegeven kaarten. Veel nieuwe aanvragen komen via de Crisiskaart voorlichting bij de Acute dagbehandeling (ADB).

We zien in de tweede helft van een jaar bijna altijd dat er minder nieuwe kaarten worden uitgegeven dan in de eerste helft van het jaar. Dat komt omdat aanvragers in het najaar zich vaak minder goed voelen en de afronding van hun Crisiskaart over het jaar heen tillen naar het nieuwe jaar.

We hebben de tweede helft van het jaar extra inspanning geleverd om kaarthouders te benaderen voor een update. Soms is het lastig een kaarthouder te bereiken. Hierbij bleek dat een aantal cliënten geen gebruik meer van de Crisiskaart maken en zij zijn uit het systeem verwijderd. Een aantal omdat de Crisiskaart niet meer nodig was vanwege hun herstel, een aantal zijn verhuisd, en een kaarthouder is overleden.

Voorlichting Crisiskaart

- Bij de ADB (Acute Dag Behandeling) wordt iedere maand apart voorlichting gegeven over de Crisiskaart door een ervaringsdeskundige Crisiskaartconsulent van KernKracht.

- De Crisiskaart wordt regelmatig onder de aandacht gebracht bij overleggen/contacten zoals de GGZ Overlegtafel, Sirenelunches Gouda en Zuidplas, Casuïstiekoverleg Zuidplas, Wijk-GGD Zuidplas, Zorgnetwerkoverleg Krimpenerwaard, Boris Bodegraven, Casuïstiekoverleg WadWijzer, Sociale teams, POH's, wijkagenten.

4.4 ExpEx Midden-Holland

Coördinatie, maatjes, voorlichtingen en vele (extra) andere activiteiten .....

ExpEx is een landelijk begrip wat in meerdere regio's een project is waar jongeren worden opgeleid tot ervaringsdeskundige en zich inzetten voor een betere en liefdevolle jeugdzorg en borging ervaringsdeskundigheid.

We bieden met ExpEx Midden-Holland een veilige ruimte waar jongeren zichzelf mogen zijn, stappen durven te maken in hun herstel en groeien.

We bieden deze plekken door middel van één op één gesprekken, intervisie en door jongeren samen te brengen binnen bijvoorbeeld ervaringsmaatjescontact.

Eenzaamheid, trauma, suïcidale gevoelens en onzekerheid worden vaak genoemd door de jongeren die we spreken. Hier besteden we dan ook veel aandacht aan: in gesprek en door het organiseren van thema middagen.

Juist al die individuele verhalen zijn zo betekenisvol en laten zien hoe waardevol dit project is. Zo gaf een van de vrijwilligers bijvoorbeeld aan dat zij door middel van meer binnen het project bezig te zijn met opdrachten, ze veel meer zelfvertrouwen gekregen heeft. Zij gaf aan dat dit kwam doordat wij er vertrouwen in hadden dat zij het kon. Hierdoor doet zij dingen die zij eerder nooit zou hebben gedaan, zoals voorlichting geven voor een groep.

Een jongere die bij het ervaringscafé komt, is aan de Eigen Kracht training gestart. Ze gaf aan het zo fijn te vinden dat in plaats van te focussen op wat niet goed gaat, er juist wordt gekeken naar wat wél goed gaat. Door de training is ze gegroeid en ze zegt dat ze nu beter aan kan geven wat ze nodig heeft op het moment dat het minder goed gaat.

Bereik

Gemeente	Cliënten/maatjes	Contacten
Bodegraven-Reeuwijk	6	79
Krimpenerwaard	7	76
Gouda	19	234
Waddinxveen	13	102
Zuidplas	8	76
Totaal	53	567

In vergelijking met 2024: 52 jongeren met 611 contacten.

*Meegenomen moet worden dat er een aantal contacten af zijn gesloten dit jaar en een paar trajecten juist nieuw zijn opgestart. Hierdoor zijn er bij enkelen nog weinig contactmomenten geweest, wat terug te zien is in de aantallen.

Daar komt bij dat we zien dat meer jongeren elkaar vinden en contact leggen tijdens ervaringscafés. Die contacten tellen we niet mee als maatjescontacten, maar ontstaan wel. Uit een paar contacten

zijn vriendschappen ontstaan. Ze zien elkaar nog, maar niet meer vanuit hun vrijwilligersfunctie bij ExpEx Midden-Holland.

Borging medezeggenschap jongeren

Daarnaast zetten we ons in om medezeggenschap binnen Midden-Holland te borgen, door het organiseren van een maandelijks thema-middag/avond tijdens de ervaringscafés. Hierdoor hebben we ook dit jaar weer veel input vanuit jongeren zelf rondom verschillende onderwerpen. Het gaat daarbij om onderwerpen als: LHBTQIA+, sociale contacten, over de streep, mentale gezondheid, 18-/18+, stappen zetten, angst voor herstel. Deze uitkomsten nemen we weer mee naar overlegvormen of verwerken we in voorlichtingen die we geven. Op deze manier vergroten we ook onze collectieve ervaringskennis en wordt ervaringskennis ook in de praktijk geborgd.

Jongeren tegen ervaringsmaatje:

'Dank je dat je mij op mijn donkerste momenten weer een beetje hoop wist te geven.'

'Ik vind het moeilijk om iemand te vertrouwen, maar bij jou voel ik mij zo op mijn gemak dat ik dingen durf te delen die ik niet tegen anderen durf te zeggen.'

Het afgelopen jaar hebben we nog veel meer mooie activiteiten georganiseerd, zie *'andere activiteiten regionaal'*.

Activiteiten en bereik Midden-Holland 2025

Gemeente	Voorlichtingen /workshops/ bijeenkomsten gegeven/	Aantal bezoekers (totaal)	Aantal ED/ExpEx betrokken
Midden-Holland	10x voorlichting deeltijdbehandeling Youz	+/- 5 per keer	3
	2x voorlichting ouders deeltijdbehandeling Youz	13	1
	4x voorlichting Kesper College	18	2
	2x Anthoniuscollege Gouda	27	3

Gastlessen Anthonius College

In de Week van Respect hebben drie ExpEx gaslessen gegeven op het Anthonius College in Gouda. Hierbij is er uitleg gegeven over mentale gezondheid en hebben we het gesprek hierover gevoerd met twee klassen van drie havo/VWO.

Webinar over autisme bij meiden in combinatie met eetproblematiek. Deze online webinar werd door Curium georganiseerd voor professionals en andere geïnteresseerden. Twee ExpEx hebben hun ervaringsverhaal gedeeld over autisme in combinatie met eetproblematiek.

Masterclass mentale gezondheid aan tweede Kamerleden

Kinderrechtencollectief heeft een masterclass voor tweede Kamerleden georganiseerd over mentale gezondheid. Een van onze ExpEx heeft haar ervaringsverhaal gedeeld tijdens deze bijeenkomst.

Trainingen

We hebben de ExpEx training gegeven en 8 deelnemers hebben hun certificaat ontvangen. De jongeren kwamen uit alle gemeenten in de regio.

Deelnemer training:

'Wat ik nu al heb geleerd is dat het niet uitmaakt wie je bent, wat je hebt meegemaakt of waar je staat in herstel, je kan altijd van waarde zijn.

Ik ervaar ruimte en veiligheid om te zijn wie ik ben, ongeacht de uitdagingen waar ik soms nog mee te maken heb. Daardoor kan ik groeien als mens en nieuwe, helende ervaringen opdoen die ik hopelijk weer kan overbrengen op andere jongeren!'

Vrijwilliger ExpEx Midden-Holland:

'Vroeger durfde ik nooit voor de klas te staan, maar dankzij de training sta ik nu mijn verhaal voor jongeren te vertellen.'

Intervisie

We hebben 8 keer een intervisie met de ExpEx gehad. Projectleider en projectmedewerkers hebben Daar naast veel individueel contact gehad om intervisievragen te bespreken.

Andere activiteiten regionaal

- We zijn een pilot met het Kesper College aangegaan, waarbij we vanuit ExpEx Midden-Holland en ExpEx Rotterdam 2 uur per maand op de school aanwezig zijn. Rotterdam is gestopt i.v.m. andere bezigheden van de vrijwilliger en wij hebben dit vanuit ExpEx Midden-Holland opgevangen.
We organiseren thema-middagen en een inloopspreekuur. Hier is veel interesse in en van daaruit komen weer aanvragen voor ervaringsmaatjes en worden jongeren doorverwezen naar de Tsjill-Aut. Vanaf juli hebben we afgesproken dat de spreekuren op basis van aanvraag zullen gaan.
- Twee ExpEx uit Midden-Holland hebben de voorlichting 'Suicidepreventie en zelfbeschadiging' gegeven aan een aantal Belgische ervaringsdeskundigen, die op uitwisseling in Nederland waren. De voorlichting hebben we gegeven in het kader van deskundigheidsbevordering en uitwisseling over de verschillen tussen zorg in België en Nederland.
- De coördinator van ExpEx Midden-Holland heeft de afgelopen jaren via een detacheringsovereenkomst 12 uur als ervaringswerker bij het FACT-team van Youz Midden-Holland. Deze samenwerking is waardevol, omdat ze op deze manier veel jongeren tegenkomt die aan ervaringsmaatjes van ExpEx gekoppeld kunnen worden, die ze (of collega's van Youz) meeneemt naar ervaringscafés of op andere wijze betreft. Ze is ook onderdeel van het team van de deeltijd behandelgroep Avalon van Youz Midden-Holland. Zij heeft deze functie overgedragen aan een vrijwilliger, die hierdoor als betaald medewerker is aangenomen bij KernKracht. Op deze manier blijft deze samenwerking geborgd. Ervaringsdeskundigheid blijft daar een belangrijk onderdeel, waar ook een rol voor ExpEx is weggelegd. O.a. door middel van het geven van voorlichting aan de jongeren of ouders.

Intervisie Ervaringsdeskundig consulenten Gouda

In oktober 2023 zijn twee ExpEx voor 16 uur aangenomen met een jaarcontract bij het jeugdconsulententeam van gemeente Gouda. Eind 2023 is een derde ExpEx aangenomen voor 16 uur, voor de duur van een half jaar. Hun contracten zijn verlengd.

De ExpEx krijgen vanuit ons 1x per twee maanden intervisie en deskundigheidsbevordering op het gebied van ervaringsdeskundigheid en profilering.

In overleg met de manager van het jeugdconsulententeam, hebben we ons opgegeven voor GemeenteDelers. Hierbij worden inspirerende initiatieven uit de praktijk van alle domeinen opgehaald, om deze meer aandacht te geven. Het is een landelijke competitie en bedoelt om andere gemeenten te inspireren. De coördinator van ExpEx Midden-Holland heeft deelgenomen aan het assessment hiervoor.

De ervaringsdeskundige inzet is een van de finalisten voor de juryprijs in de categorie Kansen Gelijkheid geworden. Helaas niet gewonnen, maar zaten wel in de top 3.

Overleg/ Bijeenkomsten/ congres

Lokaal/ Regionaal/Landelijk	Actie
Werkgroep CCE 'de stem van de jeugdige in CCE-consultaties'.	Eén ExpEx is betrokken bij deze werkgroep, waarin gekeken wordt naar het borgen van het perspectief van de jongere binnen de consultaties van het CCE. Deze werkgroep komt elke twee maanden samen.
Bijeenkomst Suïcidepreventie Midden-Holland	Hier waren een ExpEx en de coördinator bij aanwezig. Daarna heeft een vervolgesprek plaatsgevonden, waarbij er is gegaan op de rol van KernKracht binnen het te maken suïcidepreventie plan voor Midden-Holland.
Congres Terugplaatsing na gedwongen uithuisplaatsing	Tijdens het congres 'Terugplaatsing na gedwongen uithuisplaatsing' in Leiden, heeft één ExpEx een eigen geschreven nummer gezongen en één ExpEx heeft haar ervaringsverhaal m.b.t. dit thema gedeeld.
Conferentie 'Op de groei25'	We waren aanwezig bij deze conferentie in Apeldoorn en hebben in deelsessies geparticipeerd.
Bezoek staatssecretaris bij Herstelhuis de Koolmees	Staatssecretaris Vicky Maeijer op werkbezoek geweest bij Herstelhuis de Koolmees van kernkracht op uitnodiging van gemeente Gouda. Tijdens dit werkbezoek zijn er mooie, indrukwekkende gesprekken geweest met oud-gasten, vrijwilligers en betaalde medewerkers. Eén van de ExpEx was hier ook bij aanwezig. Vorig jaar ze zelf gast geweest bij het herstelhuis om tot rust te komen. Dit heeft ze als zeer prettig ervaren. Het voelde veel huiselijker en veiliger voor haar dan een opname in de ggz. Haar verhaal en hoe zij het heeft ervaren heeft ze vanochtend mogen vertellen aan de staatssecretaris.
Bijeenkomst GR JW	We zijn bij de bijeenkomst van het GR JW geweest, met 2 ouders en 4 ExpEx. Dit was een bijeenkomst voor de lokale teams in Midden-Holland waarbij de aanpak rondom (on)veiligheid in gezinnen is besproken. Wij hebben vanuit eigen en collectieve ervaring een bijdrage geleverd.

Bijeenkomst Subsidie Cultuur	We zijn bij twee bijeenkomsten geweest omdat we vanuit deze subsidie deels Getekend door het leven en project Krachtiger! Hebben kunnen organiseren. Vier ExpEx hebben hun ervaringen met deze projecten gedeeld.
Werkbezoek van NJI	Het NJI is bij ons op werkbezoek geweest. We hebben een presentatie gehouden over wie we zijn en wat we doen en ze aangesloten bij ervaringscafé Gouda om mee te doen met de themamiddag.
Chocosessie (GRJW)	Een bijeenkomst georganiseerd vanuit het GRJW, voor lokale teams, beleidswerkers, jeugdregisseurs, gedragswetenschappers en vertegenwoordigers van de Raad voor de Kinderbescherming. Wij waren aanwezig met 6 ervaringsdeskundigen om het perspectief van jongeren en ouders te vertegenwoordigen. Waarbij oa een update is gegeven over het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.
Netwerktafeloverleg	Het netwerktafeloverleg wordt door KernKracht georganiseerd. We hebben vanuit ExpEx MH een presentatie gegeven over ons project.
Netwerkbijeenkomst 12+ "Professionals verbinden, Jongeren versterken"	Bijeenkomst georganiseerd door het CJG, over de impact van sociale media en omgeving op jongeren. Waarbij we bezig zijn gegaan met het vraagstuk: Hoe zorgen we er samen voor dat jongeren stevig in hun schoenen staan, zich verbonden voelen, veerkracht en perspectief ervaren.
Bijeenkomst CCE 'de stem van de jeugdige'	Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE) organiseerde de jaarlijkse bijeenkomst 'De stem van de jeugdige'. Twee ExpEx waren hierbij betrokken en hebben meegedacht vanuit het erspectief van de jongere.
Bodegraven-Reeuwijk	
Bijeenkomst Samen Gezond Bodegraven	We zijn aanwezig geweest bij de bijeenkomst van Samenwerkingsverband Samen Gezond Bodegraven.
Gouda	
Blue Monday Gouda	We hebben in de werkgroep 'Blue Monday Run' geparticipeerd en hebben op de dag zelf met een grote groep meegelopen en achter een kraampje gestaan met info over KernKracht.
Overleg Impegno	We zijn aangesloten bij een werkoverleg van Impegno en hebben een presentatie gegeven

	over wie we zijn en wat we kunnen betekenen.
Netwerkbijeenkomst integrale aanpak 16-27 Gouda.	Het thema was dit keer 'Wonen en Jongeren'. Eén ExpEx heeft hier haar ervaringsverhaal gedeeld.
Zwermbijeenkomst Gouda	Twee ExpEx zijn bij de Zwermbijeenkomst in Gouda geweest, waar een ExpEx met een eigen onderneming een presentatie gaf over autisme.
Buurtvoorlichters Gouda	We zijn aangesloten bij Buurtvoorlichters Gouda, waarbij we uitleg hebben gegeven over ons ExpEx Midden-Holland. Hier waren twee ExpEx bij aanwezig om hun verhaal te vertellen. De buurtvoorlichters zullen kaarten maken voor eenzame jongeren.
Sirenelunch	We zijn meerdere keren aanwezig geweest bij sirenelunches om onze activiteiten onder de aandacht te brengen in Gouda en Zuidplas.
INGouda	Een ExpEx was onderdeel van de Human Library. Als 'boek' vertelde je iets over jezelf en wat eraan bijdraagt om bij ExpEx Midden-Holland actief te zijn als vrijwilliger. Op deze manier kwam ons project weer extra onder de aandacht. Gemeenteraadsleden en ambtenaren van de gemeente Gouda waren hierbij de 'lezers'.
Bijeenkomst 'De Verbonden Stad'	De GCR (Goudse Cliënten Raad) en GASD (Goudse Adviesraad Sociaal Domein) organiseerde themabijeenkomst: "De Verbonden Stad". In deze bijeenkomst werden mensen met kennis en ervaring van de sociale verbinding in Gouda gevraagd om hun expertise te delen. Het doel van de bijeenkomst was om aan B&W een advies uit te brengen over hoe ontstaan en behouden van verbindingen in Gouda gestimuleerd kan worden.
Open dag van de Speelwinkel	We hebben met drie ExpEx meegeholpen tijdens de jaarlijkse open dag van de Speelwinkel.
Bijeenkomst '10 jaar Sociaal Team Gouda'	We waren met drie personen aanwezig bij deze netwerkbijeenkomst i.v.m. het jubileum van het Sociaal Team.
Campus Gouda	Campus Gouda stond dit jaar in het teken van "Change The System". Voor de Challenge-day werd een panelgesprek georganiseerd, waar onze projectleider aan deelnam vanuit het perspectief van jongeren.
Inspiratieavond 'Alles Goed?'	Een avond georganiseerd door het CJG over pubers, hun ontwikkeling en de impact

	hiervan op hun stemming. Wij waren hierbij aanwezig met drie ExpEx.
Krimpenerwaard	
Netwerkoverleg Stolwijk	Hier zijn we vanuit ExpEx Midden-Holland bij aanwezig geweest.
Waddinxveen	
Wadwijzer	Presentatie gegeven over ExpEx Midden-Holland.
Teamoverleg Grow Up	Aangesloten en een presentatie gegeven over ons project.
Zuidplas	
Minima congres	We waren aanwezig bij het Minima Congres Zuidplas 2025 met als thema 'de prijs van onmacht'.
Werkgroep Toegang Jeugd	We sluiten bij deze werkgroep aan vanuit onze expertise met jongeren.
Netwerkbijeenkomst Eenzaamheid	We zijn bij de netwerkbijeenkomst over Eenzaamheid in Zuidplas geweest en waren ook betrokken bij het vervolg daarvan.

Andere activiteiten/ acties

- We hebben vrijkaarten gekregen voor de voorstelling 'The city she loves me' in de Schouwburg van Gouda. Het thema sloot aan op dat wat wij ook doen: jongeren betrekken en het gesprek aangaan. We zijn hier we met 11 jongeren naartoe geweest en hebben hier in het ervaringscafé nog een thema middag aan gewijd.
- De coördinator heeft een gedicht geschreven over samen aan tafel zitten en gelijkwaardigheid. Dit heeft ze vorig jaar op een bijeenkomst voorgedragen. Een beleidsmedewerker van gemeente Dordrecht heeft ervoor gezorgd dat dit gedicht verfilmd kon worden. Eén van de ExpEx heeft hiervoor de rol van jongere aan de tafel gespeeld. De video 'Aan tafel', is voor iedereen beschikbaar om te delen.
- KernKracht heeft Walk into the light mede georganiseerd in Zuidplas en Gouda. We hebben met ExpEx Midden-Holland en een aantal jongeren meegelopen in Zuidplas en Gouda.
- Als vervolg op Stille Strijd afgelopen jaar, was dit jaar het kunstwerk Lichtlichaam te zien. Het gaat over de vaak onzichtbare strijd van jongeren met mentale problemen. Het doorbreekt het taboe hierop, geeft jongeren een stem en nodigt uit tot stille reflectie en open gesprek. Twee ExpEx hebben meegedaan aan de performance georganiseerd door de Garensponnerij voor Gouda bij Kaarslicht. En drie ExpEx hebben een gedicht over mentale uitdagingen én hoop voorgelezen bij de opening van het lichtkunstwerk.

Netwerkacties/ Pr

We besteden structureel veel aandacht aan netwerken binnen het project, waarbij dit telkens tot nieuwe contacten of activiteiten leidt. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking die we hebben gevonden met fotograaf Bram Tackenberg en Bibliotheek Gouda, waardoor we 'Getekend door het leven' hebben kunnen organiseren. Door het organiseren van Getekend door het leven, hebben we extra veel aan Pr gedaan. We hebben daarbij gebruik gemaakt van zowel digitale media als het rondbrengen en ophangen van fysieke flyers. Hierdoor hebben we veel nieuwe contacten opgedaan. Zo hebben we met een interview in het Kontakt Gouda en in het AD Groene hart gestaan. We hebben een interview gegeven voor WieKent Gouda en hebben in verschillende krantjes gestaan.

Ook hebben de portretten van de jongeren in PF Fotografie Magazine gestaan, een vakblad voor fotografen.

We hebben een werkgroep van 1 ExpEx en 1 medewerker, met een medewerker op de achtergrond die samen content voor social media maken. We hebben ook een werkgroepje van 6 creatieve jongeren, die we regelmatig vragen om een bijdrage te maken voor social media. We posten en delen structureel berichten: 3 per week. We zijn ook gestart met het delen van berichten over specifieke thema's, het delen van quotes en we vragen aandacht voor de verschillende dingen die we aanbieden.

Daarnaast gaan we outreachend te werk, door direct contacten te leggen met nieuwe initiatieven. Zo hebben we ook dit jaar weer meerdere organisaties benaderd in de gemeenten. Denk hierbij aan huisartspraktijken, psychologen praktijken (ook vrijgevestigde) en plekken waar jongeren te vinden zijn. Daarnaast hebben we ook met regelmaat op verschillende openbare locaties, zoals supermarkten, bibliotheken en buurtcentra, flyers opgehangen.

Hier zijn weer verschillende nieuwe contacten uit voortgekomen, zoals een nauw contact met de pedagoog de Goudse Waarde.

En door aan te sluiten bij Wadwijzer, is een samenwerking met Gro Up ontstaan en zullen we komend jaar een themalunch organiseren bij Wadwijzer over suïcidaliteit en zelfbeschadiging. En zijn we met Gedeelde zorg in gesprek gegaan over wat er mist in de zorg, hoe de zorg verbeterd kan worden en wat er nodig is om projecten zoals ExpEx Midden-Holland nog toegankelijker te maken voor jongeren.

Andere activiteiten met extra subsidie

Foto-expositie Getekend door het leven (extra subsidie gemeente Gouda)

'Getekend door het leven' is een foto-expositie, waarin 15 jongeren van ExpEx Midden-Holland een persoonlijk verhaal vertellen aan de hand van foto's van hun lichaamstekeningen. Die in de breedste zin van het woord kunnen worden opgevat: littekens, tatoeages, of beide. Bij de foto's verzorgden de jongeren een eigen tekst. Hun ervaringen geven inzicht in persoonlijke worstelingen, levenslessen of herinneringen, maar ook in de bredere uitdagingen van de maatschappij.

Met de combinatie van beelden en gedichten wilden we mensen na laten denken over de reis die deze jongeren hebben afgelegd, informatie verstrekken over zelfbeschadiging en mentale gezondheid en taboes doorbreken. De verhalen tonen veerkracht, de kracht van kwetsbaarheid, hoop en de onuitputtelijke menselijke geest.

Getekend door het leven was gratis te zien in de Chocoladefabriek in Gouda van 17 mei t/m 29 juni 2025. Ook hebben we twee informatieavonden georganiseerd,

waarbij we het onderwerp zelfbeschadiging hebben besproken met getrainde ervaringsdeskundige jongeren van KernKracht. Daarbij zijn eigen ervaringen gedeeld en informatie en tips gegeven. De avonden waren bedoeld voor hulpverleners, ouders en anderen geïnteresseerden.

Ook hebben we meerdere keren een rondleiding op aanvraag georganiseerd. En is het netwerktafeloverleg bij de tentoonstelling georganiseerd. Hier waren telkens 2 ExpEx bij aanwezig.

We hopen dat de foto's verder zullen 'reizen', zodat deze ook op andere plekken in Midden-Holland te zien zullen zijn.

Getekend door het leven was al eerder in Amsterdam en Rotterdam georganiseerd. De tentoonstelling in Midden-Holland is een initiatief van stichting KernKracht en gemaakt met getrainde ervaringsdeskundige jongeren van ExpEx Midden-Holland. In samenwerking met de Bibliotheek Gouda en Bram Tackenberg, mede mogelijk gemaakt door gemeente Gouda.

Bereik: Bij de officiële opening op 16 mei 2025 waren zo'n 100 mensen. We schatten dat er per dag zo'n 10 bezoekers per dag zijn geweest en hebben naar schatting zo'n 1000 mensen bereikt.

Voor de deelnemers was het een bijzonder proces, waarbij ze ondersteund en begeleid zijn door de coördinator.

Deelnemer:

'Dit is echt de eerste foto in mijn hele leven, waar ik me trots over voel.'

Reacties professional:

'Ik wil je even laten weten dat ik met een aantal collega's vorige week donderdag op de valreep de tentoonstelling 'Getekend door het leven' heb bezocht.

We waren er erg van onder de indruk en werden er ook een beetje stil van na het lezen en horen van die intense verhalen en het zien van die doordringende foto's.

Alles bij elkaar prachtige portretten van jonge mensen in de kracht van hun leven. Wat dat zijn ze: krachtig! Al naperend ontdekten we ook dat we allemaal wel iemand of zelfs meerdere mensen – jongeren - in onze omgeving kenden die ook getekend door het leven zijn. En hoe wij daarmee omgaan en hoe zij zich manifesteren in de maatschappij.

Het is echt heel bijzonder dat jullie deze jonge mensen de kans hebben gegeven om hun verhaal laten zien en horen.'

'Reactie moeder:

'Ben vandaag nog even teruggewent om op m'n gemak nogmaals de foto's/verhalen te kijken. Na gisteren met "een gezicht" (bij de info avond) erbij nog meer bewondering voor hun moed en dat ik heb gezien dat het (ongetwijfeld met pieken en dalen en nooit vanzelf) goed gaat met deze dames, dat maakt me blij!'

Op basis hiervan heeft raadslid Zuidplas Melissa Luijt een motie ingediend bij gemeente Zuidplas, om Getekend door het leven ook daar te exposeren. Deze motie is aangenomen en we hebben al een locatie gevonden: Sportcentrum De Zuidplas in Moordrecht. Begin 2026 wordt de officiële opening gepland.

Project 'Krachtiger!'

We hebben samen met theatermaakster Thessa Koops een subsidie aanvraag gedaan voor het project 'Krachtiger!', als vervolg op project Kracht! dat we vorig jaar samen hebben uitgevoerd. Dit hebben we bij het Fonds voor Cultuurparticipatie en via de cultuur subsidie van gemeente Gouda gedaan. Deze zijn toegekend.

We hebben direct een bijeenkomst gepland met jongeren die de vorige keer hebben deelgenomen, om een plan te maken. Twee ExpEx hebben geholpen bij het maken van een flyer en we zijn gestart met het werven van deelnemers uit heel Midden-Holland. Vanaf september 2025 zijn de verschillende workshops georganiseerd.

Binnen dit project kunnen jongeren zich artistiek ontwikkelen en maken ze een kunstwerk met het thema 'Groei, verbinding en hoop!' D.m.v. de kunstdisciplines; dans, spoken word, tekenen/schilderen en muziek en fotografie. Hierbij hebben we samengewerkt aan een ander perspectief: van "kwetsbaar en anders zijn" naar Kracht.

Ter afronding van het project hebben we een open podium georganiseerd, waarbij deelnemers hebben laten zien wat ze hebben gedaan, gemaakt en beleefd.

Deelnemer:

'Het was enorm spannend en een overwinning: om met mijn lichamelijke beperkingen te leren dansen én het uit te voeren voor publiek.'

En we hebben van al de werken een expositie gemaakt die in het Nelson Mandela centrum hangt. De expositie is geopend tijdens de afterparty van Make Space, waarbij we hierin de samenwerking hebben opgezocht.

Deze expositie laat hoop, verbinding en kracht zien. Heel veel kracht.

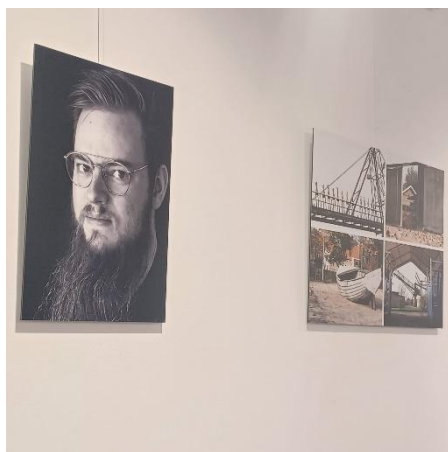
Deelnemers:

'Ik worstel al heel lang met mijn zelfbeeld. En nu heb ik het aangedurfd om maandenlang met mijn foto's in de galerij van het Nelson Mandela centrum te hangen. Deze expositie is een overwinning voor mij!'

'Deelname aan dit project was erg fijn. Buiten het feit om dat ik nieuwe dingen kon leren binnen de workshops, was het ook erg fijn om mensen te ontmoeten met soortgelijke ervaringen én dezelfde interesses als mij. We zijn

op een creatieve manier bezig geweest met onze eigen projecten, maar vonden ook steeds verbinding met elkaar. Hierdoor kan ik zeggen dat we Krachtiger zijn geworden. Ik kan niet anders zeggen, dan dat ik trots ben'

Ervaringstheater

Eén ExpEx en de coördinator van Midden-Holland hebben meegedaan met het Ervaringstheater en hebben 4x een voorstelling over het thema 'Onbegrepen gedrag' verzorgd. De middelen werden door BREN Zuid Holland toegekend en we hebben één van de voorstellingen in de Theaterbakkerij in Gouda gespeeld. 10 ExpEx zijn naar de voorstelling komen kijken.

Experience On Stage is een gelijkwaardige samenwerking tussen ervaringsdeskundigen en hulpverleners: zonder theaterervaring, maar met een rugzak vol professionele én persoonlijke ervaringen. In drie oefendagen wordt een voorstelling vormgegeven.

Abonnementen van Sportcity voor jongeren

Via een actie van MindUs waarbij halfjaar-abonnementen van Sportcity voor jongeren worden gegeven, hebben we weer abonnementen gekregen om te verdelen onder jongeren. Dit keer hebben we 32 jongeren blij mogen maken met een abonnement. De jongeren die wilden, hebben we toegevoegd aan de groepsapp die we al hadden. Zodat ze ook onderling kunnen afspreken om samen te gaan, om zo de drempel te verlagen.

Reactie van een jongere:

'Het biedt een kans voor jongeren die het moeilijk vinden om de eerste stap richting sporten te zetten, zoals ik. Vooral financiële redenen beperkte me om de eerste stap te nemen. Maar we kunnen nu ook elkaar in een groepsapp ondersteunen om met elkaar te sporten of elkaar toe te juichen. Ik ben enorm dankbaar voor deze kans'.

Werkplaats SAMEN

We zijn partner in de academische werkplaats SAMEN (regio Haaglanden en Midden-Holland). We coördineren 'Samenwerken met gezinnen': de inzet van de ExpEx (uit Midden-Holland, Haaglanden en Alphen ad Rijn) en het betrekken van ouders. Daarnaast hebben we overstijgend, in samenwerking met werkplaats SAMEN, de taak om een vaste plek voor ervaringskennis & ervaringsdeskundigheid te realiseren.

Hiervoor nemen we deel aan de leernetwerken 'Normaliseren', 'Integraal werken', 'Complexe gezinnen' en 'Complexe scheidingen', waar bij elk 2 tot 3 ExpEx betrokken zijn (waarvan in totaal 6 uit Midden-Holland).

Omdat de subsidie voor werkplaats SAMEN is verstreken, hebben er afgelopen jaar verschillende overleggen plaatsgevonden om een nieuwe subsidieaanvraag te schrijven. We hebben vanuit ExpEx Midden-Holland een sessie met ouders en ExpEx begeleid, waarbij we input hebben opgehaald voor

de inhoud en richting van de subsidieaanvraag die geschreven wordt. En op basis daarvan zijn we bij meerdere bijeenkomsten aanwezig geweest, om de aanvraag vast te stellen. Hij is inmiddels ingediend en we hopen daar begin 2026 een toekenning in te krijgen.

BREN Zuid Holland

Vanuit het Rijk zijn er middelen beschikbaar gesteld om betere hulp voor kinderen en gezinnen waarbij sprake is van meervoudige, complexe problematiek te realiseren. Hiervoor zijn door het Bovenregionaal Expertise Netwerk (BREN) relevante netwerkpartners/disciplines uitgenodigd om hier samen invulling aan te geven. Eén ExpEx vanuit ervaringsdeskundig perspectief betrokken bij de toetsingscommissie van het BREN, die binnengekomen subsidieaanvragen beoordeeld.

Regionaal Expertteam (RET)

Het RET wil: “een goed vindbare plek waar jeugdigen, ouders en professionals worden geholpen met het vinden van oplossingen voor meervoudige en complexe hulpvragen”. Hierin is het belangrijk dat jeugdigen goed gehoord worden en hun perspectief en wensen meegenomen worden in het RET-advies.

Eerder waren we betrokken en zette één ExpEx zich in bij het Expertisenetwerk Complexe Casuïstiek Jeugd Midden-Holland (ECCJ). Dit was een pilot, waarbij ExpEx onderdeel is van het ECCJ om zo het cliëntperspectief te borgen. Ze sloot ongeveer 1x per twee weken aan tafel aan, op basis van de geplande besprekingen. En had voorafgaand contact met de jongere zelf, om zo diens perspectief in te kunnen brengen.

Omdat de pilot afgelopen is, wordt er nu een nieuwe subsidie aanvraag gedaan. Waarbij het de bedoeling is dat de ervaringsdeskundige voorafgaand aan een RET-bespreking met de jeugdige in gesprek gaat, tijdens de RET-bespreking aanwezig is en daarnaast ook na afloop zorgt voor een goede follow-up en monitoring.

Transitie Datagedreven werken GRJW

De GRJW start een transitie. Met data als middel en kwaliteit als doel werken willen ze gezamenlijk toewerken naar betere en tijdigere keuzes voor jeugdigen in onze regio. Want geen enkele organisatie kan dit alleen, en pas als we samen tot de juiste inzichten komen, hiervan leren en ze ketenbreed benutten, kan pas écht impact voor jeugdigen en gezinnen worden gemaakt.

We zijn vanaf de start gevraagd om met ExpEx MH vanuit het jongerenperspectief en met het project Naasten voor Naasten vanuit het ouderperspectief mee te doen. De basis van de transitie is gelegd door éerst het gesprek met ervaringsdeskundige jongeren en ervaringsdeskundige ouders te voeren en hun perspectief te horen op de onderwerpen 'Uithuisplaatsing' en 'Duurzame uitstroom'.

Zo hebben we sessies georganiseerd rondom deze thema's en zijn we bij de perspectiefsessies met aanbieders aanwezig geweest. Op basis daarvan werden praatplaten ontwikkeld.

En omdat het een doorlopend proces is, zullen we bij de komende sessies ook betrokken zijn.

Sponsoring door Soroptimisten Gouda

De Soroptimisten Gouda hebben het ExpEx Midden-Holland project als goed doel gekozen voor 2024 en 2025. Ze hebben geld opgehaald en samen hebben we afgesproken dat we dit besteden aan Eerste Hulp Bij Jeugdzorg boxen (EHBJ). Dit zijn dozen, samengesteld door ExpEx op basis van hun eigen ervaringen. In de doos zitten een aantal producten, die ons hebben óf hadden geholpen op momenten dat we ons eenzaam of rot hebben gevoeld.

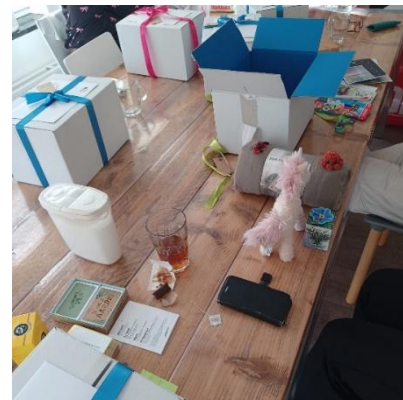

Daarnaast stimuleert de EHBJ-box jongeren om zelf op zoek te gaan naar wat zij nodig hebben om zich meer op hun gemak te voelen, en wat zij kunnen doen als zij zich eenzaam of verdrietig voelen. We maken ook een begeleidende brief, waarin we per 'ding' uitleggen waarom we het aan de doos hebben toegevoegd.

We hebben de 30 dozen begin 2025 uitgedeeld op drie locaties van Enver.

Reactie van een jongere:

'Ik vind het fijn de dat ik dit krijg, voel me gezien en ben er dankbaar mee, voelt steunend'

Ook in de tweede helft van 2025 was er geld beschikbaar en omdat de boxen zo goed werden ontvangen hebben we nogmaals 30 EHBJ-boxen kunnen maken. Dit keer voor drie locaties van Siriz en voor de jongerenopvang MH in Gouda.

Reactie van hulpverlener:

'Collega's waren onder de indruk van wat er in de dozen zat en het gedachtegoed erachter. Zelf was ik positief verrast over hoe mooi de boxen er uitzagen. En de handgeschreven kaartjes raakte m'n hart!'

Daarnaast was er ruimte om een teambuildingsactiviteit te organiseren voor de ExpEx uit ons project. We hebben ook een avond georganiseerd waarin de Sorooptimisten Gouda een aantal van de ExpEx hebben ontmoet. Er waren 10 ExpEx bij. We hebben samen gekookt en gegeten en zijn daarna in groepjes uit elkaar gegaan, om aan verschillende tafels over en weer vragen te beantwoorden.

De Toekomstkamer subsidie BREN Zuid Holland

De door ons geschreven subsidie aanvraag voor 'de Toekomstkamer' is toegekend. Eén vrijwilliger en de coördinator zijn gestart met de opleiding tot VRandercoach.

Aan de hand van vragen over de toekomst en het kiezen van beelden wordt er in VR een toekomst kamer gebouwd door de jongere zelf. In 2025 hebben al 4 trajecten plaatsgevonden met jongeren in Midden-Holland. Nu de opleiding is afgerond, kunnen we de Toekomstkamer aan blijven bieden, waaronder aan een aantal jongeren van Enver zoals afgesproken is in de aanvraag. We hopen voor de inzet van onze uren financiering te vinden, want dit is een waardevolle tool.

Sponsoring Rotary Zuidplas

Rotary Zuidplas heeft een benefit avond georganiseerd om meerdere ervaringscafés mogelijk te maken in Zuidplas. Het bedrag wat is opgehaald, maakt het mogelijk om extra een ervaringscafés te organiseren in Zuidplas. Gezien we nog geen subsidie voor Ervaringscafés hebben toegekend gekregen kunnen we in 2026 de Ervaringscafés voorzetten in Zuidplas. Daar zijn we erg dankbaar voor.

Poule met een doel

De coördinator van ExpEx Midden-Holland pakt vanaf eind 2025 (8 uur per week) de coördinatie van het project Poule met een doel op. Het doel van dit project is om krachten bundelen om de inzet van ervaringsdeskundige jongeren te optimaliseren en de integratie van ervaringsdeskundigheid te versterken. Dit doen door een samenwerkingsnetwerk rondom ervaringsdeskundigheid met een poule van ervaringsdeskundige jongeren te organiseren met jeugdhulpinstellingen (Curium, Cardea,

GGz Rivierduinen) en ervaringsdeskundigennetwerken in de regio Holland Rijnland en Midden-Holland.

Social return on investment

Eén vrijwilliger is vanaf juni aangenomen als projectmedewerker ExpEx Midden-Holland.

Eén vrijwilliger is een opleiding tot ervaringsdeskundige gestart aan het Zadkine en is bij het Herstelhuis als stagiaire gestart.

Eén vrijwilliger is de opleiding Social work aan de Hogeschool van Rotterdam gestart.

4.5 Cliëntenparticipatie Midden-Holland

Voor de (O)GGz is nog niet alles lokaal geregeld, het inzicht in het regionale aanbod en hoe de aansluiting lokaal loopt wordt onder andere besproken in het Radenoverleg.

Radenoverleg

KernKracht organiseert en faciliteert zes keer per jaar het Radenoverleg. Drie keer per jaar een “regulier overleg” voor leden van cliëntenraden (O)GGZ-organisaties en Maatschappelijke opvang en leden van gemeentelijke lokale Adviesraden Sociaal Domein. En twee keer per jaar voor deze leden samen met de wethouders en beleidsmedewerkers Sociaal Domein van de vijf regiogemeenten. De doelen van deze overleggen zijn het delen van kennis, signaleren van knelpunten, ervaringen uitwisselen en leren van elkaar.

Het overleg vergemakkelijkt de contacten en is de verbindende schakel bij het informele netwerk.

Aan de behoefte aan kennisuitwisseling op bepaalde thema’s wordt voldaan.

De signalen vanuit de verschillende raden worden geïnventariseerd en meegenomen naar de eigen achterban. Ook worden ze als input gebruikt voor de collectieve belangenbehartiging van KernKracht.

Het Radenoverleg bestaat uit: Leden van cliënten- en/of bewonersraden van zorgaanbieders GGZ, maatschappelijk opvang en verslavingszorg binnen Midden-Holland.

Leden van Adviesraden/Wmo raden en Raden Sociaal domein: Krimpenerwaard, Zuidplas, Gouda, Waddinxveen en Bodegraven-Reeuwijk.

Maatschappelijke Opvang (MO) vertegenwoordiging vanuit het Dak- thuislozen overleg.

Familieraad: GGZ Familieraad Rivierduinen, Familievereniging: Ypsilon.

KernKracht heeft de volgende activiteiten uitgevoerd in Midden-Holland:

- Contacten onderhouden met afgevaardigden en de raden
- Bijdragen geleverd in het op peil houden of mogelijk uitbreiden van (O)GGz vertegenwoordiging in de cliëntenraden en adviesraden van gemeenten en zorginstellingen in Midden-Holland
- Nieuwe raden (zorgaanbieders sociaal domein) betrekken
- Radenoverleg 6 keer per jaar gefaciliteerd, waarvan 2 keer met ambtenaren en wethouders.

In 2024 is er door de wethouders besloten dat ze niet meer regulier bij het radenoverleg aanwezig zijn. In principe worden ze twee keer per jaar uitgenodigd bij verschillende thema’s en kiezen er zelf voor of ze aanwezig (kunnen) zijn.

In de reguliere overleggen delen leden van cliënten en adviesraden signalen en voortgang uit hun eigen raden. Hierdoor leert men van elkaar en is op de hoogte van wat er in de diverse gemeenten en GGZ instellingen speelt. Ook worden thema's besproken en de overleggen met de wethouders/ beleidsmedewerkers gekozen en voorbereid.

In 2025 hebben we drie reguliere Radenoverleggen gehad en twee Radenoverleggen met ambtenaren en wethouders uit de regio Midden-Holland.

De thema's waren onder andere:

- *Stigma en toegang tot ondersteuning*
Tijdens het overleg is gesproken over de invloed van stigma op het verkrijgen van passende ondersteuning. Ervarende deskundigen deelden hun ervaringen met het aanvragen van zorg, uitkeringen en huisvesting. Daarbij werd benadrukt dat betere voorlichting over rechten en onafhankelijke cliëntondersteuning belangrijk is om te voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen.
- *Regionaal transitieplan mentale gezondheid (Gedeelde Zorg)*
Het regionale transitieplan voor mentale gezondheid is besproken met gemeenten en partners. Dit plan richt zich op betere samenwerking tussen zorg en sociaal domein, met meer aandacht voor preventie en vroegsignalering. De raden benadrukten het belang van goede betrokkenheid van cliënten- en adviesraden bij regionale plannen en besluitvorming.
- *Dakloosheid en ETHOS-telling*
Dakloosheid en de preventie van huisuitzettingen waren een belangrijk gespreksonderwerp. In 2026 zal de regio Midden-Holland deelnemen aan de ETHOS-telling om beter inzicht te krijgen in de omvang en samenstelling van dak- en thuisloosheid. Daarbij is aandacht gevraagd voor groepen die nu vaak buiten beeld blijven.
- *Mantelzorg en positie van naasten*
Er is gesproken over de toenemende druk op mantelzorgers van mensen met een psychische kwetsbaarheid. Naasten ervaren vaak langdurige belasting en voelen zich niet altijd voldoende gehoord in het zorgproces. Het belang van erkenning, ondersteuning en betere samenwerking met hulpverlening werd hierbij benadrukt.

Daarnaast zijn in de overleggen signalen gedeeld vanuit cliëntenraden en adviesraden, onder andere over personeelstekorten in de GGZ, bezuinigingen in het sociaal domein en de toegankelijkheid van voorzieningen. Deze signalen worden meegenomen in de collectieve belangenbehartiging van KernKracht.

4.6 HerstelHuis Midden-Holland

Herstelhuis de Koolmees is een kleinschalige logeerplek voor mensen (vanaf 18 jaar) uit de gemeenten Gouda, Zuidplas, Waddinxveen, Bodegraven-Reeuwijk en Krimpenerwaard, die behoefte hebben om even tot rust te komen. In het pand in Gouda is plek voor zeven gasten, met elk een eigen slaapkamer. Verblijf in het Herstelhuis is mogelijk zonder indicatie of verwijzing van een (huis)arts en/of behandelaar. De vrijblijvend aangeboden dag structuur, het contact met de (vrijwillig en betaalde) medewerkers en het mede zorgdragen voor het huis kan mensen een nieuw gevoel van oké zijn geven. Door de ervaringsdeskundigen wordt veel (h)erkenning geboden. Soms kan een crisis voorkomen worden,

door in het Herstelhuis tijdelijk een pas op de plaats te maken. Ook komen gasten soms uit een sociaal isolement. Ze beseften vaak pas na het verblijf in de Koolmees dat ze daarin zaten. Gasten krijgen soms na hun verblijf ook iemand van KernKracht naast zich in de vorm van bijvoorbeeld een ervaringsmaatje of ervaringscoach. Hierdoor komen ze ook steeds meer uit hun sociale isolement en beter in hun herstel te zitten. Ook wordt aanvullende ondersteuning vanuit OCO aangeboden als dat nodig is. Diverse gasten hebben na afloop van hun verblijf te kennen gegeven dat zij een bijdrage willen leveren in de toekomst, hetzij als vrijwillig medewerker binnen KernKracht, hetzij in de vorm van het doen van een financiële/materiele bijdrage. Vrijwillig medewerkers zeggen met een gevoel van zingeving terug te kijken op hun bijdrage aan het Herstelhuis het afgelopen jaar.

Impactmeting en de waarde van herstelhuizen/respijthuizen

De impact meting van de Koolmees over 2024 is opgeleverd in 2025. In de stuurgroep hebben we bepaald welke informatie er nodig was voor deze impactmeting. Bij de start en bij het beëindigen van verblijf van alle gasten werden vragenlijsten ingevuld. Er werd gevraagd naar de reden van verblijf en de meerwaarde van het verblijf. Er is aan 25 gasten ook 6 weken na hun verblijf een vragenlijst voorgelegd. Van alle gasten is bekeken wat het verblijf bij de Koolmees voor hun oplevert en wat dat vervolgens elders bespaart. Deze vragenlijsten zijn vooraf met de stuurgroep (gemeenten regio Midden-Holland, verzekeraar VGZ, GGZ Rivierduinen en KernKracht) vastgesteld. De door (oud) gasten ingevulde vragenlijsten zijn geanonimiseerd naar het IPW verstuurd. De antwoorden daarvan heeft het instituut van Publieke Waarden (IPW) gebruikt voor de impactmeting.

Ook deze antwoorden zijn gebruikt om de maatschappelijk opbrengst te kunnen berekenen. Eind maart 2025 zijn alle resultaten in een maatschappelijke business case aangeboden aan de financiers (deelnemende gemeenten regio Midden-Holland, verzekeraar VGZ en GGZ Rivierduinen) van Herstelhuis de Koolmees. Ook is gekeken naar de social return on investment waar het de medewerkers betreft.

De volledige impactmeting is te vinden op [Impactmeting Herstelhuis de Koolmees - Stichting KernKracht](#)

We zijn erg trots op de uitkomsten van het rapport van het IPW die de impact onderbouwt die we als medewerkers van de Koolmees kennen en voelen. We kunnen al veel betekenen voor gasten op gebieden die niet becijferbaar zijn. Als het op cijfers aankomt was er al een flinke potentiële maatschappelijke besparing bij het bezettingspercentage in 2024 (36%) laat staan bij het bezettingspercentage van 73% in 2025. Herstelhuizen blijken dan een uitstekende investering als je voor elke euro die je er instopt potentieel ruim 3 bespaart. Dit in combinatie met druk op de maatschappij en zorgkosten en op de GGZ lijkt ervoor te pleiten om in elke gemeente in Nederland een Herstelhuis te openen.

In 2025 is geen nieuwe impactmeting gedaan. Vanuit gemeenten is er mogelijk wel vraag naar verder onderzoek en onderbouwing. In plaats van hier nog meer tijd en geld in te stoppen adviseren we gebruik te maken van onderzoeken die elders ook uitvoerig en onafhankelijk gedaan worden. Zoals het in 2025 bij collega organisatie Lumen Holland Rijnland verscheen het rapport van onderzoeksbureau Bureau 51 over de waarde van Respijthuizen/ Herstelhuizen in opdracht van de gemeenten in Holland Rijnland. Bureau 51 heeft een jaar lang onderzoek gedaan met verschillende meetmomenten. Bureau 51 heeft ook landelijk onderzoek gekeken en onderzoek gedaan bij 16 respijt/ Herstelhuizen waaronder de Koolmees van KernKracht.

In vogelvlucht de uitkomsten van dit rapport: Wat maakt Respijthuizen zo waardevol?

1. Positieve meerwaarde voor gasten

- Gelijkwaardigheid & ervaringsdeskundigheid
- Eigen regie & eigen tempo
- Huiselijk & kleinschalig
- Ingebed in het netwerk van een herstel en zelfregie organisaties

2. Impact reikt verder dan het individu

- Rust voor het thuisfront → betere communicatie & stabielere dynamiek
- Minder werkuitval & minder druk op eerstelijnszorg
- Zorgprofessionals: Respijthuizen voorkomen escalaties & versterken samenwerking

3. Kostenefficiënt & maatschappelijke impact

- Lagere kosten voor gemeenten & zorgverzekeraars
- Grote maatschappelijke baten ondanks kleinschalige opzet

Het uitgebreide rapport is te vinden via deze link:

[Onderzoek Respijthuizen 2025 - Stichting Lumen Holland Rijnland](#)

Actuele ontwikkelingen binnen de Koolmees

Er waren in 2025 10 vrijwillige (ervaringsdeskundige) medewerkers actief in de Koolmees en 3 betaalde (ervaringsdeskundige) medewerkers en een teamleider (allemaal in deeltijd loondienst). In het team betaalde medewerkers zijn geen wisselingen geweest in 2025.

De betaalde medewerker die in 2024 begon als stagiair is in 2025 cum laude geslaagd voor de opleiding Maatschappelijke zorg met ervaringsdeskundigheid. Daar bleek ook dat zelfs in die opleiding nog niet volledig de manier van werken zoals we dat bij KernKracht en dus ook in de Koolmees doen helemaal doorgedrongen is. Daar heeft ze als student regelmatig input voor geleverd vanuit haar praktijkervaringen bij de Koolmees. Daarom ook belangrijk dat we de link te leggen naar die opleidingen. Omdat daar de ervaringsdeskundigheid wel onderwezen maar nog niet helemaal doorvoeld en doorleefd wordt.

De teamleider heeft dit jaar de opleiding Leergang Maatschappelijk Ondernemen (LMO) bij de NVZH gevolgd en met succes afgerond.

Het hele team betaalde medewerkers heeft een cursus BHV met succes doorlopen.

Social return on investment

Bij de vrijwillige medewerkers is er één doorgesloopt naar betaald werk en zijn er meer wisselingen geweest. Eén van de vrijwillige medewerkers is doorgesloopt naar stagiair, die doet de opleiding Maatschappelijke zorg met ervaringsdeskundigheid.

We hebben daar geen specifieke inspanningen voor verricht die gericht zijn op die stappen. Het blijkt dat als we gewoon onszelf zijn en onze vrijwilligers op de KernKracht manier benaderen, dit erg empowerend werkt. Vrijwilligers worden deel van een team waarin ze zichzelf mogen zijn, gezien en gewaardeerd worden om wie ze zijn en wat ze kunnen. En ze worden uitgenodigd om zelf initiatieven en verantwoordelijkheid te nemen, als dat bij ze past. Hierdoor vermindert eenzaamheid, isolatie en zelfstigma. Zelfvertrouwen en moed groeien. Daardoor wordt het makkelijker om de stap naar betaald werk te zetten of op een andere manier door te groeien.

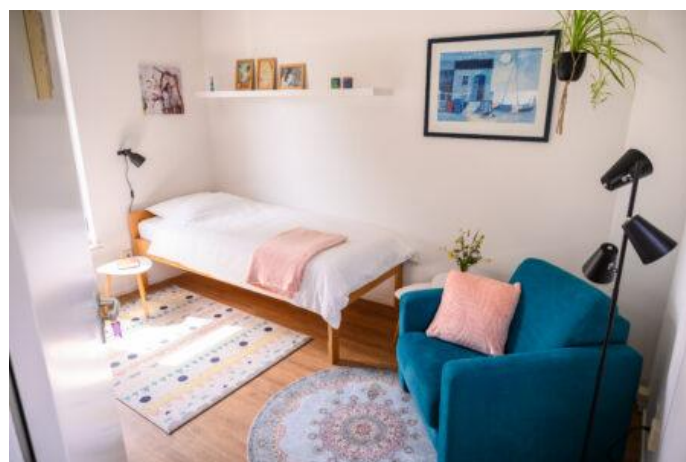
Met de medewerkers (betaald en vrijwillig) wordt maandelijks intervisie gehouden waarbij de omgang met gasten wordt geoefend en van elkaar wordt geleerd. Er vindt elke maand een teamoverleg plaats om de gang van zaken te bespreken en afspraken te maken. Met het team betaalde medewerkers is maandelijks een overleg over meer beleidsmatige zaken. Welke gasten laten we wel en niet toe en hoe pakken we bepaalde procedures aan.

We zien een groeiend aantal mantelzorgers dat de weg naar de Koolmees vindt. En we ontvangen steeds vaker gasten uit de crisisopvang. Die gebruiken hun tijd bij de Koolmees dan om de overgang naar huis voor zichzelf en hun gezin en kinderen zo veilig en ontspannen mogelijk te maken.

Tijdens verblijf bij de Koolmees delen ervaringsdeskundigen hun eigen ervaring waar dat passend en helpend is voor de gast. Dit doen we volgens de kernwaarden van KernKracht:

- (H)erkenning vanuit betrokkenheid en gelijkwaardigheid
- Hoop en perspectief vanuit mogelijkheden en kansen
- Eigenwijze beïnvloeding met lef en passie (dit gaat bij gasten vaak over eigen herstelproces en eigen regie op je leven)
- Aansluiten bij eigen koers en kracht

Ook kijken we tijdens verblijf in de Koolmees naar de stappen die gasten zetten en hoe ze positieve ontwikkelingen thuis door kunnen zetten. Vooral waar het gaat om dag structuur, zelfzorg, minder eenzaamheid door meer sociale contacten en bezigheden, minder schaamte of zelfstigma en niet meer alles alleen willen oplossen maar hulp durven vragen en accepteren.

Bereik en aanmeldingen

Er zijn 151 aanmeldingen geweest waarvan 114 tot verblijf hebben geleid. Dat betreft 98 gasten die bleven overnachten en 16 gasten die alleen voor dag respijt kwamen.

Er zijn 17 mensen afgewezen door ons omdat ze niet aan de basisvoorwaarde voldeden (niet zelfvoorzienend, actieve verslaving, dreigende suïcide, geen eigen huisvesting etc.). Dat is in verhouding minder dan vorig jaar. We merken dat met name de doorverwijzende partijen beter weten wanneer de Koolmees passend is of niet.

Er heeft 1 iemand zelf van verblijf afgezien en de overige 19 gingen er nog over nadenken. Voor de laatste groep was het gesprek vaak oriënterend van aard en kan het goed zijn dat ze over een aantal weken of maanden komen. Dat is in het verleden ook gebeurd.

Korte telefoongesprekken worden niet geregistreerd. Daar zitten ook nog wel eens afwijzingen in van mensen waarvan we meteen al horen dat we niet akkoord gaan met verblijf. Het aantal niet passende verwijzingen vanuit sociale partners is in de loop van het jaar flink teruggelopen tot zelden. Het daklozen loket verwijst eigenlijk niemand meer door. Het sociaal team probeert nog wel eens een (over de) grensgeval. De GGZ overlegt tegenwoordig heel goed met ons van tevoren. Wanneer er toch aanmeldingen komen die niet passend zijn gaan we in overleg met de aanmelder en leggen uit wat er niet passend aan is. We merken wel de druk op de GGZ die weer wat vaker komt met iemand die met spoed een plek nodig heeft. We zijn dan wel heel kritisch of het inderdaad voor beide (Koolmees en gast) partijen passend is. Bij afwijzingen zitten ook mensen die wel een woonadres hebben maar daar niet (veilig) naar terug kunnen keren na hun verblijf bij de Koolmees. Na een aantal ervaringen waarbij we mensen “op straat” moesten zetten hanteren we nu de regel “een veilige plek om naar terug te keren hebben” in plaats van alleen het hebben van een woonadres.

Bereik 2025

Gemeente	Aanmeldingen	Logies	Alleen dagrespijt	Logies incl. dagrespijt	Niet nu	Van afgezien	Afgewezen
Bodegraven-Reeuwijk	13	7	2	9	2	1	1
Krimpenerwaard	20	13	2	15	4	0	1
Gouda	84	52	8	60	11	0	13
Waddinxveen	15	12	2	14	0	0	1
Zuidplas	19	14	2	16	2	0	1
Totaal	151	98	16	114	19	1	17

Terugkomgasten uit 2024 (Ook in 2024)

Er zijn 31 gasten geweest die ook in 2024 verbleven in de Koolmees.

Gemiddelde verblijfsduur

De gemiddelde verblijfsduur is 12 dagen. De verblijfsduur varieert enorm per gast, van gasten die een enkele keer een dag komen tot gasten die 2x 3 weken verblijven.

Verdeling gemeenten

Gemeente	Verdeelsleutel regio Midden-Holland	Aantal gasten	Verdeling
Bodegraven-Reeuwijk	14,6%	9	7,9%
Krimpenerwaard	22,6%	15	13,2%
Gouda	30,0%	60	52,6%
Waddinxveen	13,7%	14	12,3%
Zuidplas	19,1%	16	14,0%
Totaal	100%	114	100%

Vergeleken met vorige jaren trekt de verdeling aardig richting de verdeelsleutel. De pr-acties op alle gemeenten heeft effect gehad, hoewel we er nog niet helemaal zijn. Met name Bodegraven/Reeuwijk loopt nog sterk achter. Daar zetten we in 2026 dan ook meer communicatie op voor naamsbekendheid. Het lijkt er ook op dat daar het stigma sterk speelt op het uitkomen voor mentale kwetsbaarheid.

Bezettingsgraad per maand

Maand	Bezettingspercentage
Januari	72%
Februari	97%
Maart	69%
April	81%
Mei	71%
Juni	68%
Juli	69%
Augustus	67%
September	74%
Oktober	64%
November	67%

December	71%
Gemiddelde per maand	73 %

Signalen

Er zijn regelmatig gasten die bij een kennismakingsgesprek komen met hun hulpverlener. Ook als dat niet leidt tot verblijf worden we vaak bedankt door die hulpverlener dat het zo'n inzicht gevend en verrijkend gesprek was. Het blijkt dat door inbreng van eigen ervaring van onze medewerkers en onze kennis van de sociale kaart dat de hulpverlener een stuk wijzer de deur uit gaat. Mooi dat we dat kunnen betekenen maar ook wel jammer dat zoveel kennis toch blijkbaar ontbreekt.

We krijgen nog maar weinig verzoeken van mensen die niet woonachtig zijn in ons werkgebied. Die kunnen we ook niet toelaten.

Staatsecretaris op bezoek

In januari 2025 bracht de staatsecretaris Vicky Maeijer van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een bezoek aan Herstelhuis De Koolmees. Tijdens dit werkbezoek, georganiseerd op uitnodiging van de gemeente Gouda, voerde zij inspirerende gesprekken met voormalige gasten en zowel vrijwillig als betaalde ervaringsdeskundige medewerkers. Het belang van Zelfregie, Herstelinitiatieven en de inzet van ervaringsdeskundigheid werd hierbij benadrukt. Wethouder Anna van Popering, meerdere ambtenaren uit de regio en VWS waren hier ook bij aanwezig. Het was een inspirerend werkbezoek.

Netwerkacties en Pr

Er is hard gewerkt aan zowel de naamsbekendheid als aan de uitleg dat iedereen (die voldoet aan de basisvoorwaarden) welkom is. Dus niet alleen mensen met een psychische kwetsbaarheid maar ook bijvoorbeeld mantelzorgers die er even uit willen thuis of mensen met NAH. Ook zijn partijen vaker uitgenodigd om op locatie te komen. Het blijkt een groot verschil in beleving als hier de sfeer geproefd kan worden en het pand en de kamers bekeken worden.

Plekken waar in het verleden flyers zijn opgehangen blijven nagelopen worden. De sirenelunch in Gouda wordt niet meer bijgewoond omdat de naamsbekendheid in Gouda op dit moment ruim genoeg is.

Het informeren van huisartsen via Mediis in hun nieuwsbrief blijven we herhalen. In 2026 zullen we ook rechtstreeks de POH informeren.

Via social media, in lokale kranten, middels het bijwonen van bijeenkomsten, het bezoeken van partijen zoals kerken, buurtcentra etc. en het uitnodigen van relevante partijen in de Koolmees zelf blijven we werken aan een groter bereik. Ook is er door een vrijwilliger een mooi filmpje voor de socials gemaakt.

Omdat er vaak personeelwisselingen zijn bij doorverwijzende partijen blijkt het nodig om steeds te blijven communiceren over dit toch nog nieuwe en relatief onbekende concept “herstelhuis”.

Heftig incident

Er is in 2025 een heftig incident geweest waarbij ambulance, politie en brandweer rond de Koolmees hebben gestaan. Dit incident is gelukkig goed afgelopen maar gaf in de buurt de nodige onrust. Ook doordat berichtgeving op (sociale) media onjuist was. Naar aanleiding daarvan hebben we een bijeenkomst georganiseerd in “Het Vogelnest”, een buurthuis vlak bij de Koolmees. Dat was een goede bijeenkomst waarbij de onrust is weggenomen en meteen gewerkt werd aan nogmaals uitleggen wat het Herstelhuis nou eigenlijk is en wie er zoal komen.

Ook op de medewerkers heeft het incident impact gehad. Gelukkig lijkt het erop dat de teamspirit erdoor alleen maar is versterkt door er met elkaar doorheen te komen en er te zijn voor elkaar.

Knelpunten voor het komende jaar

Realisatie van duurzame financiering blijft aandacht vragen. Gezien de huidige knelpunten binnen het aanbod van de GGZ, is een Herstelhuis als laagdrempelig steunpunt van grote meerwaarde in de regio Midden-Holland. Dit wordt inmiddels onderschreven door partijen als zorgverzekeraars en (grote) zorgaanbieders. Ook voor gasten zonder GGZ-problematiek blijkt het Herstelhuis van grote waarde voor hun herstel en welbevinden op maatschappelijk, psychisch en sociaal vlak. Dat er nu ook keuzes gemaakt worden om hiervoor de nodige financiën beschikbaar te stellen, zou een logische vervolgstap moeten zijn. Zeker gezien de eerder genoemde resultaten van de impactmeting en het rapport van Bureau 51.

Overleggen

Gemeente	Overleggen /bijeenkomsten bijgewoond met uitleg
Bodegraven-Reeuwijk:	3 april: PR-werkzaamheden en netwerkcontacten Bodegraven. Door het jaar heen de “Huizen van Alles” bezocht <ul style="list-style-type: none"> • Papierwinkel • SAM Overleg Boris
Krimpenerwaard:	21 januari: Overleg Welzijn Krimpenerwaard. 25 februari. Bezoek WMO-consulenten aan de Koolmees. 14 juli: Netwerkbijeenkomst Positieve Gezondheid. 1 december: Flyer-actie Krimpenerwaard (naamsbekendheid bij lokale partijen). 4 december: Flyer-actie Haastrecht (gericht op lokale verwijzers). Verder overleg gehad met: <ul style="list-style-type: none"> • Welzijn Krimpenerwaard • Lokale partijen in Haastrecht (tijdens flyeren) • Humanitas • Stichting Budgethulp • Leger des Heils

Gouda:	<p>21 mei: Werkbezoek Brijder (verslavingszorg). 12 juni: Netwerkbijeenkomst NAH (Niet Aangeboren Hersenletsel). 25 juni: Overleg met Gedeelde Zorg en Stichting Hersenletsel op de Koolmees.</p> <p>Gesproken met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • IN Gouda • Protestantse diaconie Gouda • Palet Welzijn • Sportpunt Gouda • Humanitas • Noodfonds Gouda • Gemiva
Waddinxveen:	<p>4 februari: Bijeenkomst Wadwijzer. 30 september: Netwerkoeverleg Wadwijzer.</p> <p>Gesproken met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wadwijzer • Kwadraad • Kwintes • MEE • GGD Hollands-Midden
Zuidplas:	<p>2 december: Bezoek WMO Zuidplas aan Herstelhuis de Koolmees. Onderwerp: Kennismaking op locatie en uitleg werkwijze Herstelhuis.</p> <p>Gesproken met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zo voor elkaar • Steunpunt mantelzorg
Overige partijen en activiteiten:	<ul style="list-style-type: none"> • Ggz praktijken en welzijnsorganisaties aangeschreven. • Gesproken in de Brug kerk in Nieuwerbrug. • Hele jaar rond flyer in de 5 gemeenten van Midden-Holland.

Verder nog contact gehad met:

Regionale organisaties; Leger des Heils, Kwintes, Forta groep, GGz Rivierduinen, Parnasiagroep, Eleos, Mediss, Gedeelde Zorg, Kerken, welzijnsorganisaties etc.

Landelijk overleg

KernKracht is deelnemer van de landelijke overleggroep vanuit de Nederlandse Vereniging voor Zelfregie en Herstel (NVZH). Hier komen alle initiatieven uit het land bij elkaar om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren.

Werelddaklozendag

In oktober hebben we weer meegedaan aan de landelijke Daklozen campagne 'het begint met een dak'. Deze gelegenheid is ook benut als PR en netwerkactiviteit.

Dag tegen de eenzaamheid

Op de dag tegen de eenzaamheid hebben we een goed bezochte activiteit georganiseerd waarbij deelnemers onder het maken van heerlijke chocolade bonbons contact konden leggen met anderen en laagdrempelig een praatje konden hebben met gelijkgestemden.

Feestdagen

Een week voor de feestdagen is er ook een activiteit geweest. Voor mensen die ook tegen de feestdagen opzien zoals wel meer van ons. Dat gaf naast gezelligheid ook begrip en verbinding.

Nieuwe plannen/ ontwikkelingen

Er zal structurele financiering moeten komen en hopelijk ook meer herstelhuizen in andere gemeenten. We weten dat overal uitgaven onder druk staan. Toch pleiten we ervoor om de toegevoegde waarde en de potentiële besparingen van herstelhuizen op kosten elders heel serieus te nemen. Herstelhuizen zouden wel eens een prima oplossing kunnen zijn voor een groot aantal kosten en problemen elders. Waar het heel gewoon is om kosten voor ziekte en maatschappelijke problemen te betalen zonder te vragen waarom het dat kost en wat het oplevert, geven we als herstelhuizen enorm veel inzicht in onze cijfers en waarvoor onze (anonieme) gasten komen en wat het ze oplevert. Wat dat betreft liggen we enorm onder de loep zeker omdat het concept nieuw is. Wij als organisatie en al onze medewerkers zetten ons enorm in om dit nieuwe concept algemeen bekend te maken en uit te leren leggen. We blijven dan ook eenieder uitnodigen om langs te komen voor een (werk)bezoek en nadere kennismaking zodat het concept steeds breder begrepen en gedragen wordt en door kan groeien.

Vrijwilligers:

“Ik hoor terug dat ik een fijne collega ben, met een goed luisterend oor, die klaar staat voor anderen. Gasten geven aan dat ze het prettig vinden om samen activiteiten te doen of met mij in gesprek te gaan. Door de feedback van collega’s en gasten is mijn zelfbeeld enorm gegroeid. Ik wil mee graag verder ontwikkelen en nog meer leren.”

“Ik ben hier weer opgekrabbeld in de maatschappij omdat je hier mag zijn wie je bent. Hier heb ik ervaren dat het niet erg is om buiten de boot te vallen en een weg buiten de gebaande paden te kiezen.”

Gasten; Uit het gastenboek:

“Het betekent extreem veel als je ergens terecht kan waar je als een mens behandeld wordt.” “Hedendaags faalt de hulpverlening 100%.

Van 1000% nope niks voor mij, naar 1000% had niet gedacht dat ik het zo naar mijn zin zou hebben”.

“Jullie kracht is het concept (bijna), alles mag en kan, dat maakt dit “herstelhuis” zo fijn”.

“I.p.v. professionals uit de boekjes hebben jullie professionals uit het leven. En dat is een verschil van dag en nacht.”

Een deel uit een gedicht van een gast:

Verkreukeld, verborgen

Angstig in elkaar gedoken

Slapen en eten

Rust en geen rust

Langzaam uit mijn huisje

Samen op een takje

Veertjes strijken

Naar de wereld kijken

Wat kwetteren

Wat zwijgen

Dagvogels komen

Ze zingen zo mooi

*Ieder hun eigen lied
Een lied van troost
Een lied van vreugde
Een lied van inzicht
Een lied van zijn*

4.7 Mantelzorgondersteuning (O)GGz ‘Naasten voor Naasten’

In maart 2022 is Stichting Kernkracht gestart met het opzetten van het project “Naasten voor naasten”. In dit project werven en trainen we naasten van mensen met een psychische kwetsbaarheid, verslaving of dak- en thuisloosheid. Zij gaan vervolgens vanuit Kernkracht aan de slag als Ervaringsdeskundige Naaste.

Deze ervaringsdeskundige naasten kunnen als vrijwilliger 1 op 1 ondersteuning bieden aan andere naasten, voorlichting geven of een krachtgroep naasten begeleiden. Hun eigen ervaring inzetten om andere naasten te ondersteunen, zij hebben dit allemaal zelf gemist en het motiveert hen nu om andere naasten wél dat luisterend oor en steun te bieden.

Inzet ervaringsdeskundige naasten

Eind 2024/ begin 2025 is de training ‘Werken met eigen ervaring als naaste’ verkort aangeboden aan twee nieuwe deelnemers met veel coaching ervaring. Twee ervaringsdeskundige naasten zijn gestopt; één vanwege ziekte en één vanwege ander werk dat meer tijd vraagt.

De groep bestaat nu wederom uit 8 opgeleide ervaringsdeskundige naasten.

Individuele ondersteuning Bereik 2025

In 2025 hebben 17 naasten 1 op 1 ondersteuning voor langere tijd gekregen. Alle personen zijn gekoppeld aan een ervaringsdeskundige naaste, de ondersteuning loopt. Van 6 personen is de ondersteuning afgerond omdat de ondersteuning niet meer nodig was. Gemiddeld spreken de koppels 1 keer in de twee weken af voor in eerste instantie een half jaar, dan volgt een evaluatie en wordt gekeken of de ondersteuning voortgezet wordt of niet meer nodig is.

Daarnaast zijn 27 kortdurende ondersteuningsvragen binnengekomen. Deze vragen zijn opgepakt door een ervaringsdeskundige naaste en zijn inmiddels afgerond. De vragen betroffen het verhelderen van de hulpvraag, advies en doorverwijzing en enkele ondersteunende gesprekken.

Dit is vergelijkbaar met 2024: toen 19 naasten individuele ondersteuning en 34 kortdurende ondersteuningsvragen.

De kortdurende ondersteuningsvragen betroffen vorig jaar eenmalige of tweemaalige gesprekken, dit jaar betrof dit 1 tot 4 gesprekken.

Reactie deelnemers:

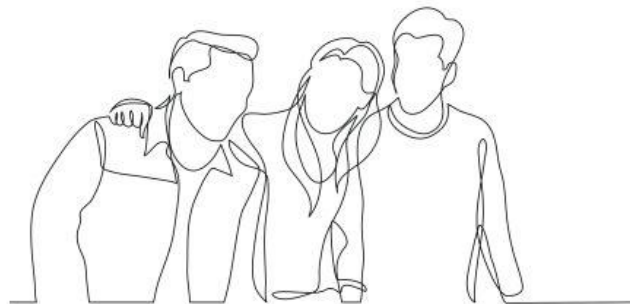
“Door gesprekken met de ervaringsdeskundige naaste heb ik inzicht gekregen dat ik me niet schuldig hoeft te voelen als ik tijd voor mezelf vrijmaak om het vol te houden. De gesprekken hierover zijn zeer steunend en voorkomen dat ik overbelast raak”.

“De steun en tips van de ervaringsdeskundige naaste geven mij handvatten om met de ziekte van mijn partner om te gaan. Ik bewaak mijn grenzen veel beter en geef deze ook duidelijk aan. Heel fijn dat ik veel erkenning krijg tijdens onze gesprekken. Dit heb ik echt gemist”.

“Fijn om stoom af te blazen bij een andere naaste die mijn frustraties over de hulpverlening begrijpt en ook nog goede tips geeft hoe ik het gesprek met de hulpverlening beter aan kan gaan”.

Drie Krachtgroep naasten

De Krachtgroepen naasten komen om de twee weken bij elkaar om in gesprek te gaan met elkaar, te horen hoe anderen problemen het hoofd bieden en eigen zorgen en oplossingen te delen. Vanuit een gedeelde ervaring en positieve insteek van de Krachtgroep naasten kunnen de deelnemers steun, herkenning, erkenning, begrip en verlichting ervaren én geven. De groepen komen 8 keer bij elkaar en worden begeleid door twee ervaringsdeskundige naasten.

De Krachtgroep naasten die in het najaar van 2024 was gestart in Gouda, is afgerond in februari 2025. Aan deze Krachtgroep namen 8 naasten deel. Twee daarvan, een echtpaar, zijn vroegtijdig gestopt met de Krachtgroep vanwege het overlijden van hun naaste.

De Krachtgroep is geëvalueerd. Vier deelnemers wilden graag verder met de Krachtgroep met begeleiding van ervaringsdeskundige naasten, omdat zij nog meer behoefte hadden aan het delen van ervaringen en onderlinge steun.

In maart is nog een nieuwe Krachtgroep gestart in Gouda met 4 deelnemers van de vorige groep aangevuld met 3 nieuwe deelnemers. Deze groep van 7 deelnemers is eveneens 8 keer bij elkaar gekomen.

In oktober is een nieuwe Krachtgroep naasten gestart met 7 deelnemers. Eén deelnemer is gestopt omdat zij moeite had met de Nederlandse taal. Haar is individuele ondersteuning aangeboden. Deze Krachtgroep loopt door tot en met februari 2026.

In oktober is ook een Krachtgroep naasten in de Krimpenerwaard gestart in samenwerking met Mantelzorgondersteuning Krimperenwaard. Aan deze Krachtgroep nemen 5 deelnemers deel. Ook deze Krachtgroep stond open voor naasten uit heel Midden-Holland. De Krachtgroep loopt door tot en met februari 2026.

Door de vrijwillige inzet van de opgeleide ervaringsdeskundige en extra subsidie hebben we meerdere Krachtgroepen kunnen organiseren dit jaar.

Zelfstandige groepen

Sinds april 2024 zijn de deelnemers van de 1^e Krachtgroep naasten iedere maand zelfstandig samen gekomen op locatie van KernKracht gekomen om elkaar tot steun te zijn. Voor vragen of als ondersteuning gewenst is, hebben zij een beroep gedaan op de aanwezige coördinator van het Naasten voor Naasten project.

Deze zelfstandige groep is in mei 2025 gestopt omdat de behoefte niet meer aanwezig was om met de heel groep bij elkaar te komen. Wel blijven een aantal deelnemers met elkaar contact houden voor steun.

De deelnemers die in het voorjaar tot aan de zomer van 2025 hebben deelgenomen aan de Krachtgroep naasten komen eveneens zelfstandig bij elkaar om te horen hoe het met elkaar gaat en elkaar onderling tot steun te zijn.

Uit de evaluatieformulieren van deelnemers Krachtgroep:

“Eindelijk anderen die naast je staan en weten wat je voelt, doormaakt, die je de weg in de jungle naar hulp voor je naaste helpt te vinden, terwijl je zelf in je kracht kunt blijven staan.

“De groep heeft me heel veel kracht gegeven. Ik weet nu dat ik er ook mag zijn”.

“De krachtgroep heeft me kracht gebracht, verbinding, open durven zijn, delen van dingen die alleen lotgenoten kunnen verstaan, herkenning”.

“Zo mooi om begrip van lotgenoten te krijgen die het echt snappen. En met de liefdevolle en kundige begeleiding van de ervaringsdeskundigen heel mooi en waardevol. Is er veel te weinig voor ouders”.

In de 1^e helft van 2025 zijn 2 intervisie bijeenkomsten georganiseerd voor de ervaringsdeskundige naasten. Tijdens de intervisie zijn de ervaringen met de individuele ondersteuning en met het begeleiden van de Krachtgroep gedeeld en intervisievragen die daaruit voortkwamen besproken.

Daarnaast is een bijeenkomst bij KernKracht geweest met de ervaringsdeskundige familiecoaches van onze collega's Stichting Kompassie Den Haag. We hebben ervaringen uitgewisseld en kennis opgedaan van elkaars werkwijze. Het was een inspirerende bijeenkomst voor alle ervaringsdeskundige naasten.

Bijeenkomsten

Bij de welzijnsoverleggen in Krimpenerwaard is voorlichting gegeven over het project Naasten voor Naasten.

Bij de Sirenelunches is Naasten voor Naasten onder de aandacht gebracht.

Bij de bijeenkomsten van de mantelzorgorganisaties is Naasten voor Naasten onder de aandacht gebracht.

In mei heeft een ervaringsdeskundige naaste een voorlichting gegeven/ avond begeleid voor ouders van kinderen die in dagbehandeling zijn bij Youz.

In het najaar hebben 5 ervaringsdeskundige ouders deelgenomen aan sessies van de GRJW over uithuisplaatsing en duurzame uitstroom.

Samenwerking met Mantelzorgorganisaties in de regio

Met de Mantelzorgorganisaties van alle gemeenten is informatie uitgewisseld. We zijn op de hoogte van elkaars aanbod en activiteiten en verwijzen onderling.

Ontwikkelingen

In de toekomst neemt de behoefte aan ondersteuning van (O)GGz-mantelzorgers toe. Het beroep op de mantelzorger wordt eerder groter dan kleiner ten gevolge van een aantal ontwikkelingen in de openbare geestelijke gezondheidszorg:

- Ambulantisering. Mensen worden meer thuis begeleid en minder opgenomen. En ook het aantal klinische bedden neemt af;
- Groeiende wachtlijsten en aanmeldstop bij de zorgaanbieders;
- Het initiatief voor behandeling of ondersteuning komt meer bij de cliënt te liggen door vraaggestuurd werken. Echter, niet alle mensen met een psychische kwetsbaarheid zijn in staat hun zorgvraag adequaat en tijdig te stellen;
- Er is weinig ruimte voor opname en de opnames zijn vaak van korte duur. Het zogenaamde 'bed op recept' (time-out ter voorkoming van langdurige opname) is afgebouwd. Dit kan leiden tot onrust onder de mensen met een psychische kwetsbaarheid en hun familie.
- Als gevolg van deze ontwikkelingen wordt de draaglast groter en wordt er een groter beroep gedaan op de veerkracht van de mantelzorger/naaste.

4.8 Informatie bundelen en verstrekken

KrachtVoer

Met onze nieuwsbrief KrachtVoer informeren we cliënten, naastbetrokkenen en andere belangstellenden over onze activiteiten, resultaten en initiatieven en verspreiden van belangrijke

landelijke en regionale ontwikkelingen voor cliënten en hun naastbetrokkenen in de (O)GGZ in Midden-Holland.

Informatie geeft toegang tot de zorg en welke zorg er beschikbaar is voor de doelgroep. Dit bevordert eigen regie en kracht. Het is inspirerend voor cliënten verhalen te lezen van lotgenoten. KrachtVoer verschijnt normaliter viermaal per jaar en wordt regionaal verspreid op 30 adressen van (O)GGz- instellingen en maatschappelijke organisaties. We verzenden ook via mail en de nieuwsbrief is via de website te downloaden. KrachtVoer wordt door en voor cliënten gemaakt. In 2025 is de KrachtVoer 3 keer verschenen.

Website

KernKracht wil cliënten, naastbetrokkenen en andere belangstellenden op de hoogte houden van ontwikkelingen in de (O)GGZ en de cliëntenparticipatie in Midden-Holland en informatie geven over algemene ontwikkelingen in de zorg.

De website is bij uitstek geschikt om dossiers over bepaalde projecten te herbergen. Bezoekers kunnen dan de ontwikkeling van een project of onderwerp volgen. Deze informatie is voor iedereen toegankelijk. Op de website vind je ook altijd de actuele agenda van de activiteiten van KernKracht.

Social media: Facebook/ Instagram/ LinkedIn

KernKracht is actief op sociale media.

De activiteiten van KernKracht worden hierdoor wekelijks inzichtelijk. Het is belangrijk informatie te delen en te bundelen waardoor een breed publiek wordt bereikt. Ook zijn Facebook, Instagram en LinkedIn voor KernKracht een belangrijke informatie-/netwerkbron.

De projecten ExpEx Midden-Holland en de straatadvocaat hebben eigen social media kanalen zodat ze aansprekende content kunnen verspreiden gericht op hun doelgroep.

4.9 Bijeenkomsten en overleggen Midden-Holland

KernKracht heeft deelgenomen aan de volgende regionale overleggen in Midden-Holland:

- Netwerkoverleg Midden-Holland
- GGz overlegtafel Midden-Holland; wekelijks
- Gedeelde Zorg: IZA/ GALA bijeenkomsten
- Gedeelde Zorg ledenvergadering
- Projectgroep Mentale gezondheid gedeelde zorg
- Periodiek overleg Zorg en Overlast (GGDHM Hecht)
- Casusoverleg GGD Midden-Holland
- Samen Gezond Bodegraven-Reeuwijk
- Wijksamenwerkingsverband overleg inzet ervaringsdeskundigheid Bodegraven-Reeuwijk
- Sirenelunches Gouda
- Sirenelunches Zuidplas (initiatiefnemer samen met St. Zo)
- Bijeenkomsten In-Gouda
- Bijeenkomsten Positieve gezondheid Gouda
- Bijeenkomst Sociale Basis en Maatschappelijke Voorzieningen Krimpenerwaard
- Zorgnetwerkoverleg Krimpenerwaard (vanuit GGD)
- Welzijnsoverleggen Krimpenerwaard
- Casuïstiek bespreking Preventieteam Krimpenerwaard
- Wekelijkse casuïstiekbesprekingen Waddinxveen
- 6 keer per jaar stuurgroep Wadwijzer Waddinxveen
- 6 wekelijks overleg WadWijzer Waddinxveen
- Stuurgroep Wadwijzer

- Maandelijks casuïstiekbespreking Zuidplas met de Wijk-GGD, St. ZO!, POH en KernKracht
- Overleg met Zorg en Veiligheid gemeente Zuidplas
- Bijeenkomsten Actief Zuidplas (St. ZO!)
- Fysieke overlegtafel Jeugd en Wmo
- Inclusief werkgeverschap Midden-Holland (Bruisnest)
- Regionaal beraad Arbeidsregio Midden-Holland

Verdere overleggen en bijeenkomsten lokaal/ regionaal of landelijk worden beschreven bij alle projecten.

5. Bovenregionale en landelijke inzet

KernKracht heeft ook bovenregionale en landelijke overleggen werkgroepen om de belangen van de doelgroep onder de aandacht te brengen op de diverse thema's zoals: wachtlijsten GGz, ervaringsdeskundigheid in de wijk, onafhankelijke cliëntondersteuning, suïcidepreventie, stigma, toegang maatschappelijke opvang en armoede. Daarnaast zijn er landelijke projecten/ bijeenkomsten waarvan de ontwikkelingen erg de moeite waard zijn en helpen om onze expertise op peil te houden, of expertise te brengen.

Ook worden we landelijk gevraagd voor trainingen/ gastlessen en workshops.

De overleggen vinden veelal plaats bij Nederlandse vereniging voor Zelfregie en Herstel (NVZH) MIND, MIND-us, VNG, VWS, Valente, Movisie, en Trimbosinstituut.

5.1 Bovenregionale trainingen/workshops

Bereik

Bovenregionaal	Voorlichtingen	Studenten	Betrokken ervaringsdeskundigen
Den Haag (mbo)	2	40	8
Zoetermeer (mbo)	2	25	2
Leiden (hbo)	3	60	20
Leiden (mbo)	1	25	4

De bovenregionale activiteiten zijn met name voorlichtingen en herstelinterviews op Mbo en Hbo scholen. Deze activiteiten zijn vooral bedoeld als leerplekken voor de nieuwe ervaringsdeskundigen. Op deze plekken worden altijd veel vragen gesteld. De voorlichters leren daarbij in de praktijk om goed om te gaan met het uitdiepen en hierbij tijdig hun grenzen aan te geven (leereffect). De herstelinterviews en voorlichtingen worden voorbereid en geëvalueerd om dit leereffect te verankeren.

Daarnaast heeft KernKracht deelgenomen aan de kennis werkplaats 'onbegrepen gedrag' regio Hollands Midden in Leiden. Ook is KernKracht gevraagd om deel te nemen in een interview van de de accreditatie commissie Hogeschool Leiden.

5.2 Landelijke werkgroepen

Themagroep Suïcidepreventie en suïcidaliteit MIND.

We nemen deel aan deze themagroep en werken aan een regionaal/ lokaal aanbod en dekkend netwerk van suïcidepreventie aanbod.

Maatschappelijke opvang

- Overleg straatadvocaten
- Coalitie Dakloosheid Voorbij

Jeugd

- Landelijk overleg ExpEx projecten
- Expertisegroep Jeugd, MIND
- Zie onder kopje ExpEx ook de landelijke activiteiten.

Herstelhuizen

- Landelijke werkgroep Herstelhuizen NVZH

5.3 Provinciaal overleg

KernKracht heeft met collega regionale cliëntenorganisaties in de provincie Zuid-Holland (stichting Lumen Holland-Rijnland, Kompassie, Basisberaad Rijnmond, het straatconsulaat) regelmatig overleg.

Met Lumen Holland Rijnland wordt intensiever samengewerkt om de krachten te bundelen bv. over de Herstelhuizen die beide organisaties hebben, samen zijn zij regio Hollands Midden. Ook hebben Lumen en KernKracht samen een aanvraag gedaan om de bovenregionale Ervaringsacademie te kunnen starten, in beide regio's is dat gehonoreerd vanuit de IZA middelen. In 2026 gaan we van hiermee start.

Meerdere personen van KernKracht zijn betrokken bij het Bovenregionaal Expertise Centrum Zuid Holland. In de Kerngroep, beoordelingscommissie en geven hun ervaringsdeskundige input als naaste of jongere in verschillende overleggen en bijeenkomsten. Hiervoor krijgt KernKracht subsidie. Het BREN ZH stimuleert professionals bij het vinden van oplossingen in de jeugdzorg wanneer het echt ingewikkeld wordt. Ook worden hier innovatieve projecten gedaan ter verbetering van de Jeugdhulp.

5.4 Landelijke bijeenkomsten

- Bijeenkomsten Nederlandse Vereniging voor Zelfregie en Herstel (NVZH)
- Bijeenkomsten Herstel Dichtbij
- Crisiskaartoverleg (digitaal)
- Bijeenkomsten MIND
- Ypsilon (naasten)

5.5 Trainingen landelijk (eigen inkomsten)

In 2025 zijn we gestopt om de ExpEx trainingen voor stichting ExpEx te verzorgen. Stichting ExpEx heeft nu een eigen trainingsbureau.

De overige door KernKracht ontwikkelde eigen trainingen worden nog wel landelijk aangeboden.

Training Mama's Garden

Voor de derde keer is in Rotterdam de training "Werken met eigen ervaring als voorlichter bij Mama's Garden" gegeven bij de Hogeschool Rotterdam. Deze keer is ook een trainer opgeleid.

Training tot Crisiskaartconsulent

Een van de trainers van KernKracht is door stichting Crisiskaart NL gevraagd een training te verzorgen bij de collega's van de Hoofdzak in Noord-Holland.

Bijlage 1 Schema omschrijving projecten

Aanbod 2026		
Project	Doelen	Omschrijving
Straatadvocaat volwassenen	<p>Vanuit cliëntperspectief (en met cliënten) bevorderen van individuele en collectieve belangen ter bevordering van cliëntgerichtheid en integrale hulp en ondersteuning aan dak- en thuislozen in Midden-Holland. De eigen kracht en het netwerk van cliënten wordt aangeboord en versterkt. Dit project draagt bij aan het in kaart brengen en ondersteunen van mensen uit de regio die nu nog dak- en thuisloos zijn, ook het verbeteren van de doorstroom en voldoende passende huisvesting is aandachtsgebied.</p>	<p>De straatadvocaat is een vertrouwenspersoon voor dak- en thuislozen die outreachend werkt in Midden-Holland. Door contact met de doelgroep ontstaat zicht op de noden en wensen. Bij deze contacten wordt toeleiding, bemiddeling en ondersteuning geboden waarbij eigen wensen en mogelijkheden centraal staan. De straatadvocaat heeft contacten op straat, telefonische contacten en op afspraak of locatie in Midden-Holland. Informatie over de opvangmogelijkheden, wet- en regelgeving, bezwaar en beroep bij boeteoplegging, voorkoming huisuitzetting en toeleiding naar schuldhulpverlening wordt gegeven. Door deze contacten ontstaat een goed beeld van wat er leeft bij de doelgroep. Deze input wordt in de collectieve belangenbehartiging gebruikt door inbreng van het cliëntperspectief op evaluerend of beleidsvormend overleg of ter bevordering van de expertise van (zorg-)professionals.</p>
Straatadvocaat Jongeren	<p>Vanuit cliëntperspectief (en met cliënten) het bevorderen van cliëntgerichte en integrale hulp en ondersteuning aan dak- en thuisloze jongeren tussen de 17 en 27 jaar in Midden-Holland. Jongeren die te maken hebben met dakloosheid worden eerder en beter geholpen, dakloosheid onder jongeren neemt af en wordt voorkomen.</p>	<p>Jongeren ervaren steun van een straatadvocaat die in hun belang handelt, waardoor de zelfredzaamheid en participatie toeneemt. Er wordt gesignaleerd en geregistreerd en actief toegeleid naar zorg. Een nauwe samenwerking binnen de keten is belangrijk. De straatadvocaat biedt ondersteuning daar waar gaten zijn in het vangnet voor jongeren of waar toeleiding naar hulp nodig is.</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Onafhankelijke cliëntondersteuning dak-en thuislozen</p>	<p>Onafhankelijke cliëntondersteuning (O)GGZ wordt gegeven op de inloop op de aan mensen die dak- en thuisloos zijn. Dit zijn mensen die vaak ook verslavingsproblematiek of ernstige psychiatrische problematiek hebben en als gevolg daarvan geen vaste woon- of verblijfplaats kunnen behouden.</p>	<p>Mensen uit de regio die dak- en thuisloos (dreigen) te raken of zorg mijden worden toegeleid naar de zorg en opvang en de doorstroom van cliënten wordt bevorderd.</p> <p>Cliënten zijn vaak onzeker of ze het wel snappen wat er allemaal van hen verwacht bij het invullen en aanleveren van papieren en administratie. Vertrouwen in begeleiders en gemeenteambtenaren is soms gering. Hulp en uitleg geven lucht vaak op en maakt de te volgen stappen inzichtelijker. Waar mogelijk vindt er verwijzing plaats voor verdere praktische ondersteuning.</p>
	<p>De kern van het project is dat ervaringsdeskundigen letterlijk de samenleving in gaan om op middelbare scholen, bij beroepsopleidingen, bij gemeenten, maatschappelijke organisaties en tijdens diverse voorlichtingsbijeenkomsten, een persoonlijk ervaringsverhaal te vertellen over hun leven met een GGZ-diagnose, verslaving, dak- en thuisloosheid en maatschappelijke opvang.</p> <p>Ervaringsdeskundigheid van de doelgroep is van belang;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Het participeren van cliënten in de rol van ervaringsdeskundigen bevordert de emancipatie van het individu en de collectieve positie van de groep mensen met een (ernstige) psychische kwetsbaarheid; 2.Het bevorderen van het herstelproces van cliënten; 3.Het beïnvloeden en verminderen van het proces van stigmatisering en uitstoting: dat burgers ervaren dat mensen met een (ernstige) psychische kwetsbaarheid ook gewone mensen zijn: herstel en burgerschap gaan hand-in-hand; 4.Het opleiden en inzetten van ervaringsdeskundigen levert een bijdrage aan de kwaliteitsbewaking en kennisvermeerdering bij professionals en zij die functioneel te maken hebben met onze doelgroepen. 	<p>Dit project legt met de basistraining voor de ervaringsdeskundige een fundament voor alle ervaringsdeskundigen van KernKracht. De ervaringsdeskundigen zijn wezenlijk onderdeel van alle werkzaamheden en projecten, Dit is een van de meerwaarde van onze organisatie: we voegen de ervaringsdeskundigheid toe als derde bron van kennis naast de professionele en wetenschappelijke kennis.</p> <p>De toegevoegde waarde van de ervaringsdeskundigen zit in de volgende rollen die ze vervullen: bruggenbouwer tussen cliënt en professionals, bondgenoot voor cliënt, kwartiermaker door andere mogelijkheden te benoemen (out of the box), kritisch adviseur rolmodel te zijn (perspectief).</p> <p>Bij veel activiteiten van de belangenbehartiging en bij evaluatie van beleid, adviestrajecten denken ze mee (over maatschappelijke thema's).</p>

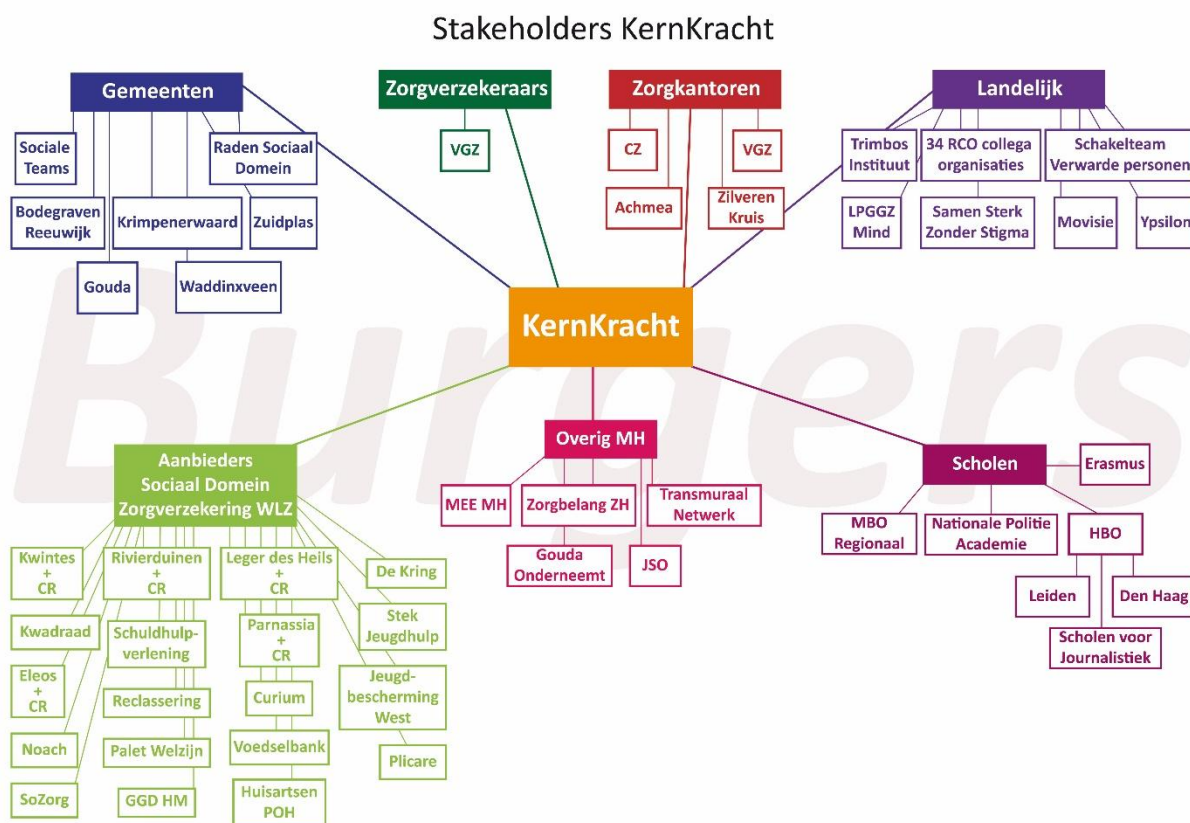
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ExpEx Midden-Holland (coördinatie Ervaringsdeskundigheid jongeren)</p>	<p>Jongeren met ervaring in de jeugdhulp worden getraind om als ervaringsdeskundige maatje te zijn voor jongeren uit de jeugdhulp adviseur te zijn voor medewerkers en gemeenten of om voorlichting te geven.</p> <p>Doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Jeugdhulp transformeren vanuit perspectief van jongeren. Kloof tussen belevingswereld van jongeren en de geïnstitutionaliseerde hulp te verkleinen door ervoor te zorgen dat jongeren uit de jeugdhulp in contact kunnen komen met ervaringsdeskundige jongeren. •ExpEx, getrainde jongeren met ervaring, zetten eigen ervaring in om andere jongeren te ondersteunen. Ze adviseren ook gemeenten en instanties m.b.t. beleid en kunnen voorlichting geven. •Outreachend team bij Jongeren Onder Dak JOD; ex (zwerf)jongeren zoeken zwerfjongeren op (zowel op straat als in de crisis/nachtopvang) en zijn een luisterend oor, geven tips/adviezen, begeleiden indien nodig naar hulpverlening. 	<p>Het project is ontstaan op verzoek van jongeren uit de jeugdhulp. Zij geven al jaren aan dat zij graag meer ervaringsdeskundigen tegen willen komen in de jeugdhulp, die hen het gevoel kunnen geven dat zij niet de enige zijn, tevens een goed voorbeeld kunnen zijn en een bron van hoop</p> <p>Waarom zijn ExpEx nodig?</p> <ul style="list-style-type: none"> •Jongeren in de hulpverlening voelen zich niet meer 'alleen', krijgen erkenning en herkenning door hun eigen 'peer' groep. •Belangrijke aanvulling op reguliere jeugdhulpverlening doordat zelfregie en eigen kracht van de jongeren versterkt wordt door het maatjescontact. •Door de adviesfunctie van jongeren te benutten wordt de kwaliteit van de jeugdhulpverlening verbeterd. •Invloed op beleid van de gemeente en instanties is belangrijk voor de transitie.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Herstel & Participatie</p>	<p>Het project Herstel & Participatie is een samenwerkingsproject van Kwintes, Parnassia-groep (Brijder, I-Psy, Palier en REAKT), GGZ Rivierduinen, Leger des Heils en KernKracht. Het project is regionaal en heeft als doel herstelactiviteiten toegankelijk te maken voor alle mensen met een psychische kwetsbaarheid en bij voorkeur zo dicht mogelijk in de buurt. De ruimte krijgen om naar eigen mogelijkheden te kunnen werken aan herstel zal leiden tot (meer) passende participatie.</p> <p>Onderdelen van het project zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ervaringscoaches - Maatjes - Netwerktafeloverleg (NTO) 	<p>Het herstelaanbod door de verschillende organisaties is op elkaar afgestemd, zodat de cliënt gericht kan kiezen en organisaties kwaliteit verbeteren doordat ze zich specialiseren. Op 13 februari 2018 hebben de vijf partijen hun samenwerking op het gebied van Herstel & Participatie bekrachtigd met de ondertekening van een convenant. De samenwerkende partijen spreken af dat al hun activiteiten op het gebied van herstel en participatie voor iedereen toegankelijk zijn, ongeacht wie de activiteit organiseert. Iedere burger in de regio Midden-Holland die ondersteuning wil op het gebied van herstel en participatie kan op een eenvoudige manier het totale aanbod bekijken en iets kiezen dat bij hem of haar past. Dit vereist een samenwerking die de partijen dwingt over hun eigen grenzen heen te kijken.</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Crisiskaart</p>	<p>De Crisiskaart is onderdeel van de sluitende aanpak voor personen met verward gedrag.</p> <p>De kwaliteit van de acute zorg verbetert, doordat cliënt kenbaar maakt wat helpt. Het geeft duidelijkheid voor hulpverleners & betrokkenen waardoor adequaat en sneller hulp ingezet kan worden. Het proces van het maken heeft een duidelijke functie: het geeft ruimte om te leren uit eerdere ervaringen, ervaringen te delen en te verwerken, wensen te onderzoeken hoe een volgende crisis te voorkomen en zo goed mogelijk door te maken. Het geeft cliënten inzicht in de eigen crisis en herstel. Het geeft meer duidelijkheid en rust en hier gaat een preventieve werking van uit.</p> <p>Familieverenigingen/ samenwerkingspartners/ verwijzers en gemeenten zijn enthousiast en zien de Crisiskaart als een mogelijkheid om de eigen regie te behouden bij een crisis, omdat het uit gaat van de cliënt en de omgeving (zowel formeel als informeel en over de grenzen van de domeinen heen) en een opening geeft tot het aangaan van het gesprek. Er worden zaken besproken en oplossingen gezocht die eerder niet besproken werden. Het wederzijds begrip voor elkaar neemt toe en dit maakt het vragen en bieden van hulp gemakkelijker.</p> <p>. Crisiskaarthouders en hun naasten zijn positief en ervaren meer rust, zekerheid en veiligheid en worden in een noodsituatie beter geholpen.</p>	<p>De Crisiskaart is een harmonica gevouwen kaartje zo groot als een bankpasje. Op de Crisiskaart staan de do's en dont's bij een crisis: hoe de crisis eruitziet, contactpersonen, opnamewensen, bejegening, medicatie en ook praktische wensen, zoals wie er voor de post, planten e.d. zorgt. Cliënten worden ondersteund bij het maken van de Crisiskaart als er voldoende afstand is tot de laatst doorgemaakte crisis door ervaringsdeskundig getrainde formele en informele ondersteuners. Aan de hand van een vragenlijst wordt een crisiskaartplan gemaakt. De Crisiskaart is een samenvatting van dit plan. De cliënt bepaalt zelf wat erop komt en wie er bij betrokken worden. Met alle betrokkenen wordt het plan doorgesproken en ondertekend. Het werkt als een overeenkomst, die slechts overruled kan worden door een juridische maatregel. Alle partijen die te maken krijgen met de cliënt in crisis worden geïnformeerd. Het betreft alle ketenpartners in (het voorkomen van) een crisis, ook wijkagent, vervoer, HAP en PEH. Uiteraard alleen op verzoek en met cliënt.</p> <p>De inzet van ervaringsdeskundigheid is een belangrijke factor bij het maken van de Crisiskaart. Voor het nemen van eigen regie en het betrekken van voor de kaarthouder belangrijke personen is reflectie en lef nodig. Uitgaan van eigen behoeften en wensen is vaak niet erg ontwikkeld bij de kaarthouders, juist ook het delen hiervan met professionals en andere betrokkenen is spannend. Inzetten van de ervaringskennis als bron, naast de professionele kennis is van meerwaarde voor de kaarthouder</p>
--	--	--

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Cliënten participatie</p>	<p>Cliëntenparticipatie (O) GGz/Jeugd en zo mogelijk breder ondersteunen en bevorderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Bestuurders in gesprek met cliëntenraden van regionale zorgaanbieders en raden sociaal domein - Ondersteuning regionaal overleg lokale adviesraden/ cliëntenraden. -Bijdragen aan het op pijl houden van de (O)GGz vertegenwoordiging in de cliëntenraden - Deelname fysiek overlegtafel Jeugd en Wmo 	<p>In overleg met beleidsmedewerkers vormgeven aan doel. Activiteiten zijn o.a.;</p> <ul style="list-style-type: none"> -Beleid beïnvloeding uitbreiden in samenwerking met alle cliëntenraden -Door ontwikkelen van cliëntenparticipatie -Coördineren ervaringsdeskundigen voor beleid beïnvloeding - Contacten met afgevaardigden van raden -signaleren, bundelen en agenderen - Radenoverleg organiseren - Informatiestroom Sociaal domein cliëntenparticipatie Midden-Holland middels website coördineren
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">OCO (Onafhankelijke ClientOndersteuning)</p>	<p>De onafhankelijke cliëntondersteuning bestaat uit informatie, advies en kortdurende ondersteuning op alle leefgebieden en richt zich op het versterken van de zelfredzaamheid en participatie. Waar nodig wordt er toegeleid naar een integraal aanbod binnen sociaal domein. Cliëntondersteuning versterkt de positie van de cliënt, waardoor de eigen regie en de reflectie op eigen leven bevordert wordt.</p>	<p>Onafhankelijke cliëntondersteuning wordt geboden op een toegankelijke wijze voor de geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. De onafhankelijke cliëntondersteuning van KernKracht is ook toegankelijk voor familie/naasten. De onafhankelijke cliëntondersteuning wordt bij KernKracht gegeven door een team van formele en informele cliëntondersteuners. De inzet van getrainde ervaringsdeskundigen borgt de expertise en kwaliteit van de ondersteuning vanuit cliëntperspectief. Dit bevordert de toegankelijkheid en laagdrempeligheid en betekent in een aantal gevallen dat er contact mogelijk wordt of behouden blijft met de lastig te bereiken doelgroep</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Participatie & Werk (momenteel geen subsidie voor)</p>	<p>Dit project levert een bijdrage aan de maatschappelijke participatie van psychisch kwetsbare mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Er wordt door specifieke ondersteuning gericht gewerkt aan het weer deelnemen aan het reguliere arbeidsproces. De persoonlijke interesse en het vertrouwen in eigen kunnen wordt vanuit peer-support versterkt. Het leertraject en coaching geven de nodige competenties om betaald of vrijwilliger werk te vinden. De deelnemers krijgen een training van 12 bijeenkomsten gedurende het jaar.</p>	<p>Mogelijkheid tot re-integratie voor specifieke doelgroep In een traject van 'Kansen op werk' staan de wens en motivatie bij de kandidaat (cliënt) om werk te vinden centraal. Samen wordt gezocht naar een werkervaringsplaats en/of vervolgens een arbeidsplaats die aansluit op de wensen, mogelijkheden en eerdere opleiding c.q. werkervaring van de cliënt. In het trainings- en coaching traject leren deelnemers van elkaars ervaringen in een concrete werksituatie. De werkwijze van 'Kansen op werk' vertoont veel overeenstemming met de zgn. Individuele Plaatsing en Steun (IPS) . Uit onderzoek is gebleken dat IPS tot een hoger percentage mensen met betaald werk leidt. Dit is ook bij Kansen op werk de ervaring. In het vervolgproject gaan we de inzet van ervaringsdeskundigen in de begeleiding verder uitwerken. Er zijn ervaringsdeskundige coaches geselecteerd en opgeleid. De ervaringsdeskundigheid wordt zowel naar cliënten, werkbegeleiders als werkgevers ingezet.</p>
---	---	--

Bijlage 2 Stakeholders

Bijlage 3   **Afkortingen**

AZWA	: Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord
BCMB	: Beroepsvereniging Cliëntondersteuners voor mensen met een Beperking
BRP	: Basis Registratie Personen
CCE	: Centrum voor Consultatie en Expertise
CCR	: Centrale Cliënten Raad
CJG	: Centrum voor Jeugd en Gezin
FACT	: Flexible assertive community treatment - teams
GGz	: Geestelijke Gezondheidszorg
IZA	: Integraal Zorg Akkoord
JOD	: Jongeren Onder Dak
JOOZ	: Jong Ouderschap Onbedoeld Zwanger
JOCO	: Jeugd Onafhankelijke Cliënt Ondersteuning
JSO	: Jeugd, samenleving en opvoeding
TOZO	: Toegang ondersteuning zorg overleg
LOC	: Landelijk overleg cliëntenraden
LVB	: Licht Verstandelijke Beperking
MO	: Maatschappelijke opvang
NTO	: Netwerktafel Overleg
OCO	: Onafhankelijke Cliënt Ondersteuning
(O)GGz	: Openbare geestelijke Gezondheidszorg
PEH	: Psychiatrische Eerste Hulp
POH	: Praktijk Ondersteuner Huisarts
RCO	: Regionale Cliënten Organisatie
SWOS	: Stichting Welzijn Ondersteuning Schoonhoven
Vip	: Vrijwilligers Informatie Punt
VO	: Voortgezet Onderwijs
VZ	: Verslavings Zorg
Wlz	: Wet langdurige zorg
Wmo	: Wet maatschappelijke ondersteuning
WRAP	: Wellness Recovery Action Plan
ZZP	: Zorg Zwaarte Pakketten
ZVP	: Zorg Vernieuwingsprojecten
ZOCO	: Zorgcoördinatoren